

ORDIN ADMINISTRATIE PUBLICA 1985/2016

Vigoare

**Emitent: Ministerul Muncii
Domenii: Handicapati**

M.O. 1019/2016

Ordin privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea si interventia integrata in vederea incadrarii copiilor cu dizabilitati in grad de handicap, a orientarii scolare si profesionale a copiilor cu cerinte educationale speciale, precum si in vederea abilitarii si reabilitarii copiilor cu dizabilitati si/sau cerinte educationale speciale.

M.Of.Nr.1019 din 19 decembrie 2016

Sursa Act:Monitorul

Oficial

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECTIEI
SANATATII

MINISTERUL

SOCIALE SI PERSOANELOR VARSTNICE
noiembrie 2016

Nr. 1.305 din 17

Nr. 1.985 din 4 octombrie 2016

MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE SI CERCETARII STIINTIFICE
Nr. 5.805 din 23 noiembrie 2016

ORDIN

**privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea si interventia
integrata in vederea incadrarii copiilor cu dizabilitati
in grad de handicap, a orientarii scolare si profesionale a
copiilor cu cerinte educationale speciale, precum si in
vederea abilitarii si reabilitarii copiilor cu
dizabilitati si/sau cerinte educationale speciale**

Avand in vedere:

- Legea [nr. 18/1990](#) pentru ratificarea Conventiei cu privire la drepturile copilului, republicata, cu modificarile ulterioare;
- Legea [nr. 221/2010](#) pentru ratificarea Conventiei privind drepturile persoanelor cu dizabilitati, adoptata la New York de Adunarea Generala a Organizatiei Natiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisa spre semnare la 30 martie 2007 si semnata de Romania la 26 septembrie 2007, cu modificarile ulterioare;
- Legea [nr. 272/2004](#) privind protectia si promovarea drepturilor copilului, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea [nr. 95/2006](#) privind reforma in domeniul sanatatii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea educatiei nationale [nr. 1/2011](#), cu modificarile si completarile ulterioare;
- Clasificarea Internationala a Functionarii, Dizabilitatii si Sanatatii, versiunea pentru copii si tineri, denumita in continuare CIF-CT, adoptata de Organizatia Mondiala a Sanatatii in anul 2007 si validata de Romania in anul 2012, de catre Ministerul Sanatatii, Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice si Ministerul Educatiei, Cercetarii,

Tineretului si Sportului, in temeiul:

- art. 18 alin. (3) din Hotararea Guvernului [nr. 344/2014](#) privind organizarea si functionarea Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, precum si pentru modificarea unor acte normative, cu modificarile si completarile ulterioare;
- art. 7 alin. (4) din Hotararea Guvernului [nr. 144/2010](#) privind organizarea si functionarea Ministerului Sanatatii, cu modificarile si completarile ulterioare;
- art. 13 alin. (3) din Hotararea Guvernului [nr. 44/2016](#) privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei Nationale si Cercetarii Stiintifice, cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice, ministrul sanatatii si ministrul educatiei nationale si cercetarii stiintifice emit urmatorul ordin:

Capitolul I **Dispozitii generale**

Art. 1. - (1) Incepand cu data intrarii in vigoare a prezentului ordin se aproba metodologia pentru evaluarea si interventia integrata in vederea incadrarii copiilor cu dizabilitati in grad de handicap, a orientarii scolare si profesionale a copiilor cu cerinte educationale speciale, precum si in vederea abilitarii si reabilitarii copiilor cu dizabilitati si/sau cerinte educationale speciale.

(2) Scopul prezentului ordin este de a asigura cadrul conceptual si operational unitar pentru evaluarea copiilor cu dizabilitati si/sau cu cerinte educationale speciale, denumite in continuare CES, si interventia integrata in vederea asigurarii dreptului la educatie, a egalizarii sanselor pentru acesti copii, precum si in vederea abilitarii si reabilitarii lor, incluzand colaborarea interinstitutionala si managementul de caz.

(3) Prevederile prezentului ordin se completeaza cu prevederile Ordinului ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului [nr. 5.574/2011](#) pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educational pentru copiii, elevii si tinerii cu cerinte educationale speciale integrati in invatamantul de masa, cu modificarile ulterioare, si ale Ordinului ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 5.575/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind scolarizarea la domiciliu, respectiv infiintarea de grupe/clase in spitale.

Art. 2. - (1) Dispozitiile prezentului ordin se aplică copiilor cu dizabilitati si/sau CES, fara a diferenta daca acestia se afla: in familie, interne ale unitatilor de invatamant special, sistemul de protectie speciala sau alte situatii, precum centrele educative, unitati sanitare etc.

(2) In functie de incadrarea in grad de handicap si de orientarea scolară si profesională bazată pe CES si tinând cont de faptul ca incadrarea in grad de handicap se realizează numai la solicitarea parintilor/reprezentantului legal, iar înscrierea copiilor cu dizabilitati si CES in invatamantul special si special integrat se face numai pe baza orientarii scolare si profesionale efectuate de Comisia de orientare scolară si profesională, denumita in continuare COSP, copiii cu dizabilitati si/sau CES se impart in urmatoarele grupuri:

a) copii incadrati in grad de handicap si orientati scolar/profesional de catre COSP, acestia fiind copii care au simultan dizabilitati si CES;

b) copii incadrati in grad de handicap si neorientati scolar/profesional de catre COSP, acestia fiind fie copii care au simultan dizabilitati si CES si pentru care parintii/reprezentantul legal nu solicita orientare scolara, fie copii cu dizabilitati si fara CES, scolarizati in unitati de invatamant de masa, precum copii cu dizabilitati fizice, somatice, HIV/SIDA sau boli rare neinsotite de tulburari psihice;

c) copii neincadrati in grad de handicap si orientati scolar/profesional de catre COSP, acestia fiind fie copii care au simultan dizabilitati si CES, dar pentru care parintii nu solicita/refuza incadrarea in grad de handicap, fie copii doar cu CES;

d) copii neincadrati in grad de handicap si neorientati scolar sau profesional de catre COSP, acestia fiind copii care au simultan dizabilitati si CES, pentru care parintii/reprezentantul legal nu solicita orientare scolara si nici incadrare in grad de handicap.

(3) Prezentul ordin promoveaza utilizarea sintagmei „copii cu dizabilitati” cu scopul unei abordari unitare, insa, in relatia directa cu copiii, se promoveaza termeni cu conotatie pozitiva, precum „copii cu abilitati diferite”, si, conform CIF-CT, copiii au dreptul de a fi numiti cum doresc ei si parintii/reprezentantul lor legal.

(4) In textul prezentului ordin, prin sintagma „copii cu CES” se intelege copii/elevi/tineri cu CES.

Art. 3. - (1) Dispozitiile prezentului ordin se aplică tuturor profesionistilor care interactionează cu copii cu dizabilitati și/sau CES menționati la art. 2, și anume:

- a) personalul serviciilor publice de asistență socială;
- b) membrii structurilor comunitare consultative;
- c) personalul directiilor generale de asistență socială și protecția copilului, cu precadere din serviciile de evaluare complexă a copilului și comportamentele management de caz;
- d) asistentii sociali aflati intr-o formă independentă de exercitare a profesiei;
- e) membrii comisiilor pentru protecția copilului;
- f) medicii de familie;
- g) medicii de specialitate pentru copii și restul personalului medical-sanitar din unitatile sanitare pentru copii;
- h) psihologii cu drept de libera practica, cu atestat in psihologie clinica, consiliere psihologica, psihoterapie, psihopedagogie speciala, psihologie educationala, consiliere scolara si vocationala, salariatii sau aflati in una dintre formele independente de exercitare a profesiei;
- i) personalul din unitatile de invatamant;
- j) membrii comisiilor interne de evaluare continua din cadrul unitatilor de invatamant special;
- k) personalul centrelor de resurse și asistență educatională, cu precadere din serviciile de evaluare și orientare scolara și profesionala;
- l) membrii comisiilor de orientare scolara și profesionala;
- m) personalul serviciilor oferite de furnizorii acreditati privati;
- n) profesionistii organizatiilor neguvernamentale;
- o) alte categorii de profesionisti implicați in abilitarea și reabilitarea copiilor cu dizabilitati și/sau CES, precum: logopezi, kinetoterapeuti, ergoterapeuti etc.

(2) In aplicarea prevederilor prezentului ordin, profesionistii mentionati la alin. (1) utilizeaza lista cu acte normative cu incidenta in acest domeniu, cuprinsa in anexa nr. 1.

Capitolul II
**Cadrul general privind functionarea, dizabilitatea
si CES la copii**

Art. 4. - (1) Dizabilitatea este parte a conditiei umane. Oricine poate ajunge la o situatie de dizabilitate rezultata din interactiunea conditiilor de sanatate cu mediul in care persoana traieste, se dezvolta si isi desfasoara activitatea.

(2) Dizabilitatea este un fenomen complex, multidimensional si in dinamica, in prezent accentul fiind pus pe inlaturarea barierelor de atitudine si de mediu, care impiedica participarea deplina si efectiva a persoanelor cu dizabilitati in societate, in conditii de egalitate cu ceilalti.

(3) Tranzitia de la o perspectiva individuala, medicala a dizabilitatii la o perspectiva structurala, sociala reprezinta schimbarea de la modelul medical la modelul social in care oamenii sunt considerati defavorizati de societate, prin bariere de atitudine si de mediu.

(4) Prezentul ordin promoveaza un model integrat, bazat pe combinarea dintre modelul medical si modelul social, care reprezinta o abordare holistica a copilului, bazata pe identificarea potentialului sau de dezvoltare si a abilitatilor, in contextul familiei si al comunitatii, si furnizarea de servicii si programe integrate de interventie si sprijin atat pentru copil, cat si pentru familia sa.

Art. 5. - In inteleseul prezentului ordin, termenii si expresiile folosite au urmatoarele semnificatii:

a) abilitarea si reabilitarea reprezinta acele masuri eficiente si adecvate, personalizate, inclusiv prin punerea la dispozitie a produselor sau tehnologicilor asistive/de sprijin, si sprijinul reciproc intre persoane cu aceleasi probleme, pentru a permite persoanelor cu dizabilitati sa obtina si sa isi mentina maximum de autonomie, sa isi dezvolte pe deplin potentialul fizic, mintal, social, educational si profesional si sa realizeze o deplina integrare si participare in toate aspectele vietii sau sa isi mentina, imbunatateasca si sa isi creasca calitatea vietii. Se promoveaza sintagma abilitare-reabilitare, cu distinctia ca abilitarea se refera la formarea de abilitati prin mecanisme de compensare, in cazul functiilor care nu mai pot fi recuperate, cum este situatia copiilor cu dizabilitati congenitale sau dobandite precoce. Reabilitarea, din perspectiva prezentului ordin, reprezinta un concept mai larg decat cel de reabilitare medicala;

b) barierele sunt factorii din mediul unei persoane care, prin absenta sau prezenta, limiteaza functionarea si creeaza dizabilitatea;

c) cerintele educationale speciale reprezinta necesitati educationale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educatiei, adaptate particularitatilor individuale si celor caracteristice unei anumite deficiente/afectari sau dizabilitati sau tulburari/dificultati de invatare, precum si o asistenta complexa (medicala, sociala, educationala etc.). Asistenta complexa fara necesitati educationale suplimentare nu defineste CES;

d) deficientele/afectarile sunt probleme ale functiilor sau structurilor corpului, ca deviatie semnificativa sau pierdere. Acest concept nu se suprapune peste conceptul de boala sau afectiune, ci reprezinta consecinta functionala a acestora. De asemenea, acest concept nu se suprapune nici peste conceptul de dizabilitate si nici peste conceptul de CES. Se foloseste sintagma deficienta/afectare pentru a evidentia echivalenta acestora. Deficientele/afectarile pot fi temporare sau permanente, evolutive, regresive sau stationare, intermitente sau continue. Aprecierea

deficientelor/afectarilor se face prin aplicarea criteriilor medicale de incadrare in grad de handicap;

e) dizabilitatea este un concept care cuprinde deficiente/afectarile, limitarile de activitate si restrictiile de participare. Acest termen denota aspectele negative ale interactiunii dintre individul, copilul sau adultul care are o problema de sanatate si factorii contextuali in care se regaseste, respectiv factorii de mediu si factorii personali. Apreciera dizabilitatii se face prin aplicarea criteriilor biopsihosociale de incadrare in grad de handicap. Termenul de dizabilitate este echivalent cu termenul de handicap, dar nu toti copiii cu dizabilitati sunt incadrati in grad de handicap, acesta din urma fiind acordat numai la solicitarea parintilor/reprezentantului legal;

f) educatia incluziva se refera la un sistem de educatie deschis tuturor copiilor si fiecaruia in parte. Educatia incluziva inseamna, de asemenea, un proces de identificare, diminuare si eliminare a barierelor care impiedica invatarea din scoala si din afara scolii, deci de adaptare continua a scolii la copii;

g) evaluarea functionarii, dizabilitatii si CES la copii este un proces complex, unitar, continuu si multidimensional, realizat intr-un timp rezonabil, ce are drept scop identificarea conditiilor de sanatate, a dificultatilor de invatare si dezavantajelor sociale, dar si a potentialului sau de dezvoltare si a abilitatilor, care stau la baza planificarii cat mai de timpuriu a beneficiilor, serviciilor si programelor de interventii personalizate de abilitare/reabilitare. Acest proces include si evaluarea si reevaluarea impactului masurilor aplicate asupra copilului;

h) factorii de mediu compun mediul fizic, social si atitudinal in care oamenii traiesc si isi duc existenta. Printre factorii de mediu se numara lumea naturala si trasaturile sale, lumea fizica construita de oameni, alte persoane aflate in diferite relatii si roluri, atitudini si valori, sisteme si servicii sociale, precum si politici, reglementari si legi;

i) functionarea este un termen generic pentru functiile organismului, structurile corpului, activitati si participare. Acest termen denota aspectele pozitive ale interactiunii dintre individul care are o problema de sanatate si factorii contextuali in care se gaseste, respectiv factorii de mediu si factorii personali;

j) interventia timpurie reprezinta ansamblul actiunilor din domeniile sanatatii, educatiei, protectiei copilului, abilitarii si reabilitarii realizeate imediat dupa depistarea precoce a dizabilitatii, la copiii cu varsta cuprinsa intre nastere si 6 ani;

k) modelul medical al dizabilitatii considera dizabilitatea ca pe o problema a persoanei, cauzata direct de boala, trauma sau alta problema de sanatate care necesita ingrijire medicala. In acest sens, managementul dizabilitatii are ca scop vindecarea sau adaptarea si schimbarea comportamentului individului;

l) modelul social al dizabilitatii considera dizabilitatea ca fiind in principal o problema creata social, care tine in primul rand de integrarea completa a individului in societate. Conform acestui model, managementul dizabilitatii necesita actiune sociala si este responsabilitatea comuna a intregii societati, in sensul producerii acelor schimbari de mediu necesare participarii persoanelor cu dizabilitati in toate domeniile vietii sociale, ceea ce, la nivel politic, devine o problema de drepturi ale omului, respectiv drepturile copilului;

m) necesitatile educationale suplimentare care definesc CES reprezinta nevoi identificate si observate, in dinamica dezvoltarii copilului, de cadrul didactic care lucreaza direct cu copilul, profesorul itinerant si de sprijin, alte cadre didactice, personalul serviciului de evaluare si orientare scolară si profesională, precum si de medicul de specialitate care pune diagnosticul

potential generator de deficienta/afectare si/sau dizabilitate sau diagnosticul de tulburare/dificultate de invatare. Necesitatile educationale suplimentare pot fi: adaptare curriculara realizata de profesorul itinerant si de sprijin impreuna cu cadrele didactice, strategii didactice diferențiate prin utilizare de fise de lucru si fise de evaluare individualizate, demers didactic individualizat/personalizat, utilizarea de caractere mariete, terapie logopedica etc. Deficientele/Afectarile, respectiv dizabilitatile care presupun necesitatii educationale suplimentare sunt cele senzoriale, mintale, psihice si asociate, precum si dizabilitatile fizice - motorii si neuromotorii - care impiedica scrisul in mod permanent.

Deficientele/Afectarile, respectiv dizabilitatile somatice si HIV/SIDA nu presupun necesitatii educationale suplimentare, la fel si bolile rare fara tulburari psihice;

n) orientarea scolara si profesionala de catre COSP vizeaza, pe de o parte, inscrierea copilului cu dizabilitati si CES sau doar cu CES in invatamantul special si special integrat, iar pe de alta parte, scolarizarea la domiciliu sau in spital a copiilor fara CES, nedeplasabili, din motive medicale. Copiii nedeplasabili din motive medicale pot avea sau nu CES si, de asemenea, pot avea sau nu dizabilitati;

o) participarea din perspectiva CIF-CT reprezinta implicarea intr-o situatie de viata;

p) planul de servicii individualizat reprezinta un instrument de planificare a serviciilor psihoeducationale si a interventiilor necesare asigurarii dreptului la educatie, precum si in vederea abilitarii si reabilitarii copiilor/elevilor/tinerilor orientati scolar si profesional de COSP.

Aspecte generale privind procesul de evaluare a functionarii, dizabilitatii si CES la copii

Art. 6. - (1) Evaluarea functionarii, dizabilitatii si CES la copii are la baza urmatoarele principii specifice:

a) respectul pentru capacitatea de evolutie a copiilor cu dizabilitati si/sau CES, focalizarea pe potentialul de dezvoltare al acestora si exprimarea increderii in acest potential;

b) asigurarea demersurilor necesare pentru diagnosticarea precoce, a continuitatii, complementaritatii si caracterului multidisciplinar al procesului de evaluare;

c) asigurarea caracterului holistic, multidimensional al evaluarii din perspectiva unei abordari complexe a componentelor relevante ale dezvoltarii individuale, in mod deosebit, sanatatea fizica si psihica, perceptia vizuala si auditiva, abilitatile si deprinderile motorii, performantele cognitive, statusul emotional si social, comunicarea;

d) respectarea caracterului unitar al evaluarii, pentru toti copiii cu dizabilitati si/sau CES, din punct de vedere metodologic si etic;

e) integrarea, in evaluare, a elementelor particulare ale dezvoltarii umane la varsta copilariei, a intarzierilor de dezvoltare si a contextului familial.

(2) Cadrul conceptual privind procesul de evaluare a functionarii, dizabilitatii si CES la copii este cuprins in anexa nr. 2.

Art. 7. - (1) Procesul de evaluare a functionarii, dizabilitatii si CES la copii are drept scop mentinerea, imbunatatirea sau cresterea calitatii vietii copilului prin urmatoarele actiuni interconectate:

a) incadrarea in grad de handicap, care confera drepturile prevazute de legea speciala;

b) orientarea scolara si profesionala, care asigura dreptul la educatie;

c) planificarea serviciilor de abilitare si reabilitare si/sau a serviciilor psihoeducationale cu monitorizarea si reevaluarea periodica a progreselor inregistrate de copil, a eficientei beneficiilor, serviciilor,

interventiilor si a gradului de satisfactie a beneficiarilor.

(2) Evaluatorii din diverse sisteme implicate - de sanatate, educatie, asistenta sociala etc. - colaboreaza si se completeaza, evitand suprapunerile si omisiunile din evaluare si asigurand o abordare holistica a copilului. Practic, indiferent la care dintre profesionisti apeleaza initial parintele/reprezentantul legal, profesionistul in cauza va solicita evaluarea complementara din partea celorlalți profesionisti, cu scopul realizarii evaluarii multidisciplinare si, ulterior, a evaluarii complexe.

Art. 8. - (1) Evaluarea complexa a copilului cu dizabilitati si/sau CES are drept obiective incadrarea in grad de handicap de catre comisia pentru protectia copilului si/sau orientarea scolara si profesionala de catre COSP, insotite obligatoriu de un plan de abilitare-reabilitare pentru copiii incadrati in grad de handicap, respectiv un plan de servicii individualizat pentru copiii orientati scolar/profesional de COSP.

(2) Evaluarea complexa este obligatorie pentru planificarea serviciilor de abilitare si reabilitare solicitate de parinti/ reprezentant legal.

(3) Acest tip de evaluare se desfasoara in doua etape, prima la nivelul profesionistilor din diverse sisteme implicate, sub forma evaluarii multidisciplinare, si a doua la nivelul echipelor multidisciplinare din cadrul urmatoarelor structuri:

a) Serviciul de evaluare complexa a copilului, denumit in continuare SEC, din cadrul directiilor generale de asistenta sociala si protectia copilului, denumite in continuare DGASPC;

b) Comisia pentru protectia copilului, denumita in continuare CPC, organ de specialitate, fara personalitate juridica, al consiliului judetean/al consiliului local al sectorului municipiului Bucuresti, cu activitate decizionala in materia protectiei si promovarii drepturilor copilului, in situatiile in care decide schimbarea propunerii de incadrare in grad de handicap inaintate de SEC;

c) Serviciul de evaluare si orientare scolara si profesionala, denumit in continuare SEOSP, din cadrul centrelor judetene/al municipiului Bucuresti de resurse si asistenta educationala, denumite in continuarea CJRAE/CMBRAE;

d) COSP, organizata la nivelul CJRAE/CMBRAE.

Art. 9. - (1) Din SEOSP fac parte: 2 consilieri scolari cu specializare in psihologie si atestati in psihologie educationala/psihologie clinica, 2 consilieri scolari cu specializare in pedagogie/psihopedagogie/psihopedagogie speciala, un profesor logoped si un asistent social.

(2) Personalul SEOSP este numit prin decizie anuala de directorul CJRAE/CMBRAE pana la organizarea concursului de angajare conform unei metodologii aprobatelor de Ministerul Educatiei Nationale si Cercetarii Stiintifice (MENCS).

(3) COSP este numit prin decizie a inspectorului scolar general al județului/al municipiului Bucuresti si are in componenta:

a) directorul CJRAE/CMBRAE, presedinte al comisiei;

b) inspectorul scolar pentru invatamantul special si special integrat, vicepresedinte al comisiei;

c) un reprezentant al CJRAE/CMBRAE, membru al consiliului de administratie si un reprezentant al MENCS, pentru Bucuresti;

d) un reprezentant din partea DGASPC judetean/un reprezentant din partea unei DGASPC de sector pentru municipiul Bucuresti;

e) un reprezentant din partea consiliului judetean/al municipiului Bucuresti;

f) un reprezentant din partea unei institutii de invatamant special cu personalitate juridica, respectiv unitate de invatamant special si centru scolar de educatie incluziva;

g) un reprezentant al unei organizatii neguvernamentale de profil acreditate, cu rol de observator.

(4) In unitatile administrativ-teritoriale in care nu functioneaza institutii de invatamant special, reprezentantul prevazut la alin. (3) lit. f) va fi de la nivelul unei unitati de invatamant de masa in care sunt integrati copii.

(5) Secretarul COSP este asistentul social din cadrul SEOESP.

(6) Mandatul membrilor desemnati in COSP, cu exceptia presedintelui si a vicepresedintelui, este de 2 ani, cu posibilitatea prelungirii acestuia, cu maximum doua mandate consecutive.

(7) Profesionistii care participa la evaluarea complexa nu pot face parte din COSP.

(8) Finantarea posturilor in cadrul SEOESP si finantarea COSP se vor realiza de catre consiliul judetean/al municipiului Bucuresti, prin CJRAE/CMBRAE.

Art. 10. - (1) Scopul evaluarii, asistentei psihoeducationale, orientarii/reorientarii scolare si profesionale a copiilor cu CES este identificarea nevoilor specifice ale acestora si asigurarea conditiilor optime de integrare scolară, profesională si socială.

(2) Finalitatea evaluarii, asistentei psihoeducationale, orientarii/reorientarii scolare si profesionale a copiilor cu CES este aceea de a asigura integrarea socială si profesională a acestora prin egalizarea sanselor.

Capitolul III
**Colaborarea interinstitutionala si managementul de
caz pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES**

Art. 11. - (1) In vederea respectarii drepturilor copilului cu dizabilitati si/sau CES, toti profesionistii care interactioneaza cu acesta, indiferent de sistemul in care isi desfasoara activitatea, respecta managementul de caz prevazut de ordinul prezent.

(2) Managementul de caz prevazut de ordinul prezent reprezinta o adaptare pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES a prevederilor Ordinului secretarului de stat al Autoritatii Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz in domeniul protectiei drepturilor copilului.

(3) Prin utilizarea metodei managementului de caz se realizeaza coordonarea actiunilor si colaborarea interinstitutionala organizata, riguroasa, eficienta si coerenta pentru copil, parinti/reprezentant legal si alte persoane importante pentru copil, prin intermediul careia se asigura evaluarea si interventia integrata in vederea abilitarii si reabilitarii copilului cu dizabilitati si/sau CES.

Art. 12. - (1) Etapele managementului de caz care asigura interventia integrata pentru copilul cu dizabilitati si/sau CES sunt urmatoarele:

- a) identificarea si evaluarea initiala a cazurilor;
- b) evaluarea complexa a copilului cu dizabilitati si/sau CES in context familial si comunitar;
- c) planificarea beneficiilor, serviciilor si a interventiilor pentru copilul cu dizabilitati si/sau CES, familie/reprezentant legal si alte persoane importante pentru copil;
- d) furnizarea beneficiilor, serviciilor si a interventiilor pentru copilul cu dizabilitati si/sau CES, familie/reprezentant legal si alte persoane importante pentru copil;
- e) monitorizarea si reevaluarea periodica a progreselor inregistrate de copilul cu dizabilitati si/sau CES, a eficientei beneficiilor, serviciilor si

interventiilor, precum si a gradului de satisfactie a beneficiarilor;

f) inchierarea planului care cuprinde beneficiile, serviciile si interventiile pentru copilul cu dizabilitati si/sau CES si familie si inchiderea cazului.

(2) Planul mentionat la alin. (1) lit. f) este unul dintre urmatoarele:

a) planul de abilitare-reabilitare pentru copiii incadrati in grad de handicap;

b) planul de abilitare-reabilitare intocmit pentru copiii cu dizabilitati, la solicitarea parintilor care nu doresc incadrare in grad de handicap pentru copiii lor;

c) planul de servicii individualizat pentru copiii orientati scolar si profesional de catre COSP;

d) planul de abilitare-reabilitare pentru copiii incadrati in grad de handicap si orientati scolar/profesional, serviciile psihopedagogice si interventiile mentionate in planul de servicii individualizat fiind integrate in planul de abilitare-reabilitare, serviciile psihopedagogice reprezentand o parte din serviciile de abilitare si reabilitare.

(3) Modelul planului de abilitare-reabilitare este prezentat in anexa nr.

3.

Art. 13. - (1) Serviciile publice de asistenta sociala, denumite in continuare SPAS, respectiv DGASPC de la nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti, denumite in continuare DGASPC de sector, elaboreaza si aplica proceduri pentru punerea in practica a etapelor managementului de caz, care le revin ca responsabilitate, pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES mentionati la art. 2, inclusiv desemnarea responsabililor de caz de prevenire si interventia in situatiile de urgenza pentru acesti copii.

(2) In situatia SPAS, procedurile mentionate la alin. (1) sunt realizate sub coordonarea si indrumarea metodologica a DGASPC judetean.

(3) DGASPC elaboreaza si aplica proceduri interne pentru punerea in practica a managementului de caz pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES mentionati la art. 2 alin. (2) lit. a), b) si d).

(4) CJRAE/CMBRAE elaboreaza si aplica proceduri interne pentru punerea in practica a managementului de caz pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES, mentionati la art. 2 alin. (2) lit. c).

(5) DGASPC in colaborare cu CJRAE/CMBRAE si DSP elaboreaza proceduri interinstitutonale pentru punerea in practica a managementului de caz pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES.

Sectiunea 1 **Identificarea si evaluarea initiala a cazurilor**

Art. 14. - (1) Orice profesionist care interactioneaza cu un copil cu dizabilitati si/sau CES, de exemplu cadrul didactic, consilierul scolar, profesorul itinerant si de sprijin, psihologul, medicul de familie, asistentul social, asistentul medical comunitar, mediatorul scolar, preotul, membrii structurilor comunitare consultative si altii, are obligatia de a informa familia si de a semnala situatia acestuia SPAS/DGASPC de sector, daca copilul nu este deja incadrat in grad de handicap sau orientat scolar/profesional, astfel incat acesta sa beneficieze de diagnostic precoce si interventie timpurie.

(2) SPAS/DGASPC de sector inregistreaza sesizarea si declanseaza procedura de evaluare initiala.

Art. 15. - (1) Caiile de identificare de catre SPAS/DGASPC de sector a copiilor cu dizabilitati si/sau CES sunt aceleasi cu cele utilizate pentru

copiii aflati in situatie de risc: solicitari directe, referiri scrise, sesizari si autosesizari.

(2) Identificarea copilului in comunitatile rurale sau greu accesibile se poate realiza si de catre membrii echipei mobile pentru copiii cu dizabilitati, cu ocazia deplasarilor pe care le efectueaza pentru interventia specializata.

Art. 16. - (1) Solicitarile directe, referirile scrise, sesizarile si autosesizarile pot viza trei aspecte: incadrarea in grad de handicap, orientarea scolara sau profesionala de catre COSP si/sau acordarea de servicii de abilitare-reabilitare, conform unui plan.

(2) Dupa inregistrare, solicitarile directe, referirile scrise, sesizarile si autosesizarile sunt repartizate de seful SPAS/directorul executiv al DGASPC de sector, spre solutionare, responsabililor de caz preventie, denumiți in continuare RCP.

Art. 17. - (1) Evaluarea initiala se realizeaza de catre SPAS/DGASPC de sector in contextul familial al copilului, respectiv printr-o vizita la domiciliul acestuia. Ea se aplica numai copiilor care nu au certificate de incadrare in grad de handicap si/sau de orientare scolara si profesionala.

(2) Pentru copiii care au certificate de incadrare in grad de handicap si/sau de orientare scolara si profesionala nu se mai aplica evaluarea initiala, ci se trece direct la etapa de reevaluare complexa.

(3) Scopul principal al evaluarii initiale este de a stabili daca este vorba de un copil cu suspiciune de dizabilitate si/sau CES.

(4) Evaluarea initiala urmareste si identificarea situatiilor de urgență. In aceste situatii, SPAS sesizeaza telefonic imediat DGASPC, iar procedurile privind incadrarea in grad de handicap, orientarea scolara si profesionala si/sau acordarea de servicii de abilitare-reabilitare se amana pana la rezolvarea situatiei de urgență.

Art. 18. - Pe parcursul evaluarii initiale, SPAS/DGASPC de sector are obligatia de a informa parintii/reprezentantul legal cu privire la:

a) drepturile legale de care beneficiaza copilul si familia, daca se solicita incadrare in grad de handicap, avand in vedere ca acest lucru se poate face la orice varsta a copilului, si se recomanda sa se realizeze in cel mai scurt timp posibil de la identificarea sau suspiciunea unei dizabilitati;

b) dreptul la educatie pentru toti copiii, importanta si prioritatea educatiei incluzive si serviciile specializate de care beneficiaza copilul in urma orientarii scolare si profesionale de catre COSP, cu precizarea faptului ca frequentarea unei unitati anteprescolare de educatie timpurie se poate face incepand cu varsta de 3 luni, cu sau fara orientare scolara de catre COSP;

c) importanta abilitarii-reabilitarii copilului pentru dezvoltarea acestuia si posibilitatea de a beneficia de planificarea beneficiilor, serviciilor si interventiilor, ca parte a demersurilor de incadrare in grad de handicap, respectiv ale orientarii scolare si profesionale de catre COSP sau de sine statator la solicitarea parintilor/reprezentantului legal;

d) actele necesare intocmirii dosarului pentru incadrarea in grad de handicap, traseul si procedurile de obtinere a acestor acte;

e) actele necesare intocmirii dosarului pentru orientarea scolara si profesionala de catre COSP, traseul si procedurile de obtinere a acestor acte.

Art. 19. - (1) Raportul de evaluare initiala cuprinde minimum urmatoarele informatii:

a) datele de identificare a copilului: nume si prenume, data nasteliei, domiciliu/rezidenta;

b) datele de identificare a parintilor/reprezentantului legal: nume si prenume, domiciliu/rezidenta, date de contact;

c) datele de identificare a celorlalte persoane care locuiesc cu copilul: nume si prenume, relatia in raport cu copilul;

d) optiunea parintilor/reprezentantului legal privind incadrarea in grad de handicap, orientarea scolara si profesionala de catre COSP si/sau planificarea serviciilor de abilitare-reabilitare, in urma informarii prevazute la art. 18;

e) concluzii: cazul este preluat, fiind un copil cu suspiciune de dizabilitate si/sau CES, aflat sau nu in situatie de risc, si se consemneaza in continuare informatia prevazuta de lit. d) ori fiind o situatie de urgenta;

f) recomandari, care cuprind in mod obligatoriu procedurile pe care urmeaza sa le aplice SPAS/DGASPC de sector.

(2) Raportul de evaluare initiala se intocmeste in maximum 24 de ore de la efectuarea evaluarii si se inainteaza sefului pe linie ierarhica pentru avizare.

(3) In caz de refuz al parintilor/reprezentantului legal de a permite efectuarea evaluarii initiale, SPAS/DGASPC de sector initiaza procedurile privind interventia in caz de violenta asupra copilului, conform prevederilor anexei nr. 1 la Hotararea Guvernului [nr. 49/2011](#) pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea si interventia in echipa multidisciplinara si in retea in situatiile de violenta asupra copilului si de violenta in familie si a Metodologiei de interventie multidisciplinara si interinstitutionala privind copiii exploatați si aflati in situatii de risc de exploatare prin munca, copiii victime ale traficului de persoane, precum si copiii romani migranti victime ale altor forme de violenta pe teritoriul altor state.

Art. 20. - (1) Dupa preluarea cazului, in urma evaluarii initiale, SPAS/DGASPC de sector realizeaza urmatoarele:

a) asigura informarea detaliata a parintilor/reprezentantului legal cu privire la aspectele prevazute la art. 18;

b) pune cererea-tip la dispozitia parintilor/reprezentantului legal, care opteaza pentru incadrarea copilului in grad de handicap, cerere pe care acestia o vor depune la sediul DGASPC, impreuna cu restul actelor necesare; modelul cererii-tip pentru evaluare complexa si incadrare a copilului cu dizabilitati in grad de handicap este prezentat in anexa nr. 4;

c) pune cererea-tip la dispozitia parintilor/reprezentantului legal care opteaza pentru orientarea scolara si profesionala de catre COSP, cerere pe care acestia o vor depune la sediul CJRAE/CMBRAE impreuna cu restul actelor necesare; modelul cererii-tip pentru evaluare complexa si orientare scolara si profesionala este prezentat in anexa nr. 5.

(2) Cererea-tip mentionata la alin. (1) lit. b) este disponibila atat la sediul SPAS/DGASPC de sector, cat si la sediul DGASPC judetean, iar cererea-tip mentionata la lit. c) este disponibila atat la sediul SPAS/DGASPC de sector, cat si la sediul CJRAE/CMBRAE, precum si pe site-urile acestor institutii.

Sectiunea a 2-a

Evaluarea complexa a copilului cu dizabilitati si/ sau CES in context familial si comunitar

Art. 21. - (1) Evaluarea complexa vizeaza evaluarea multidisciplinara a copilului sub aspect social, medical, psihologic si educational, documentarea si utilizarea evaluariilor in scopul incadrarii in grad de handicap, a

orientarii scolare si profesionale de catre COSP si a planificarii serviciilor si interventiilor pentru abilitare si reabilitare, inclusiv a serviciilor psihoeducationale.

(2) Analiza datelor rezultate din evaluarea multidisciplinara si aplicarea criteriilor biopsihosociale in vederea incadrarii in grad de handicap se realizeaza de catre SEC pentru copiii ai caror parinti opteaza pentru incadrarea in grad de handicap. Planificarea serviciilor si a interventiilor pentru abilitarea si reabilitarea acestor copii se realizeaza de catre managerii de caz, cu sprijinul SEC.

(3) Analiza datelor din evaluarea multidisciplinara, evaluarea psihoeducationala si aplicarea criteriilor de orientare scolară si profesională in vederea orientarii scolare si profesionale de catre COSP se realizeaza de catre SEOESP, iar planificarea serviciilor psihoeducationale, precum si a serviciilor si interventiilor de abilitare si reabilitare se realizeaza de catre:

a) responsabilul de caz servicii psihoeducationale pentru copiii ai caror parinti opteaza pentru orientarea scolară si profesională;

b) managerul de caz in colaborare cu SEC si responsabilul de caz servicii psihoeducationale pentru copiii ai caror parinti opteaza atat pentru incadrarea in grad de handicap, cat si pentru orientarea scolară si profesională de catre COSP;

c) managerul de caz si responsabilul de caz servicii psihoeducationale pentru copiii ai caror parinti opteaza pentru orientare scolară si profesională si acces la servicii de abilitare- reabilitare.

(4) La solicitarea parintilor/reprezentantului legal, planificarea beneficiilor, serviciilor si interventiilor pentru abilitare si reabilitare pentru copiii ai caror parinti nu doresc nici incadrare in grad de handicap si nici orientare scolară/profesională, ci doar acces la servicii, se face de catre managerii de caz.

Art. 22. - (1) Evaluarea sociala presupune analiza, cu precadere, a contextului familial, a calitatii mediului de dezvoltare a copilului - locuinta, hrana, imbracaminte, igiena, asigurarea securitatii fizice si psihice, inclusiv a factorilor de mediu ca bariere si facilitatori, precum si a factorilor personali.

(2) Evaluarea sociala este in responsabilitatea SPAS/DGASPC de sector, fiind o continuare a evaluarii initiale.

(3) Evaluarea sociala se poate realiza in aceeasi zi cu evaluarea initiala sau pe parcursul mai multor vizite la domiciliul copilului.

(4) SPAS/DGASPC de sector consemneaza informatiile obtinute pe parcursul mai multor vizite in rapoarte de vizita, care includ cel putin urmatoarele aspecte: sinteza discutiilor purtate in cursul vizitei, data, locul si scopul vizitei urmatoare, agreeata in prealabil cu familia si copilul.

(5) Rapoartele de vizita sunt inaintate sefului ierarhic spre avizare. Continutul acestor rapoarte este adus la cunostinta parintilor/reprezentantului legal si a copilului, in maximum 3 zile de la data vizitei, cu exceptia situatiei in care acesta ar putea aduce prejudicii derularii procesului de evaluare, de exemplu, cazuri aflate in ancheta penala, relatii tensionate intre membrii familiei. Decizia de a nu comunica raportul familiei este luata de catre seful ierarhic.

(6) Vizitele la domiciliul copilului se realizeaza pe baza unui program stabilit de comun acord cu parintii/reprezentantul legal si copilul. In cazul in care este nevoie, se pot realiza si vizite neanuntate, numai daca se apreciaza ca exista motive temeinice si cu acordul sefului ierarhic.

Art. 23. - (1) Evaluarea sociala se realizeaza de catre RCP.

(2) RCP este numit de seful SPAS, respectiv de directorul general/executiv al DGASPC de sector. In aceasta ultima situatie, RCP poate fi numit din

cadrul SEC sau al altui compartiment al DGASPC de sector.

(3) RCP poate fi:

a) angajat al SPAS/DGASPC de sector;
b) angajat al unui furnizor acreditat privat de servicii sociale pentru copiii cu dizabilitati/unei organizatii neguvernamentale cu care SPAS/DGASPC de sector incheie acorduri de parteneriat;

c) asistent social independent, cu drept de libera practica, ale carui servicii sunt contractate de catre SPAS/DGASPC de sector.

(4) RCP trebuie sa fie cel putin absolvent de liceu cu diploma de bacalaureat si sa aiba o experienta de cel putin 2 ani in asistenta sociala.

Art. 24. - (1) RCP colecteaza datele sociale prin diverse metode, de exemplu, observatie, interviu etc. si le consemneaza in ancheta sociala.

(2) In cazul copiilor cu dizabilitati, ancheta sociala contine informatiile curente pe care asistentii sociali le colecteaza cu ocazia vizitelor la domiciliu, dar si aspecte care tin de functionare si dizabilitate a copilului:

a) optiunea parintilor/reprezentantului legal privind incadrarea in grad de handicap, orientarea scolară si profesională de catre COSP si/sau planificarea serviciilor de abilitare-reabilitare, in conditiile informarii acestora;

b) factorii de mediu apreciati ca facilitatori sau bariere pentru copilul cu dizabilitati intr-o anexa a anchetei sociale, al carei model este prezentat in anexa nr. 6.

(3) Pe langa aspectele care tin de functionare si dizabilitate, evaluarea sociala vizeaza urmatoarele aspecte fata de care SPAS/DGASPC de sector ia masurile prevazute de lege odata cu continuarea demersurilor pentru care au optat parintii/reprezentantul legal:

a) identificarea riscului de separare a copilului de familie;
b) identificarea riscului de violenta asupra copilului in familie sau in afara acesteia;
c) identificarea unei forme de violenta asupra copilului in familie sau in afara acesteia;
d) incalcarea drepturilor copilului.

(4) DGASPC informeaza SPAS cu privire la anexa la ancheta sociala in maximum 30 de zile de la publicarea prezentului ordin in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 25. - (1) RCP inmaneaza ancheta sociala parintilor/reprezentantului legal.

(2) O copie este pastrata in dosarul copilului de la SPAS/DGASPC de sector.

(3) Termenul de valabilitate al anchetei sociale este stabilit de RCP care o intocmeste, insa nu poate fi mai mic de 3 luni si nici mai mare de 6 luni.

Art. 26. - (1) Evaluarea medicala presupune examinarea clinica si efectuarea unor investigatii de laborator si paraclinice, in vederea stabilirii unui diagnostic complet - starea de sanatate sau de boala si, dupa caz, complicatiile bolii - care va conduce, alaturi de rezultatele evaluarii psihologice, atunci cand este cazul, la determinarea tipului de deficienta/afectare functionala.

(2) Evaluarea medicala se realizeaza de catre medicul de familie si medicii de specialitate:

a) medicul de familie efectueaza bilantul anual de sanatate si monitorizeaza, din punct de vedere al sanatatii si reabilitarii medicale, copiii cu boli cronice care nu au certificat de incadrare in grad de handicap, dar care pot prezinta dizabilitati si/sau CES, precum si copiii cu certificat de incadrare in grad de handicap;

b) medicul de specialitate pune diagnosticul care reflecta deficienta/afectarea functionala.

(3) In vederea evaluarii medicale de specialitate, parintii/reprezentantul legal solicita medicului de familie biletul de trimitere la medicul de specialitate si fisa medicala sintetica pentru medicul din SEC, respectiv pentru SEOSP.

(4) In situatia in care copilul nu este inscris la un medic de familie, SPAS/DGASPC de sector sprijina parintii/reprezentantul legal in acest sens, astfel incat copilul sa poata beneficia de evaluarea medicala.

(5) In cazul copiilor aflati in servicii medico-sociale de ingrijiri paliative, de tip rezidential, denumite in continuare centre de tip hospice, fisa medicala sintetica este completata de medicul curant.

Art. 27. - (1) Fisa medicala sintetica se elibereaza gratuit de catre medicul de familie in urma bilantului anual de sanatate si, respectiv, de catre medicul curant, iar formularul-tip al acesteia este prezentat in anexa nr. 7.

(2) O copie a fisei medicale sintetice se pastreaza de catre medicul de familie la dosarul copilului.

(3) Fisa medicala sintetica se completeaza in baza informatiilor fundamentate pe dovezi si a celor furnizate de catre copil si parinti/reprezentant legal, precum si a altor documente medicale prezentate de catre acestia.

(4) Termenul de valabilitate al fisei medicale sintetice este de un an.

(5) Directiile de sanatate publica, denumite in continuare DSP, informeaza medicii de familie de pe raza unitatii administrativ-teritoriale cu privire la fisa medicala sintetica in maximum 30 de zile de la publicarea prezentului ordin in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 28. - (1) Evaluarea medicala de specialitate poate fi realizata de orice medic de specialitate pentru copii, in functie de problema de sanatate a copilului, insa eliberarea certificatului medical tip A5 necesar pentru dosarul de la SEC, respectiv SEOSP, se face numai de catre medicii de specialitate din unitatile abilitate de DSP sa elibereze aceste certificate. Certificatul medical tip A5 este conform Ordinului ministrului sanatatii nr. 576/2007*) privind aprobarea Sistemului de evidente primare si tehnico-operative al spitalelor conform brosurii „Modelar-Spitale”.

*) Ordinul ministrului sanatatii nr. 576/2007 nu a fost publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) In cazul unui diagnostic multiplu, se emite un singur certificat medical tip A5 semnat de seful unitatii sanitare in care lucreaza medicii de specialitate care au evaluat copilul sau se emit mai multe certificate medicale tip A5, daca medicii de specialitate lucreaza in unitati sanitare diferite.

(3) In certificatul medical tip A5 se trec diagnosticul complet - boala principala, bolile asociate si alte boli - si codul de boala prevazut de Clasificatia internationala a maladiilor, respectiv CIM-10.

(4) Criteriile medicale privind alte aspecte decat diagnosticul - forma clinica a bolii, stadiu, complicatii, rezultate ale analizelor de laborator si ale investigatiilor paraclinice etc. - precum si recomandarile medicale privind efectuarea de alte consulturi, de exemplu, evaluare psihologica, si privind conduita terapeutica pentru abilitarea si reabilitarea copilului si pentru ingrijirea si supravegherea permanenta a copilului sunt consemnate de medicul de specialitate in documentele medicale aditionale certificatului medical de tip A5 sau emise in perioada de valabilitate a certificatului de incadrare in grad de handicap, care pot fi, dupa caz: scrisoare medicala, bilet de externare, rezultate investigatii etc.

(5) SPAS/DGASPC de sector si medicul de familie sunt obligati sa informeze

parintii/reprezentantul legal cu privire la procedurile de eliberare a certificatului medical tip A5.

(6) In functie de problema de sanatate a copilului, medicul de familie orienteaza parintii/reprezentantul legal cu prioritate catre unitatile sanitare abilitate sa elibereze certificatele medicale tip A5.

(7) Unitatile abilitate de DSP sa elibereze certificate medicale de tip A5 se publica obligatoriu pe site-ul DSP.

Art. 29. - (1) Eliberarea certificatului medical tip A5 se face gratuit pentru copiii cu dizabilitati.

(2) Certificatul medical tip A5 se poate trimite si prin posta parintilor/reprezentantului legal, daca nu se emite in aceeasi zi cu consultatia.

(3) O copie a certificatului medical tip A5 se pastreaza de catre unitatea care il elibereaza.

(4) Certificatele medicale tip A5 sunt valabile pentru dosarul de la SEC, respectiv SEOSP, indiferent de judetul/sectorul in care au fost emise.

(5) Termenul de valabilitate al certificatului medical tip A5 este stabilit de medicul care il emite, insa nu poate fi mai mic de 3 luni si nici mai mare de 4 ani.

Art. 30. - (1) Prima evaluare medicala a copilului dupa nastere, realizata de medicul neonatalog, poate revela un diagnostic potential generator de dizabilitate. De asemenea, medicul pediatru poate pune un diagnostic precoce similar, daca medicul de familie sau parintii copilului suspioneaza o problema de sanatate.

(2) Anuntul diagnosticului potential generator de dizabilitate respecta urmatoarele prevederi:

- a) anuntul se face de catre medicul care a evaluat si diagnosticat copilul;
- b) se anunta ambii parinti;
- c) fiind o decizie de tip etic, comunicarea se poate realiza impreuna cu psihologul unitatii sanitare sau profesionisti specializati cu care se incheie parteneriate in acest sens;
- d) se ofera consiliere psihologica parintilor;
- e) se iau masurile necesare pentru preventia parasirii copilului in unitatea sanitara;
- f) se identifica servicii medicale de interventie timpurie, se consiliaza si se sprijina familia in accesarea acestora;
- g) se orienteaza parintii catre SEC, in vederea evaluarii functionarii si dizabilitatii, respectiv a evaluarii complexe pe baza careia se obtin drepturile legale de care beneficiaza copilul si familia, daca se solicita incadrare in grad de handicap si/sau acces la servicii de abilitare si reabilitare.

Art. 31. - (1) Evaluarea psihologica are in vedere evaluarea mecanismelor si functiilor psihice a acestuia si se realizeaza prin observatie clinica, teste specifice si raportare la standardele existente, cu scopul identificarii unor conditii sau stari patologice in aria cognitiva, afectiva, de comportament sau a personalitatii - psihodiagnostic si formularea unui program de interventie psihologica de specialitate.

(2) Evaluarea psihologica se realizeaza de catre psihologi cu drept de libera practica, cu atestat in psihologie clinica, din sectorul public sau privat, in conditiile legii.

Art. 32. - (1) Evaluarea psihologica este obligatorie la prima incadrare in grad de handicap, precum si pentru toate orientarile si reorientarile scolare si profesionale de catre COSP.

(2) In cazul copiilor cu dizabilitati fizice, somatice, senzoriale si boli rare fara tulburari psihice, evaluarea psihologica nu este obligatorie la reincadrarea in grad de handicap si, daca se considera necesara, se

realizeaza numai la recomandarea medicului de familie sau a celui de specialitate.

(3) In cazul copiilor cu dizabilitati mintale, psihice si asociate, precum si in cazul copiilor cu HIV/SIDA si boala canceroasa, evaluarea psihologica este obligatorie la fiecare reincadrare in grad de handicap.

(4) Evaluarea psihologica a copiilor cu dizabilitati fizice, somatice, senzoriale si boli rare fara tulburari psihice este insotita de una-doua sedinte de consiliere psihologica, la recomandarea psihologului care a evaluat copilul.

Art. 33. - (1) Evaluarea psihologica se realizeaza prin aplicarea unor metode si tehnici de evaluare avizate de Colegiul Psihologilor din Romania si/sau a unor instrumente validate stiintific si etalonate pe populatia romaneasca.

(2) In cazuri exceptionale, se permite utilizarea instrumentelor neetalonate pentru dizabilitatile pentru care nu exista teste etalonate.

(3) In vederea realizarii evaluarii psihologice, psihologul are acces la documentele medicale si fisa de evaluare sociala, pe care le pune la dispozitie parintele/reprezentantul legal.

(4) Psihologul decide daca este nevoie de o evaluare educationala din partea cadrului didactic care lucreaza direct cu copilul, in vederea finalizarii evaluarii psihologice. In acest caz, psihologul va solicita in scris fisa psihopedagogica din partea unitatii de invatamant.

Art. 34. - (1) Rezultatele evaluarii psihologice se consemneaza in fisa de evaluare psihologica, al carei formular- tip este prevazut in anexa nr. 8.

(2) Fisa de evaluare psihologica se inmaneaza parintilor/reprezentantului legal.

(3) O copie a fisei de evaluare psihologica se pastreaza de catre psiholog.

(4) Fisele de evaluare psihologica sunt valabile pentru dosarul de la SEC, respectiv dosarul de la SEOESP, indiferent de judetul/sectorul in care au fost emise.

(5) Termenul de valabilitate al fisei de evaluare psihologica este stabilit de psihologul care o emite, insa nu poate fi mai mare de 3 luni.

Art. 35. - (1) Pentru copiii provenind din familii cu venituri insuficiente, evaluarea psihologica, completarea si eliberarea fisei de evaluare psihologica se realizeaza gratuit in urmatoarele situatii:

a) pentru copiii cu dizabilitati fizice, somatice, senzoriale, copiii cu HIV/SIDA si boli rare fara tulburari psihice - de catre psihologii din unitatile sanitare;

b) pentru copiii cu dizabilitati mintale, psihice si asociate - de catre psihologii din sectiile de psihiatrie pediatrica, centrele de sanatate mintala, stationarele de zi si in contract cu cabinetele medicale de psihiatrie pediatrica;

c) pentru copiii cu dizabilitati si CES - de catre psihologii mentionati la lit. a) si b);

d) pentru copiii cu dizabilitati/dizabilitati si CES - in lipsa psihologilor mentionati la lit. a) si b), de catre psihologii clinicieni din cadrul DGASPC si SEOESP.

(2) Parintii/Reprezentantul legal pot/poate opta pentru psihologi aflati intr-o forma independenta de practica, insa serviciile prestate de acestia sunt gratuite in limitele prevazute de contractul pe care il au incheiat cu un medic aflat in relatie contractuala cu CNAS. Serviciile cu plata sunt suportate de parinti/reprezentantul legal.

(3) Sedintele de consiliere psihologica mentionate la art. 32 alin. (4) se ofera gratuit copiilor provenind din familii cu venituri insuficiente, in situatiile mentionate la alin. (1), de catre psihologi cu atestat in consiliere psihologica. Pentru ceilalți copii se aplica procedura de la alin.

(2) .

(4) DSP, DGASPC si inspectoratele scolare/Inspectoratul Scolar al Municipiului Bucuresti, denumite in continuare ISJ/ISMB, informeaza psihologii cu atestat in psihologie clinica si cu atestat in consiliere psihologica din unitatile subordonate sau aflate in coordonarea acestora cu privire la fisa psihologica in maximum 30 de zile de la publicarea prezentului ordin in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 36. - (1) Evaluarea educationala are in vedere stabilirea nivelului de achizitii curriculare, a gradului de asimilare si corelare a acestora cu posibilitatile si nivelul de dezvoltare cognitiva, psihomotorie si socioafectiva a copilului, precum si identificarea decalajelor curriculare, a particularitatilor de invatare si dezvoltare.

(2) Evaluarea educationala este realizata, dupa caz, de catre cadrul didactic care lucreaza direct cu copilul in unitatile de invatamant anteprescolar si prescolar, invatatorul/institutorul/profesorul pentru invatamantul primar, dirigintele pentru invatamantul gimnazial si liceal, in colaborare cu consilierul scolar si profesorul itinerant si de sprijin, alti profesionisti din echipa multidisciplinara.

(3) Evaluarea educationala a copiilor cu dizabilitati si CES care frecventeaza unitati de educatie timpurie se realizeaza in baza prevederilor Ordinului ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 3.851/2010*) cu privire la aprobarea Reperele fundamentale in invatarea si dezvoltarea timpurie a copilului de la nastere la 7 ani.

*) Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 3.851/2010 nu a fost publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 37. - (1) Rezultatele evaluarii educationala se consemneaza in fisa psihopedagogica pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES, al carei model este prezentat in anexa nr. 9.

(2) Pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES din unitatile de educatie timpurie, fisa mentionata la alin. (1) se adapteaza la Reperele fundamentale in invatarea si dezvoltarea timpurie a copilului de la nastere la 7 ani.

(3) Fisele mentionate la alin. (1) si (2) se inmaneaza in original parintilor/reprezentantului legal si copii ale acestora se pastreaza la dosarul copilului intocmit de profesionistul in cauza.

Art. 38. - (1) Evaluarea psihoeducationala se realizeaza de catre SEOSP in vederea orientarii scolare si profesionale a copiilor cu CES.

(2) Evaluarea psihoeducationala presupune stabilirea nivelului de cunostinte si a gradului de asimilare si corelarea acestora cu posibilitatile si nivelul intelectual al copilului, a nivelului de adaptare la mediul scolar si social, precum si identificarea barierelor si a CES.

(3) Sunt necesare investigatii suplimentare in cazul in care exista o discrepanta intre nivelul de achizitii si nivelul intelectual al copilului, in sfera exprimarii orale, citit-scris, calcul elementar.

(4) Rezultatele evaluarii psihoeducationala se consemneaza in fisa de evaluare psihoeducationala, al carei model este prezentat in anexa nr. 10.

(5) SEOSP analizeaza documentele din dosarul copiilor fara CES, nedeplasabili din motive medicale, in vederea formularii propunerii de orientare scolară si profesională pentru scolarizare la domiciliu sau in spital.

Art. 39. - (1) Orientarea scolară si profesională se realizeaza cu prioritate catre educatia incluziva, respectiv in unitati de invatamant de masa, in acord cu tratatele internationale la care Romania este parte.

(2) In vederea promovarii reale a educatiei incluzive, in cadrul evaluarii educationale se integreaza si nevoia de sprijin in acest sens pentru fiecare

copil cu dizabilitati si/sau CES care frecventeaza unitati din invatamantul de masa.

(3) Masurile de sprijin vizeaza atat prevenirea si combaterea barierelor de atitudine, cat si a barierelor de mediu prin adaptarea rezonabila a unitatii de invatamant in care invata copilul. Masurile de sprijin sunt prevazute la art. 63 si sunt incluse in planul de abilitare-reabilitare, respectiv planul de servicii individualizat.

(4) ISJ/ISMB informeaza directorii unitatilor de invatamant de pe raza unitatii administrativ-teritoriale cu privire la fisile care rezulta in urma evaluarii educationale/psihoeducationale in maximum 30 de zile de la publicarea prezentului ordin in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 40. - (1) Evaluarea complexa a copiilor nedeplasabili si a celor proveniti din familii cu venituri insuficiente prezinta anumite particularitati.

(2) Copiii nedeplasabili sunt copiii ale caror deficiente/afectari functionale nu le permit deplasarea cu mijloacele de transport in comun sau necesita deplasare in conditii speciale, de exemplu copiii care beneficiaza de ingrijiri, inclusiv paliative, la domiciliu, in centrele de tip hospice sau in serviciile rezidentiale.

(3) Aprecierea cazurilor nedeplasabile se consemneaza in fisa medicala sintetica.

(4) Copiii care provin din familii cu venituri insuficiente sunt acei copii din familiile beneficiare de venit minim garantat si/sau de alocatie pentru sustinerea familiei sau care fac dovada ca nu realizeaza venituri pe baza unei adeverinte de la Agentia Nationala de Administrare Fisala.

Art. 41. - (1) Protocolul de colaborare dintre Consiliul judetean/local de sector, DSP si ISJ/ISMB, incheiat pentru implementarea prezentului ordin, cuprinde procedurile speciale pentru evaluarea medicala si psihologica a copiilor nedeplasabili. In functie de situatia specifica a acestor copii la nivelul judetului/sectorului respectiv, procedurile cuprind:

a) transport gratuit la unitatea sanitara abilitata, fie prin serviciul de ambulanta sanitara in conformitate cu legislatia in vigoare si/sau sociala, fie printr-o alta masura agreata de comun acord;

b) contactarea serviciului de transport de catre parinti/reprezentant legal, medicul de familie/medicul curant si/sau SPAS;

c) unitatea sanitara abilitata la care este transportat copilul - cea mai apropiata de domiciliu si/sau unitatea nominalizata la nivel de judet/sector;

d) realizarea ambelor tipuri de evaluare in cadrul aceleiasi unitati sanitare, inclusiv daca psihologul este din afara unitatii sanitare;

e) prelungirea valabilitatii certificatului medical de tip A5 sau emiterea unuia identic de catre medicul de specialitate, la recomandarea in scris a medicului de familie/medicului curant, fara deplasarea copilului la unitatea sanitara abilitata;

f) deplasarea medicului de specialitate si/sau a psihologului la domiciliul copilului, precizarea situatiilor in care acesta se deplaseaza la domiciliu si modalitatile de transport pentru acesta; aceeasi procedura se aplica si in cazul copiilor din serviciile rezidentiale;

g) aplicarea criteriilor biopsihosociale de incadrare in grad de handicap la domiciliul copilului, in centrul de tip hospice, serviciul rezidential sau unitatea sanitara abilitata;

h) altele.

(2) Parintii/Reprezentantul legal transmit/transmite cererea de incadrare in grad de handicap, fisa medicala sintetica si o copie a anchetei sociale la DGASPC inainte de finalizarea evaluarii medicale de specialitate, astfel incat managerul de caz sa asigure coordonarea tuturor demersurilor de evaluare cat timp copilul se afla in unitatea sanitara abilitata.

(3) Protocolul de colaborare dintre Consiliul judetean/local de sector,

DSP si ISJ/ISMB cuprinde procedurile speciale pentru evaluarea educationala si orientarea scolară/profesională a copiilor nedeplasabili. În funcție de situația specifică a acestor copii la nivelul județului/sectorului respectiv, procedurile includ:

- a) evaluarea psihoeducatională are loc în unitatea sanitată abilitată unde a fost transportat copilul, la domiciliu, în centrul de tip hospice sau serviciul rezidențial, SEOSP fiind anunțat de managerul de caz;
- b) evaluarea educatională se realizează de către cadrul didactic care asigură învățamantul la domiciliu, inclusiv în centrul hospice sau serviciul rezidențial;
- c) altele.

Art. 42. - (1) În vederea efectuării evaluării complexe pentru copiii proveniți din familii cu venituri insuficiente, parintii/reprezentantul legal transmit/transmitem la DGASPC, cu sprijinul SPAS, cererea-tip de evaluare complexă și încadrare în grad de handicap, fisa medicală sintetică și ancheta socială, dacă SPAS nu identifică o soluție de transport.

(2) SPAS identifică soluția de transport, precum: mijloc de transport propriu al SPAS/DGASPC, cumpărarea de bilete de transport în comun etc. utilizând surse extrabugetare, sponsorizări, donații, parteneriate public-private. SPAS se poate consulta cu DGASPC, la nevoie.

(3) După caz, DSP și CJRAE/CMBRAE aplică următoarele proceduri speciale pentru realizarea evaluării complexe a copiilor provenind din familii cu venituri insuficiente:

- a) evaluarea psihologică are loc în unitatea sanitată abilitată unde a fost transportat copilul sau la sediul DGASPC;
- b) evaluarea psihoeducatională are loc în unitatea sanitată abilitată unde a fost transportat copilul sau la sediul SEOSP, SEOSP fiind anunțat de managerul de caz;
- c) altele.

Art. 43. - (1) După efectuarea evaluărilor sociale, medicale, psihologice și obținerea tuturor documentelor necesare încadrării în grad de handicap, parintii/reprezentantul legal se programă la SEC pentru a limita numarul de deplasări ale copilului.

(2) După efectuarea evaluărilor sociale, medicale, psihologice, educatională și obținerea tuturor documentelor necesare orientării scolare sau profesionale, parintii/reprezentantul legal se programă la SEOSP pentru a limita numarul de deplasări ale copilului.

(3) SPAS efectuează programarea la SEC/SEOSP pentru familiile cu venituri insuficiente și familiile aflate în imposibilitatea de a efectua programarea.

Art. 44. - (1) Pentru obținerea certificatului de încadrare în grad de handicap sau a accesului la servicii de abilitare și reabilitare, parintii/reprezentantul legal depun la sediul DGASPC cel puțin următoarele documente lizibile:

- a) cerere-tip pentru evaluarea complexă și încadrarea în grad de handicap;
- b) copie a certificatului de nastere al copilului sau a actului de identitate;
- c) copii ale actelor de identitate ale parintilor/reprezentantului legal;
- d) copie a documentului prin care se face dovada că persoana care semnează cererea este reprezentantul legal al copilului, de exemplu, hotărare a instantei sau hotărare a comisiei pentru protecția copilului;
- e) ancheta socială;
- f) fisa medicală sintetică;
- g) certificatul medical tip A5;
- h) copii ale documentelor medicale aditionale;
- i) fisa de evaluare psihologică, atunci când este cazul;
- j) fisa psihopedagogică;
- k) copie a certificatului de încadrare în grad de handicap în vigoare, la

reevaluare;

1) copie a certificatului de orientare scolară și profesională în vigoare, atunci cand este cazul.

(2) Modelul certificatului de incadrare în grad de handicap pentru copiii cu dizabilitate este prezentat în anexa nr. 11.

Art. 45. - (1) Pentru obținerea certificatului de orientare scolară și profesională, parintii/reprezentantul legal depun/depune la sediul CJRAE/CMBRAE, la secretarul COSP, cel puțin următoarele documente lizibile:

a) cerere-tip pentru evaluare complexă și orientare scolară și profesională;

b) copie a certificatului de nastere al copilului sau a actului de identitate;

c) copii ale actelor de identitate ale parintilor/reprezentantului legal;

d) copie a documentului prin care se face dovada că persoana care semnează cererea este reprezentantul legal al copilului, de exemplu, hotărare a instantei sau hotărare a comisiei pentru protecția copilului;

e) ancheta socială;

f) fisa medicală sintetică;

g) certificatul medical tip A5;

h) fisa de evaluare psihologică;

i) fisa psihopedagogică;

j) copie a foii matricole/adeverinta care atesta înscrierea copilului în unitatea de invatațamant;

k) copie a ultimului certificat de orientare scolară și profesională, la reorientare.

(2) Cererea semnată de parinti/reprezentantul legal împreună cu documentele menționate la alin. (1) pot fi depuse de unitatea de invatațamant în condițiile obținerii acordului în scris al parintilor/reprezentantului legal.

(3) Cererea se înregistrează numai în condițiile în care sunt anexate toate documentele menționate la alin. (1).

Art. 46. - (1) Pentru copiii cu dizabilități din protecție specială ai caror reprezentanți legali sunt parintii, documentele menționate la art. 44 alin. (1) și art. 45 se obțin prin una dintre procedurile de mai jos:

a) fie prin insotirea copilului, alături de managerul de caz sau un alt profesionist delegat de acesta, la evaluările multidisciplinare de care are nevoie copilul, cererea-tip fiind completată și semnată de parinti;

b) fie prin insotirea copilului, de către managerul de caz sau un alt profesionist delegat de acesta, la evaluările multidisciplinare de care are nevoie copilul, cererea-tip fiind completată și semnată de acesta, în baza unui acord din partea parintilor.

(2) Pentru copiii cu dizabilități din sistemul de protecție specială ai caror reprezentanți legali sunt cei numiți în condițiile Legii [nr. 272/2004](#),

privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, solicitările pentru evaluările multidisciplinare și insotirea copilului, precum și completarea și semnarea cererii-tip se fac de managerul de caz, prin delegarea responsabilității de către reprezentantul legal.

(3) În situația excepțională în care nu se poate obține acordul menționat la alin. (1) lit. b) până la momentul incadrării/reincadrării în grad de handicap, cererea-tip se completează și se semnează de către managerul de caz, urmand să se realizeze demersurile pentru numirea unui nou reprezentant legal.

Art. 47. - (1) Rezultatele evaluării complexe în vederea incadrării în grad de handicap se consimnează în raportul de evaluare complexă, al cărui model este prezentat în anexa nr. 12.

(2) Rezultatele evaluării complexe în vederea orientării

scolare/profesionale a copiilor cu dizabilitati si CES/doar CES se consemneaza in raportul sintetic de evaluare, al carui model este prezentat in anexa nr. 13.

(3) Raportul sintetic de evaluare este utilizat si pentru consemnarea concluziilor SEOESP cu privire la orientarea scolară și profesională a copiilor fără CES, nedeplasabili din motive medicale, propusi pentru scolarizare la domiciliu sau în spital.

Art. 48. - (1) Raportul de evaluare complexă cuprinde propunerea de încadrare în grad de handicap și recomandările profesionistilor care au realizat evaluările multidisciplinare și are anexat proiectul planului de abilitare-reabilitare.

(2) Raportul sintetic de evaluare cuprinde propunerea de orientare scolară și profesională și opinia parintilor/reprezentantului legal cu privire la aceasta: consimtamant informat sau dezacord.

Art. 49. - În etapa de evaluare complexă în vederea încadrării în grad de handicap, DGASPC are urmatoarele responsabilități:

a) numirea unui manager de caz pentru fiecare copil cu dizabilități înregistrat la nivelul instituției, atât pentru cel din familie, cât și pentru cel din sistemul de protecție specială;

b) numirea managerului de caz se face în cel mai scurt timp după înregistrarea cererii-tip insotite sau nu de documentele necesare;

c) managerii de caz pot fi numiți din cadrul instituției sau din afara acesteia, tinând cont de urmatoarele aspecte: numarul de cazuri aflate în responsabilitatea acestuia, complexitatea cazuisticii, experiența, cunoasterea problematicii respective, relația cu copilul și familia și colaborarea cu rețeaua de servicii și instituții;

d) pot fi manageri de caz persoanele care sunt asistenti sociali conform Legii [nr. 466/2004](#) privind Statutul asistentului social, cu modificările ulterioare, și au o experiență de cel puțin 2 ani de munca în servicii pentru protecția copilului; sau au studii superioare socioumane sau medicale și o vechime în servicii pentru protecția copilului de cel puțin 3 ani; sau au studii superioare, altele decat socioumane sau medicale, au absolvit un curs postuniversitar în domeniul asistentei sociale și au o vechime în serviciile de protecție a copilului de cel puțin 5 ani;

e) dacă pe raza unității administrativ-teritoriale trăiesc comunități etnice minoritare, se recomanda ca o parte din managerii de caz să vorbească limba minoritatii respective;

f) delegarea responsabilităților legate de managementul de caz se realizează cu acordul sefului ierarhic;

g) managerii de caz din cadrul DGASPC pentru copiii din familie se numesc cu precadere din cadrul SEC; în situația în care numarul de cazuri depășește capacitatea SEC, se numesc manageri de caz și din cadrul altor compartimente sau servicii ale DGASPC;

h) managerii de caz din afara DGASPC își pot exercita atributiile în mod gratuit, în baza unui parteneriat între organismul privat acreditat și DGASPC, sau contra cost, în baza unui contract încheiat de DGASPC cu organismul privat acreditat sau forma independentă de exercitare a profesiei de asistent social.

Art. 50. - Managerul de caz, în etapa de evaluare complexă, are urmatoarele atribuții:

a) urmărește procesul de realizare a evaluării complexe și menține legatura, prin orice mijloace de comunicare, cu parintii/reprezentantul legal, profesionistii care realizează evaluările multidisciplinare, inclusiv cu RCP din cadrul SPAS/DGASPC de sector, profesionistii din cadrul SEC și SEOESP;

b) efectuează evaluarea initială și evaluarea socială pentru cazurile înregistrate la DGASPC de sector sau deleaga aceste sarcini unui RCP din

- cadrul DGASPC de sector;
- c) solicita primariei din localitatea de domiciliu a copilului numirea unui RCP si efectuarea evaluarii initiale si a evaluarii sociale pentru cazurile inregistrate mai intai la DGASPC;
  - d) sprijina activitatea RCP din cadrul SPAS, cu precadere in cazul copiilor nedeplasabili, al celor provenind din familii cu venituri insuficiente, al celor cu alte probleme adaugate dizabilitatii, precum violenta, incalcarea drepturilor etc., prin informare si consiliere prin activitati si mijloace de comunicare de comun acord stabilite;
  - e) insoteste copiii din sistemul de protectie speciala pe parcursul evaluarii sau deleaga aceasta sarcina unui alt profesionist;
  - f) efectueaza demersurile necesare in numele DGASPC pentru evaluarea complexa in cazul copiilor nedeplasabili si al celor provenind din familii cu venituri insuficiente;
  - g) redacteaza raportul de evaluare complexa, cu sprijinul SEC, in maximum 48 de ore de la ultima evaluare din cadrul SEC;
  - h) comunica concluziile si recomandarile consemnate in raportul de evaluare complexa, in termen de maximum 3 zile de la intocmirea sa, parintilor/reprezentantului legal si, dupa caz, copilului, dupa care consemneaza pe raport acordul sau dezacordul parintilor/reprezentantului legal cu privire la propunerea de grad de handicap si proiectul de plan de abilitare-reabilitare.
- Art. 51.** - (1) SEC, in etapa de evaluare complexa, are urmatoarele atributii:
- a) verifica indeplinirea conditiilor si a documentelor necesare pentru incadrarea in grad de handicap;
  - b) verifica la DSP atunci cand certificatul medical tip A5 este emis de o unitate abilitata in alt judet/sector, daca se considera necesar;
  - c) verifica in Registrul unic al psihologilor cu drept de libera practica atunci cand fisa de evaluare psihologica este semnata de un psiholog atestat in alt judet/sector, daca se considera necesar;
  - d) solicita documentele lipsa sau suplimentare pentru conformitate profesionistilor implicati in evaluare/parintilor/ reprezentantului legal/managerului de caz numit pentru copiii din sistemul de protectie speciala;
  - e) realizeaza evaluarea sociala in conditiile prevazute de art. 23 alin. (2) si art. 50 lit. b);
  - f) realizeaza evaluarea psihologica in conditiile prevazute de prezentul ordin in situatiile in care numarul de psihologi din unitatea administrativ-teritoriala care asigura gratuit evaluarea psihologica este insuficient;
  - g) programeaza o intalnire cu copilul si parintii/reprezentantul legal in vederea definitivarii procesului de aplicare a criteriilor biopsihosociale, in situatia in care parintii nu au facut programare;
  - h) aplica criteriile biopsihosociale de incadrare in grad de handicap;
  - i) intervieveaza parintii si copilul in cadrul intalnirii programate, ocazie cu care consiliaza parintii asupra pastrarii documentelor in conditii de siguranta;
  - j) tine evidenta dosarelor care au stat la baza incadrarii copilului cu dizabilitati in grad de handicap; in acest sens, la nivelul SEC se realizeaza un registru propriu.
- (2) In vederea realizarii atributiilor prevazute de alin. (1), DGASPC pune la dispozitia SEC toate resursele umane, materialele si mijloacele necesare pentru comunicarea cu copiii, in functie de tipul dizabilitatii si/sau in limba minoritatii nationale din care face parte copilul. Comunicarea cu copiii cu dizabilitati include, dupa caz: limbaje vorbite, ale semnelor si alte forme de limbaje nonverbale, afisare de text, Braille, comunicare tactila, imprimare cu corp mare de litera, mijloace multimedia accesibile,

precum si modalitati de exprimare in scris, audio, in limbaj simplu, prin cititor uman si moduri augmentative si alternative, mijloace si formate de comunicare, inclusiv informatie accesibila si tehnologie de comunicare. Profesionistii care asigura comunicarea cu copiii cu dizabilitati senzoriale, mintale, psihice si asociate sunt angajati ai DGASPC, contractati sau in relatie de colaborare in baza unui parteneriat public-privat.

Art. 52. - (1) SEOSP, in etapa de evaluare complexa a copilului cu CES, are urmatoarele atributii:

- a) verifica indeplinirea conditiilor si a documentelor necesare pentru orientarea scolara si profesionala;
- b) verifica la DSP atunci cand certificatul medical tip A5 este emis de o unitate abilitata in alt judet/sector, daca se considera necesar;
- c) verifica in Registrul unic al psihologilor cu drept de libera practica atunci cand Fisa de evaluare psihologica este semnata de un psiholog atestat in alt judet/sector, daca se considera necesar;
- d) programeaza o intalnire cu copilul si parintii/reprezentantul legal in vederea evaluarii psihoeducationale;
- e) orienteaza parintii/reprezentantul legal la ISJ/ISMB in situatia in care acestia doresc sa viziteze unitatea de invatamant propusa;
- f) aplica criteriile de orientare scolara si profesionala, care sunt prezentate in anexa nr. 14;
- g) intervieweaza parintii si copilul in cadrul intalnirii programate, ocazie cu care consiliaza parintii asupra pastrarii documentelor in conditii de siguranta;
- h) tine evidenta dosarelor care au stat la baza orientarii scolare si profesionale; in acest sens, la nivelul SEOSP se realizeaza un registru propriu;
- i) inainteaza COSP dosarul copilului, care cuprinde documentele mentionate la art. 45, la care adauga fisa de evaluare psihoeducationala si raportul sintetic de evaluare, precum si proiectul planului de servicii individualizat la reorientare;
- j) inainteaza COSP dosarul copilului fara CES, nedeplasabil din motive medicale, la care adauga raportul sintetic de evaluare.

(2) In vederea realizarii atributiilor prevazute de alin. (1), CJRAE/CMBRAE pune la dispozitia SEOSP si COSP toate resursele umane, materialele si mijloacele necesare pentru comunicarea cu copiii, in functie de tipul dizabilitatii si/sau in limba minoritatii nationale din care face parte copilul. Comunicarea cu copiii cu dizabilitati include, dupa caz: limbaje vorbite, ale semnelor si alte forme de limbaje nonverbale, afisare de text, Braille, comunicare tactila, imprimare cu corp mare de litera, mijloace multimedia accesibile, precum si modalitati de exprimare in scris, audio, in limbaj simplu, prin cititor uman si moduri augmentative si alternative, mijloace si formate de comunicare, inclusiv informatie accesibila si tehnologie de comunicare. Profesionistii care asigura comunicarea cu copiii cu dizabilitati senzoriale, mintale, psihice si asociate sunt angajati ai CJRAE/CMBRAE, ai unitatilor de invatamant special, contractati sau in relatie de colaborare in baza unui parteneriat public-privat.

Art. 53. - (1) Dosarul copilului incadrat in grad de handicap se pastreaza in original de catre managerul de caz. In functie de situatie, o copie a dosarului se afla la SEC, daca managerul de caz este din afara SEC si la persoana responsabila cu monitorizarea planului de abilitare-reabilitare. In cazul copiilor incadrati in grad de handicap si orientati scolar/profesional, o copie a dosarului se afla la SEOSP si la responsabilul de caz servicii psihoeducationale.

(2) Dosarul copilului orientat scolar/profesional se afla la SEOSP, iar o copie la responsabilul de caz servicii psihoeducationale.

Art. 54. - (1) In situatia in care copilul cu dizabilitati necesita masura

de protectie, incadrarea in grad de handicap se amana pana la decizia masurii.

(2) Plasamentul/Plasamentul in regim de urgență în servicii rezidențiale specializate al copiilor cu dizabilități și cu varsta sub 3 ani, ca excepție prevăzută de art. 64 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este permis numai prin indeplinirea cumulativa a următoarelor condiții:

a) copilul prezintă cel puțin o deficiență/afectare funcțională completa datorată unei boli, unor tulburări sau afecțiuni ale unei structuri și/sau funcții ale organismului;

b) copilul are nevoie de ingrijiri medico-sociale din partea unei echipe multidisciplinare.

(3) Deficiența/Afectarea funcțională completa se determină prin aplicarea criteriilor medicale și medico-psihologice consignate în certificatul medical de tip A5 eliberat de medicul de specialitate, insotit, după caz, de fisă de evaluare psihologică, iar medicul din SEC eliberează o adeverință în care consemnează deficiența/afectarea completa.

(4) Deficiențele/Afectările funcționale complete datorate tulburărilor psihice neinsotite de alte deficiențe/afectări funcționale nu constituie condiție pentru plasamentul în regim de urgență.

Sectiunea a 3-a

Planificarea beneficiilor, serviciilor și a interventiilor pentru copilul cu dizabilități și/sau CES, parinti/reprezentant legal și alte persoane importante pentru copil

Art. 55. - (1) Planificarea beneficiilor, serviciilor și a interventiilor pentru copiii cu dizabilități încadrati în grad de handicap se concretizează în planul de abilitare-reabilitare a copilului cu dizabilități. Acest plan conține și măsurile pentru parinti/reprezentant legal și alte persoane importante pentru copil și este anexă a certificatului de încadrare în grad de handicap.

(2) Planificarea serviciilor pentru copiii cu dizabilități neîncadrati în grad de handicap și cu CES se concretizează în planul de servicii individualizat, aprobat de COSP și anexă a certificatului de orientare scolară și profesională.

(3) Planul de abilitare-reabilitare se elaborează și pentru copiii cu dizabilități pentru care parintii solicită exclusiv acest lucru, situație în care planul este aprobat de conducerea DGASPC, nu de CPC.

(4) Obiectivul general al planului de abilitare-reabilitare este dezvoltarea personală și socială, maximizarea potentialului, dobândirea autonomiei personale și sociale a copilului în vederea incluziunii sociale. În cazul copiilor cu varsta peste 16 ani, obiectivul planului va conține și tranzitia la viața de adult. În cazul copiilor aflati în îngrijire paliativă, la domiciliu sau în centru de tip hospice, obiectivul planului va conține și menținerea calității vietii/incetinirea degenerării stării de sănătate.

(5) Obiectivul planului de servicii individualizat este de a facilita integrarea scolară și profesională și de a valorifica potentialul intelectual, emoțional și aptitudinal al copilului, contribuind astfel la incluziunea socială.

Art. 56. - În vederea planificării serviciilor și interventiilor este necesară indeplinirea următoarelor precondiții:

a) DGASPC, DSP și ISJ/ISMB au obligația de a realiza harta serviciilor specializate publice și private de pe raza unității administrativ-teritoriale

pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES din cele 3 sisteme implicate: protectia drepturilor copilului, sanatate si educatie. Harta este actualizata anual si pusa la dispozitia SPAS, SEC, CPC, SEOSP, DSP si ISJ/ISMB. Reprezentantii DGASPC, DSP si ISJ/ISMB in CPC sprijina activitatea de colectare si centralizare a informatiilor necesare pentru realizarea si actualizarea hartii;

b) copilul a fost evaluat complex.

Art. 57. - (1) Elaborarea proiectului planului de abilitare-reabilitare se face de catre managerul de caz, in colaborare cu SEC si profesionistii care au participat la evaluarea complexa, precum si cu consultarea copilului si a parintilor/reprezentantului legal.

(2) Managerul de caz integreaza si coreleaza planul de abilitare-reabilitare cu celelalte planuri necesare copiilor, in functie de situatia acestora:

- a) planul de servicii pentru copiii aflati in situatie de risc;
- b) planul individualizat de protectie pentru copiii din sistemul de protectie speciala;
- c) planul de reabilitare si/sau reintegrare sociala pentru copiii victime ale violentei;
- d) planul de servicii individualizat pentru copiii cu CES orientati scolar si profesional.

(3) Elaborarea proiectului planului de servicii individualizat se face de catre responsabilul de caz servicii psihoeducationale, cu consultarea SEOSP, a profesionistilor care au participat la evaluarea complexa, a parintilor/reprezentantului legal, precum si a copilului, in functie de gradul sau de intelegerere si adaptat tipului de dizabilitate. Formularul tip al planului de servicii individualizat este prezentat in anexa nr. 15.

(4) La prima orientare scolara si profesionala, proiectul planului de servicii individualizat este intocmit astfel:

- a) pentru copiii care nu sunt inscrisi in sistemul de invatamant, in termen de 30 de zile de la inceperea frecventarii cursurilor;
- b) pentru copiii care frecventeaza cursurile unei unitati de invatamant, in termen de 30 de zile de la numirea responsabilului de caz servicii psihoeducationale.

(5) Proiectul planului de servicii individualizat intocmit la prima orientare scolara si profesionala este transmis COSP spre aprobare.

Art. 58. - (1) Responsabilul de caz servicii psihoeducationale este:

- a) profesorul itinerant si de sprijin pentru elevul cu CES integrat in invatamantul de masa;
- b) profesorul de psihopedagogie speciala cu functia de diriginte pentru elevul cu CES din invatamantul special;
- c) cadrul didactic cu functia de diriginte pentru elevul cu CES inscris intr-o unitate de invatamant de masa, scolarizat la domiciliu sau in spital;
- d) cadrul didactic cu functia de diriginte/cadrul didactic care desfasoara activitatea de instruire pentru elevul cu CES inscris intr-o unitate de invatamant special, scolarizat la domiciliu sau in spital.

(2) Numirea responsabilului de caz servicii psihoeducationale se face de catre directorul unitatii de invatamant unde este incadrat, in termen de 5 zile de la primirea certificatului de orientare scolara si profesionala.

Art. 59. - (1) Durata planului de abilitare-reabilitare este aceeasi cu valabilitatea certificatului de incadrare in grad de handicap, respectiv maximum 2 ani.

(2) Durata planului de servicii individualizat este aceeasi cu valabilitatea certificatului de orientare scolara si profesionala.

(3) In cazul copiilor care nu sunt incadrati in grad de handicap si nici nu sunt orientati scolar/profesional, durata planului de abilitare-reabilitare este stabilita in functie de perioada de acordare a serviciilor

si interventiilor.

Art. 60. - (1) Interventiile din planul de abilitare-reabilitare vizeaza, printre altele:

- a) asigurarea transportului copiilor la unitatea de invatamant aflata in alta localitate decat cea de domiciliu;
- b) asigurarea transportului la sediile furnizorilor de servicii aflate in alta localitate decat cea de domiciliu pentru copiii provenind din famili cu venituri insuficiente si insotitorii acestora;
- c) cazarea parintelui/reprezentantului legal pe perioada abilitarii-reabilitarii copilului in unitati/centre de reabilitare sau de tip hospice, in cazul copiilor provenind din famili cu venituri insuficiente;
- d) masurile de sprijin pentru promovarea educatiei incluzive pentru copiii cu dizabilitati fara CES din invatamantul de masa si pentru copiii cu dizabilitati si CES din invatamantul special integrat care beneficiaza de ambele certificate;
- e) masurile de sprijin pentru parcurgerea diferitelor etape de tranzitie din viata copilului;
- f) responsabilitatile parintilor in dezvoltarea abilitatilor care au fost apreciate de SEC cu calificator 1-4 pe lista criteriilor sociale si psihosociale; in mod similar, aceste responsabilitati pot apartine altor persoane cu atributii in cresterea, ingrijirea si educarea copilului, precum tutorele, familia substitutiva, educatorul/educatorul specializat din serviciul rezidential sau alte persoane din unitatea/centrul de tip hospice.

(2) Planul de servicii individualizat se completeaza cu interventiile necesare, printre altele:

- a) asigurarea transportului la unitatea de invatamant aflata in alta localitate decat cea de domiciliu;
- b) masurile de sprijin pentru promovarea educatiei incluzive pentru copiii cu dizabilitati si CES din invatamantul special integrat, care beneficiaza numai de certificat de orientare scolară si profesională.

Art. 61. - (1) Asigurarea transportului la unitatea de invatamant pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES poate fi asigurata astfel:

- a) pentru copiii care nu pot fi scolarizati in localitatea de domiciliu se aplica prevederile art. 84 alin. (3) si art. 85 din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare;
- b) pentru copiii cu dizabilitati si CES se aplica prevederile art. 84 alin. (2) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare.

(2) Asigurarea transportului copilului care provine din famili cu venituri insuficiente la sediile furnizorilor de servicii aflate in alta localitate decat cea de domiciliu poate fi asigurata astfel:

- a) in situatia copilului cu certificat de incadrare in grad de handicap grav si accentuat, prin utilizarea calatoriilor dus-intors de care beneficiaza copilul si insotitorul in baza prevederilor Hotararii Guvernului nr. 680/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de accordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap, cu modificarile si completarile ulterioare;

      b) in situatia copilului cu certificat de incadrare in grad de handicap mediu si usor, prin identificarea unei solutii de transport de catre SPAS; la nevoie, SPAS se poate consulta cu DGASPC.

Art. 62. - (1) Sprijinul pentru cazarea parintelui/ reprezentantului legal cu venituri insuficiente alaturi de copilul care necesita admitere sau internare in unitati/centre de reabilitare sau de tip hospice se acorda la recomandarea specialistului/ specialistilor din aceste unitati/centre, in situatia in care acestia considera necesara prezenta parintelui/reprezentantului legal pentru a invata un minim de tehnici si proceduri pe care sa le efectueze acasa cu copilul.

(2) Cazarea parintelui/reprezentantului legal cu venituri insuficiente se face in unitatea/centrul de reabilitare sau de tip hospice, in acord cu regulamentul sau de organizare si functionare, si in limita locurilor disponibile. Daca acest lucru nu este posibil, specialistii din unitate/centru anunta managerul de caz, care, impreuna cu seful unitatii/centrului si reprezentantii SPAS, DGASPC, DSP si ISJ/ISMB, identifica o solutie in acest sens.

Art. 63. - (1) Masurile de sprijin pentru promovarea educatiei incluzive se formuleaza de catre managerul de caz/responsabilul de caz servicii psihopeducationale cu consultarea autoritatii locale de care apartine unitatea de invatamant, SPAS, unitatii de invatamant, ISJ/ISMB si a organizatiilor neguvernamentale.

(2) Masurile de sprijin pentru prevenirea si combaterea barierelor de atitudine includ cel putin:

a) informarea parintilor ai caror copii frecventeaza unitatea de invatamant cu privire la educatia incluziva si incluziunea sociala a copiilor cu dizabilitati si/sau CES;

b) informarea elevilor din unitatea de invatamant cu privire la educatia incluziva si incluziunea sociala a copiilor cu dizabilitati si/sau CES, intr-un limbaj adaptat varstei si, de preferinta, utilizand educatia de la egal la egal;

c) informarea conducerii unitatii de invatamant si a cadrelor didactice cu privire la educatia incluziva si incluziunea sociala a copiilor cu dizabilitati si/sau CES;

d) prezenta facilitatorului, numit in literatura de specialitate shadow, alaturi de copil in unitatea de invatamant.

(3) Alte masuri de sprijin pentru prevenirea si combaterea barierelor de atitudine sunt informarile si campaniile de constientizare cu privire la acceptarea diversitatii, incluziunea sociala a copiilor cu dizabilitati si/sau CES desfasurate la nivelul comunitatii.

(4) Masurile de sprijin pentru prevenirea si combaterea barierelor de mediu, prin adaptarea rezonabila a unitatii de invatamant in care invata copilul, includ cel putin:

a) serviciile de sprijin educational prevazute de Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 5.574/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educational pentru copiii, elevii si tinerii cu cerinte educationale speciale integrati in invatamantul de masa, cu modificarile ulterioare;

b) accesibilizarea mediului fizic, informational si de comunicare din unitatea de invatamant, adaptata la tipurile de dizabilitate, de exemplu mutarea claselor si laboratoarelor la parter sau asigurarea deplasarii copilului cu fotoliu rulant la etaj prin utilizarea unui lift, accesibilizarea balustradei sau folosirea tehnologiilor de acces, precum si a tehnologiilor si dispozitivelor asistive.

Art. 64. - (1) Fiecare unitate de invatamant in care se afla copii cu dizabilitati si/sau CES include in regulamentul de organizare si functionare proceduri privind aprobarea prezentei facilitatorilor in unitatea de invatamant, precum si modul de organizare a activitatii acestora, acestea fiind prevazute in regulamentul de organizare si functionare a unitatilor de invatamant preuniversitar.

(2) Facilitatorul mentionat la art. 63 alin. (2) lit. d) poate fi unul dintre parinti, asistentul personal, pentru copiii cu grad de handicap grav, o persoana numita de parinti fata de care copilul are dezvoltata o relatie de atasament sau un specialist recomandat de parinti/reprezentantul legal.

(3) Numirea de catre parinti/reprezentantul legal a unui facilitator se face in urma includerii acestuia in planul de abilitare-reabilitare, respectiv planul de servicii psihopeducationale. Includerea facilitatorului in

plan se face fie la solicitarea parintilor/reprezentantului legal, fie la recomandarea unui profesionist, cu acordul parintilor/reprezentantului legal.

(4) Pentru copiii cu grad de handicap grav cu asistent personal, parintii/reprezentantul legal asigura obligatoriu facilitator.

(5) Un facilitator poate avea grija de mai multi copii cu dizabilitati si/sau CES in aceeasi clasa.

(6) Parintii/Reprezentantul legal pot/poate numi facilitatori provenind din cadrul unor organizatii neguvernamentale, universitati, alte institutii, cu care unitatea de invatamant incheie acorduri in acest sens.

(7) Pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES care necesita tratament pe parcursul programului scolar, daca parintii/reprezentantul legal nu pot/poate asigura facilitator, se includ prevederi pentru asigurarea tratamentului in contractul cu unitatea de invatamant.

(8) Atributiile facilitatorului sunt cel putin urmatoarele:

- a) supravegherea si ingrijirea copilului in timpul orelor de curs, in pauze si in cursul activitatilor extrascolare;
- b) facilitarea relatiei copilului cu colegii, in timpul orelor de curs si in pauze;
- c) facilitarea relatiei copilului cu cadrul didactic, in timpul orelor de curs;
- d) sprijin la efectuarea exercitiilor predate, in timpul orelor de curs;
- e) colaborarea cu cadrul didactic de la clasa, cu profesorul itinerant si de sprijin si cu alte cadre didactice si profesionisti din scoala;
- f) facilitarea relatiei cu colegii si profesorii in cursul activitatilor extrascolare;
- g) colaborarea cu parintii/reprezentantii legali.

(9) Prezenta facilitatorilor la clasa nu poate fi conditionata de gradul de handicap.

Art. 65. - (1) Masurile de sprijin pentru pregatirea si adaptarea copilului in diferitele etape de tranzitie, intre diferite medii si etape ale dezvoltarii individuale, se includ in planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat in functie de tipul tranzitiei.

(2) Masurile de sprijin pentru intrarea copilului intr-o unitate de educatie timpurie anteprescolara sau prescolara, tranzitia dintr-o unitate anteprescolara intr-o unitate prescolara, tranzitia de la gradinita la scoala sau intrarea copilului direct in invatamantul obligatoriu pot fi:

- a) pregatirea copilului prin informare adekvata varstei si tipului dizabilitatii de catre familie si cadrele didactice;
- b) vizitarea unitatii inainte de inscriere de catre copil si parinte;
- c) folosirea unui program de adaptare in primele doua saptamani de la inscriere/admitere;
- d) prezenta facilitatorului.

(3) Masurile de sprijin pentru tranzitia de la pubertate la adolescenta pot fi:

- a) pregatirea copilului prin informare adekvata varstei, gradului de maturitate si tipului dizabilitatii de catre familie si cadrele didactice;
- b) educatie pentru sanatate sub forma disciplinei optionale sau oferita de alti furnizori de servicii educationale, de sanatate sau sociale;
- c) consiliere din partea consilierului scolar sau din partea altor furnizori de servicii educationale, de sanatate sau sociale;
- d) dezvoltarea abilitatilor de viata independenta in cadrul unor servicii sau cursuri.

(4) Masurile de sprijin pentru tranzitia de la gimnaziu la liceu sau scoala profesionala pot fi cele mentionate la alin. (3), la care se adauga orientarea scolara si profesionala.

(5) Masurile de sprijin pentru integrarea socioprofesionala pot fi cele mentionate la alin. (4), la care se adauga:

- a) evaluare si consiliere vocationala;
  - b) orientare profesionala/in cariera;
  - c) sprijin si consiliere pentru gasirea unui loc de munca, angajare si adaptare la cerintele postului, inclusiv mediere pe piata muncii.
- (6) Masurile de sprijin pentru tranzitia la viata de adult pot fi cele mentionate la alin. (4), la care se adauga masurile care vizeaza tranzitia la sistemul de protectie a persoanelor adulte cu dizabilitati:
- a) pregatirea copilului/tanarului prin informare adevarata varstei, gradului de maturitate si tipului dizabilitatii de catre familie si managerul de caz, incluzand aspectele privind acordarea gradului de handicap pentru persoanele adulte cu dizabilitati;
  - b) sprijinul pentru parinti/reprezentant legal pentru pregatirea documentelor necesare acordarii gradului de handicap pentru persoanele adulte cu dizabilitati;
  - c) medierea relatiei parintilor/reprezentantului legal cu serviciul de evaluare complexa pentru persoanele adulte cu handicap, denumit in continuare SEC PAH;
  - d) vizitarea centrului rezidential sau a domiciului asistentului personal profesionist de catre tinerii care urmeaza sa paraseasca sistemul de protectie speciala a copilului si sa fie transferati in sistemul de protectie a persoanelor adulte cu dizabilitati.
- Art. 66.** - Atributiile managerilor de caz in etapa de planificare:
- a) elaboreaza proiectul planului de abilitare-reabilitare in baza raportului de evaluare complexa, in cel mai scurt timp de la incheierea evaluarii si de comun acord cu SEC, parintii/reprezentantul legal si copilul, in raport cu varsta, gradul sau de maturitate si tipul dizabilitatii, realizand urmatoarele activitati:
    - a.1) identifica masurile necesare si termenele de realizare in acord cu rezultatele evaluariilor;
    - a.2) identifica capacitatea si resursele de care dispune familia si comunitatea pentru a pune in practica planul;
    - a.3) se asigura ca beneficiile, serviciile si interventiile recomandate raspund nevoilor reale si prioritatilor copilului si ale familiei sale;
    - a.4) se asigura ca familia si copilul au acces efectiv la serviciile si interventiile recomandate;
    - a.5) identifica persoanele responsabile in furnizarea serviciilor si interventiilor, trecand in plan numele complet si datele de contact ale acestora, cu sprijinul SEC si al profesionistilor care au evaluat copilul si au facut recomandarile respective; in cazul in care nu se identifica persoana responsabila, se trece reprezentantul legal al furnizorului de servicii, urmand ca persoana responsabila sa fie comunicata ulterior, la prima reevaluare a planului;
    - a.6) definitivaza proiectul planului de abilitare-reabilitare cu consultarea SEC si, dupa caz, a profesionistilor care au evaluat copilul, de preferinta in cadrul unei intalniri de lucru;
    - a.7) realizeaza demersurile necesare pentru corelarea si integrarea planului de abilitare-reabilitare cu celelalte planuri mentionate la art. 57 alin. (2);
    - b) stabilesc prioritatile si ordinea acordarii serviciilor din plan;
    - c) inregistreaza dosarul copilului la secretariatul CPC, dosar care contine documentele mentionate la art. 44 alin. (1), la care se adauga fisa de activitati si participare completata de SEC si raportul de evaluare complexa;
    - d) informeaza parintii/reprezentantul legal cu privire la data sedintei CPC;
    - e) sustin cazul in CPC pe baza raportului de evaluare complexa, care contine recomandarea gradului de handicap si a duratei de valabilitate pentru

certificatul de incadrare in grad de handicap;

f) transmit persoanelor responsabile din plan procedurile necesare pentru monitorizarea planului.

Art. 67. - Atributiile responsabilului de caz servicii psihoeducationale in etapa de planificare:

a) elaboreaza proiectul planului de servicii individualizat, in cel mai scurt timp de la incheierea evaluarii si de comun acord cu SEOSP, parintii/reprezentantul legal si copilul, in raport cu varsta, gradul sau de maturitate si tipul dizabilitatii realizand urmatoarele activitati:

a.1) identifica serviciile si interventiile necesare, precum si termenele de realizare in acord cu rezultatele evaluarilor;

a.2) identifica capacitatea si resursele de care dispune unitatea de invatamant, familia si comunitatea pentru a pune in practica planul;

a.3) se asigura ca serviciile si interventiile recomandate raspund nevoilor reale si prioritatilor copilului si ale familiei sale;

a.4) se asigura ca familia si copilul au acces efectiv la serviciile si interventiile recomandate;

a.5) identifica persoanele responsabile in furnizarea serviciilor si interventiilor, trecand in plan numele complet si datele de contact ale acestora; in cazul in care nu se identifica persoana responsabila, se trece reprezentantul legal al furnizorului de servicii, urmand ca persoana responsabila sa fie comunicata ulterior, la prima reevaluare a planului;

a.6) definitivaza proiectul planului de servicii individualizat cu consultarea SEOSP, de preferinta in cadrul unei intalniri de lucru;

b) stabileste prioritatile si ordinea acordarii serviciilor din plan;

c) transmite proiectul planului avizat de directorul unitatii de invatamant unde este incadrat direct la COSP, in cazul primei orientari, sau la SEOSP, pentru a fi inclus in dosarul care se inainteaza COSP in cazul reorientarii;

d) comunica proiectul planului avizat directorului unitatii de invatamant de masa unde este inscris copilul;

e) transmite persoanelor responsabile din plan procedurile necesare pentru monitorizarea planului.

Sectiunea a 4-a

Furnizarea serviciilor si a interventiilor pentru copilul cu dizabilitati si/sau CES, familie/reprezentant legal si alte persoane importante pentru copil

Art. 68. - (1) Furnizarea serviciilor si interventiilor pentru copilul cu dizabilitati si/sau CES, familie/reprezentant legal si alte persoane importante pentru copil se realizeaza in mod integrat si este monitorizata astfel incat copilul sa beneficieze in mod real de acestea si adevarat dezvoltarile sale.

(2) Monitorizarea planului este asigurata de un profesionist special desemnat astfel:

a) managerul de caz - pentru copiii din sistemul de protectie speciala;

b) managerul de caz - pentru copiii din familie pentru care s-a aprobat un plan de abilitare-reabilitare si primaria nu are inca SPAS;

c) RCP din cadrul SPAS, prin delegarea responsabilitatii din partea managerului de caz - pentru copiii din familie pentru care s-a aprobat un plan de abilitare-reabilitare;

d) responsabilul de caz servicii psihoeducationale - pentru copiii pentru care s-a aprobat un plan de servicii individualizat.

(3) In cazul copiilor incadrati in grad de handicap si orientati scolar si profesional de COSP, monitorizarea planului de abilitare-reabilitare se face de catre managerul de caz/RCP. In plan, la persoana responsabila de acordarea serviciilor psihoeducationale este trecut responsabilul de caz servicii psihoeducationale, iar rapoartele de monitorizare prevazute la art. 76 alin.

(2) se transmit si managerului de caz.

(4) Pentru toate situatiile descrise la alin. (2) se incheie un contract intre institutia reprezentata de profesionistul responsabil cu monitorizarea si parintii/reprezentantul legal al copilului. Fac exceptie copiii din sistemul de protectie speciala.

Art. 69. - (1) Contractul mentionat la art. 68 alin. (4) se numeste contract cu familia. Modelul contractului cu familia este prezentat in anexa nr. 16. Contractele dintre unitatea de invatamant si familie vor include prevederile din acest model pentru copiii cu dizabilitati si/sau CES.

(2) Contractul cu familia este un instrument utilizat de catre DGASPC/SPAS/unitatea de invatamant in cadrul procesului de monitorizare a planului si se incheie pe durata acestuia.

(3) Profesionistul responsabil cu monitorizarea are responsabilitatea de a prezenta si explica familiei si, dupa caz, si copilului, in functie de varsta, gradul de maturitate si tipul dizabilitatii: scopul contractului, responsabilitatile partilor, rolul contractului in implementarea planului si conditiile in care acest contract se poate modifica sau rezilia.

(4) Contractul cu familia este revizuit odata cu revizuirea planului.

(5) Parintii/Reprezentantul legal si persoanele responsabile cu furnizarea serviciilor si interventiilor cuprinse in planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat vor comunica profesionistului responsabil cu monitorizarea orice schimbare care intervine si care necesita revizuirea planului.

Art. 70. - (1) In vederea asigurarii de servicii specializate pentru copiii cu dizabilitati care nu au acces la servicii, DGASPC poate sa infiinteze una sau mai multe echipe mobile pentru copiii cu dizabilitati ca serviciu specializat licentiat sau ca parte din DGASPC, respectiv SEC, alt compartiment sau puncte de lucru.

(2) Rolul principal al echipei mobile este de a desfasura activitati de abilitare-reabilitare la domiciliul copilului sau, dupa caz, intr-un loc pus la dispozitie si amenajat de autoritatea locala. Echipa mobila informeaza si consiliaza parintii/reprezentantul local si contribuie la identificarea cat mai precoce a copiilor cu dizabilitati din aceste zone.

(3) Echipa mobila intervine in situatiile in care copilul nu are acces la servicii de abilitare-reabilitare, publice sau private, gratuite, din sistemul de sanatate, sistemul educational si sistemul de protectie a drepturilor copilului, cu precadere pentru: copiii nedeplasabili, copiii din familiile cu venituri insuficiente, copiii din zona rurala, copiii din zone izolate, alte situatii fundamentate.

Art. 71. - (1) Structura orientativa de personal a echipei mobile pentru copiii cu dizabilitati este urmatoarea: asistent social, kinetoterapeut, logoped, psihopedagog, psiholog, cadru medico-sanitar, cum ar fi asistent medical sau medic pediatru, educator specializat.

(2) Personalul echipei mobile are o structura flexibila, adevarata nevoilor identificate la nivelul beneficiarilor.

(3) Serviciile specializate oferite de membrii echipei mobile pentru copiii cu dizabilitati pot fi:

- a) asistenta si consiliere sociala;
- b) kinetoterapie;
- c) masaj;
- d) logopedie;
- e) terapii prin invatare, de exemplu: dezvoltarea functiilor cognitive,

dezvoltarea abilitatilor de autocontrol, dezvoltarea autonomiei personale;

- f) asistenta si consiliere psihologica;
- g) diverse forme de psihoterapie;
- h) terapie ocupationala;
- i) fizioterapie;
- j) tehnici de abilitare/reabilitare senzoriala;
- k) alte servicii de abilitare-reabilitare.

(4) Parintii/reprezentantul legal beneficiaza de informare si consiliere, precum si de pregatire pentru aplicarea unor tehnici de lucru simple, in situatia in care profesionistii echipei mobile considera ca este in interesul copilului.

Art. 72. - (1) SPAS sprijina echipa mobila in vederea desfasurarii activitatilor sale, de la planificare pana la furnizarea serviciilor.

(2) DGASPC va pune la dispozitia echipei mobile pentru copiii cu dizabilitati instrumentele si echipamentele necesare, precum si un mijloc de transport.

(3) Metodologia de organizare si functionare a echipei mobile pentru copiii cu dizabilitati se aproba prin ordin al ministrului muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice.

Sectiunea a 5-a

Monitorizarea si reevaluarea periodica a progreselor inregistrate de copilul cu dizabilitati si/sau CES, a deciziilor si interventiilor, precum si a gradului de satisfactie a beneficiarilor

Art. 73. - (1) Monitorizarea cazului reprezinta urmarirea si reevaluarea periodica a progreselor inregistrate de copil pe parcursul furnizarii beneficiilor, serviciilor si interventiilor, precum si dupa incheierea acestora pe o perioada definita de timp.

(2) Monitorizarea se realizeaza prin:

- a) mentinerea legaturii cu parintii/reprezentantul legal prin orice mijloace de comunicare si vizite de monitorizare;
- b) mentinerea legaturii cu profesionistii responsabili din planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat, prin orice mijloace de comunicare si rapoarte de monitorizare;
- c) reevaluarea periodica a obiectivelor din planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat;
- d) reevaluarea complexa periodica a incadrarii in grad de handicap, respectiv a orientarii scolare si profesionale de catre COSP;
- e) aprecierea gradului de satisfactie a beneficiarilor.

(3) Activitatatile mentionate la alin. (2) contribuie la verificarea indeplinirii obiectivelor din plan, identificarea dificultatilor de implementare a planului si gasirea de solutii de remediere, astfel incat copilul sa beneficieze de abilitare-reabilitare optima.

(4) Monitorizarea se realizeaza de catre profesionistii mentionati la art. 68 alin. (2).

(5) Monitorizarea postservicii se aplica numai pentru copiii care parasesc sistemul de protectie speciala.

Art. 74. - (1) Reevaluarea periodica a obiectivelor din planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat urmareste eficienta beneficiilor, a serviciilor si a masurilor de interventie. Sunt avute in vedere urmatoarele:

- a) ameliorarea starii de sanatate sau incetinirea degenerarii starii de sanatate;

- b) progresele inregistrate in abilitare si reabilitare;
- c) gradul de crestere a autonomizarii copilului si a familiei;
- d) adaptarea copilului pe perioada tranzitiei;
- e) diminuarea riscurilor acolo unde exista si altele.

(2) Reevaluarea obiectivelor din planul de abilitare-reabilitare are loc trimestrial pentru copiii din sistemul de protectie speciala si semestrial pentru copiii din familie. Reevaluarea obiectivelor din planul de servicii individualizat are loc semestrial pentru copiii ale caror certificate de orientare scolară și profesională au termen de valabilitate un an scolar și anual pentru copiii ale caror certificate au termen de valabilitate pe nivel de invatamant.

(3) In situatia in care, in urma reevaluarii, se constata regresul situatiei copilului sau dificultati de implementare a planului care nu se pot remedia, se revizuieste planul.

(4) Rezultatele reevaluarii, concluziile si recomandarile se consemneaza de profesionistul responsabil cu monitorizarea intr-un raport de monitorizare.

(5) Formularul-tip al raportului de monitorizare pentru copiii din familie incadrati in grad de handicap si/sau orientati scolar este prevazut in anexa nr. 17, iar formularul-tip pentru copiii din sistemul de protectie speciala prevazut de anexa nr. 1 la Procedura de stabilire si plata a alocatiei lunare de plasament, aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice [nr. 1.733/2015](#), se completeaza cu aspectele specifice obiectivelor de abilitare-reabilitare.

Art. 75. - (1) Profesionistii numiti responsabili in planul de abilitare-reabilitare intocmesc si transmit managerului de caz/RCP rapoartele individuale de monitorizare a programelor personalizate, care cuprind in mod obligatoriu informatii referitoare la evolutia situatiei copilului - progres, stagnare, regres.

(2) Rapoartele individuale de monitorizare prevazute la alin. (1) se intocmesc semestrial pentru copiii din familie si trimestrial pentru copiii din sistemul de protectie speciala sau ori de cate ori se constata dificultati in implementarea planului. Rapoartele individuale de monitorizare se transmit in maximum 3 zile de la inregistrarea lor in institutia din care provine profesionistul, iar cele ocazionale in maximum 3 zile de la constatarea dificultati.

(3) Prevederile alin. (1) si (2) se aplica si in cazul planului de servicii individualizat, rapoartele fiind transmise responsabilului de caz servicii psihoeducationale pentru monitorizare, semestrial/anual sau in maximum 3 zile de la constatarea dificultatii de implementare a planului. In situatia in care toate serviciile se furnizeaza in acelasi loc in care lucreaza si responsabilul de caz servicii psihoeducationale, acesta poate aduna informatiile de la profesionisti in cadrul sedintei de reevaluare a cazului.

Art. 76. - (1) Raportul de monitorizare pentru copiii incadrati in grad de handicap sau pentru care s-a intocmit plan de abilitare-reabilitare se intocmeste in maximum 3 zile lucratoare de la data reevaluarii, este avizat de seful ierarhic si transmis, in maximum 3 zile de la intocmirea acestuia, membrilor echipei, parintilor/reprezentantului legal si, dupa caz, copilului.

(2) Raportul de monitorizare pentru copiii orientati scolar si profesional se intocmeste in maximum 3 zile lucratoare de la data reevaluarii si este avizat de:

- a) comisia interna de evaluare continua, denumita in continuare CIEC, pentru elevii din invatamantul special si special integrat;
- b) consiliul profesoral pentru elevii scolarizati la domiciliu, inscrisi in unitati de invatamant de masa;
- c) consiliul profesoral al unitatii de invatamant rezidential pentru

elevii scolarizati in unitati sanitare.

(3) Raportul de monitorizare pentru copiii orientati scolar si profesional avizat de CIEC/consiliul profesoral este aprobat de directorul unitatii de invatamant.

(4) Raportul de monitorizare cuprinde informatii obtinute, dupa caz, din urmatoarele surse:

a) de la parinti/reprezentant legal - in functie de mijlocul de comunicare folosit, sub forma de: nota telefonica, adresa prin posta, mesaj pe e-mail, proces-verbal al unei intalniri la sediul autoritatii locale/institutiei, chestionare pentru determinarea gradului de satisfactie s.a.;

b) de la profesionisti - rapoarte individuale de monitorizare, periodice si ocazionale si proces-verbal de sedinta;

c) cu ocazia vizitelor de monitorizare la domiciliul copilului si la sediile serviciilor furnizate pentru copil - rapoarte de vizita.

(5) Parintii/Reprezentantul legal sunt/este obligati/obligat sa anunte managerul de caz/RCP/responsabilul de caz servicii psihopedagogicale orice problema, criza, schimbare care poate conduce la schimbarea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat si reevaluarea incadrarii in grad de handicap/reorientarea scolara sau profesionala inainte de termenul legal.

(6) In situatia in care parintii/reprezentantul legal refuza comunicarea cu managerul de caz/RCP/responsabilul de caz servicii psihopedagogicale, este obligatorie efectuarea unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului de catre SPAS, iar raportul de vizita intocmit de SPAS este transmis profesionistului responsabil cu monitorizarea.

(7) Vizitele la sediile serviciilor furnizate pentru copil se efectueaza daca se semnaleaza nereguli de catre parintii/reprezentantul legal.

(8) RCP apeleaza la sprijinul managerului de caz in situatia in care intampina dificultati in implementarea planului, pe care nu le poate solutiona.

Art. 77. - (1) Revizuirea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat are loc ori de cate ori se impune acest lucru, in urma reevaluarii periodice sau ocazionat de alte sesizari/autosesizari si obligatoriu in urmatoarele situatii:

a) reevaluarea situatiei copilului si revizuirea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat au loc in maximum 48 de ore de la inregistrarea situatiilor care implica admiterea copilului intr-o institutie de orice tip pentru copii sau pentru copil si familie care nu au fost prevazute in planul initial (de exemplu, spital, centru de tip hospice, serviciu rezidential, adapost pentru victimele violente in familie) sau luarea unei masuri de protectie speciala la familia substitut/rude;

b) introducerea in planul de abilitare-reabilitare a serviciilor psihopedagogicale aprobat de COSP, cu ocazia primei reevaluari dupa eliberarea certificatului de orientare scolara si profesionala.

(2) Managerul de caz/Responsabilul de caz servicii psihopedagogicale are responsabilitatea de a decide cu privire la revizuirea planului. Decizia se consemneaza in raportul de reevaluare, iar revizuirea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat se face in colaborare cu profesionistii responsabili din plan si planul revizuit se inainteaza CPC/COSP pentru a fi avizat. Planul avizat se transmite parintilor/reprezentantului legal, managerului de caz/responsabilului de caz servicii psihopedagogicale si SEC/SEOSP pentru a fi inclus in dosarul copilului.

(3) In situatia in care copilul are nevoie de reevaluare complexa inainte de expirarea certificatului de incadrare in grad de handicap, respectiv a certificatului de orientare scolara si profesionala, managerul de caz/SEOSP consemneaza motivatia reevaluarii complexe inainte de termen in raportul de evaluare complexa/raportul sintetic de evaluare.

Art. 78. - (1) Monitorizarea postservicii se realizeaza de catre RCP pe o perioada de 3 luni de la iesirea copilului din sistemul de protectie speciala, in baza unui plan de monitorizare elaborat de managerul de caz cu consultarea RCP, a profesionistilor implicați, parintilor/reprezentantului legal si a copilului.

(2) In procesul de monitorizare postservicii, RCP urmareste calitatea integrarii sociale a copilului si colaboreaza cu membrii structurilor comunitare consultative din comunitatea in care locuieste familia cu copilul.

(3) Informatiile necesare pentru monitorizarea postservicii se obtin de la parinti/reprezentant legal sub formele prevazute la art. 76 alin. (4) lit. a).

(4) Pe parcursul monitorizarii postservicii, RCP efectueaza cel putin o vizita la domiciliul copilului.

(5) Pe parcursul monitorizarii postservicii, RCP pregateste parintii/reprezentantul legal si copilul in vederea inchiderii cazului din perspectiva protectiei speciale.

(6) Toate documentele elaborate pe parcursul monitorizarii postservicii de catre RCP stau la baza intocmirii raportului de monitorizare final, care este transmis managerului de caz.

Art. 79. - Atributiile managerului de caz in etapa de monitorizare a cazului sunt urmatoarele:

a) urmareste furnizarea beneficiilor, serviciilor si interventiilor pentru copil si familie prin realizarea urmatoarelor activitati subsumate:

a.1) mentine legatura cu copilul, parintii/reprezentantul legal si profesionistii numiti responsabili din plan prin orice mijloace de comunicare;

a.2) verifica inceperea furnizarii beneficiilor, serviciilor si a interventiilor cuprinse in plan cu parintii/reprezentantul legal si profesionistii;

a.3) colecteaza informatiile legate de implementarea planului;

a.4) identifica la timp dificultatile de implementare a planului si le remediaza impreuna cu parintii/reprezentantul legal si profesionistii;

a.5) mediaza relatia dintre parinti/reprezentant legal si profesionisti atunci cand este cazul;

a.6) organizeaza sedinte de lucru cu profesionistii sau intalniri cu familia pentru identificarea solutiilor de remediere atunci cand este cazul;

a.7) solicita efectuarea de vizite de monitorizare la domiciliul copilului, de catre RCP/SPAS, atunci cand este cazul;

a.8) efectueaza vizite de monitorizare la sediile/locurile unde se furnizeaza serviciile atunci cand este cazul;

a.9) evaluateaza gradul de satisfactie a beneficiarului si al familiei sale cu privire la progresele realizate de copil si modul de implementare a planului;

b) reevaluateaza periodic planul;

c) propune revizuirea planului daca acest lucru se impune si, implicit, a contractului cu familia;

d) propune revizuirea exclusiva a contractului cu familia si, dupa caz, rezilierea acestuia;

e) revizuieste planul si contractul cu familia;

f) inainteaza planul revizuit CPC pentru avizare;

g) propune SEC reevaluarea complexa inainte de expirarea termenului legal, bine motivata si documentata;

h) decide inceperea perioadei de monitorizare postservicii cand obiectivele din plan sunt atinse inainte de expirarea termenului legal;

i) transmite informatia monitorizata catre partile implicate si interesate: profesionisti, copil si familie, SEC;

j) inregistreaza permanent informatiile, progresele, evolutia cazului in

dosarul copilului.

Art. 80. - Atributiile RCP in etapa monitorizarii cazului:

- a) indeplineste atributiile mentionate la art. 79 lit. a.1)-a.6), lit. a.8), a.9), lit. d) si lit. i)-j);
- b) efectueaza vizite de monitorizare la domiciliul copilului atunci cand considera necesar, precum si la solicitarea managerului de caz, respectiv a cadrului didactic numit de COSP;
- c) face propuneri de revizuire a planului si implicit a contractului cu familia, atunci cand este cazul, pe care le transmite managerului de caz;
- d) asigura monitorizarea post-servicii.

Art. 81. - Atributiile responsabilului de caz servicii psihopedagogice in etapa monitorizarii cazului sunt urmatoarele:

- a) indeplineste atributiile mentionate la art. 79 lit. a.1)-a.6), a.9), b)-c) si lit. j);
- b) inainteaza planul revizuit COSP pentru avizare;
- c) propune SEOSP reevaluarea complexa inainte de expirarea termenului legal, bine motivata si documentata;
- d) transmite informatia monitorizata catre partile implicate si interesate: profesionisti, copil si familie, SEOSP.

Art. 82. - (1) CIEC functioneaza la nivelul fiecarei institutii de invatamant special, respectiv unitati de invatamant special si centre scolare de educatie inclusiva.

(2) In unitatile administrativ-teritoriale in care nu functioneaza institutii de invatamant special, CIEC se organizeaza la nivelul unitatilor de invatamant de masa in care sunt integrati copii cu CES.

(3) CIEC este compusa din 3-7 membri numiti de catre consiliul de administratie, la propunerea consiliului profesoral din cadrul institutiei de invatamant special, si are in componenta, dupa caz: profesor de psihodiagnoza, profesor psihopedagog, profesor de psihopedagogie speciala, profesor itinerant si de sprijin, profesor kinetoterapeut, asistent social, medic scolar.

(4) In unitatile administrativ-teritoriale in care nu functioneaza institutii de invatamant special, componenta CIEC din unitatile de invatamant de masa se decide de catre CJRAE in colaborare cu ISJ si unitatile de invatamant.

(5) Atributiile CIEC sunt urmatoarele:

- a) promoveaza educatia inclusiva;
- b) urmareste evolutia scolara si evaluateaza aplicarea planurilor de servicii individualizat pentru copiii cu CES din unitatile de invatamant special si de masa;
- c) avizeaza rapoartele de monitorizare privind aplicarea planurilor de servicii individualizat pentru copiii cu CES din invatamantul special sau integrati in invatamantul de masa, realizate de cadrele didactice itinerante si de sprijin sau de profesorii de psihopedagogie speciala, si formuleaza propuneri privind revizuirea planurilor, in functie de evolutia beneficiarului;
- d) transmite COSP dosarul complet al copiilor cu CES din invatamantul special si special integrat, insotit de recomandari privind orientarea scolara si profesionala;
- e) asigura repartizarea pe grupe/clase/ani de studiu a copiilor cu CES din unitatile scolare de invatamant special la inceputul anului scolar, dupa criterii, precum diagnosticul, gradul de handicap, nivelul psihointelectual, gradul de integrare socioscolara;
- f) realizeaza repartizarea copiilor cu CES integrati in invatamantul de masa cadrelor didactice itinerante si de sprijin in vederea asigurarii serviciilor de sprijin educational, in baza certificatelor de orientare scolara si profesionala;

- g) fundamenteaza, din punct de vedere psihopedagogic, reevaluarea absolventilor clasei a VIII-a si a X-a din unitatile de invatamant special, in vederea orientarii scolare si profesionale;
- h) notifica COSP cu privire la reorientarea scolară a copiilor cu CES cu cel putin 30 de zile inainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului de orientare scolară sau in situatia in care se constata schimbarea conditiilor pentru care s-a eliberat certificatul;
- i) recomanda orientarea copiilor cu CES din unitatile de invatamant special spre unitatile de invatamant de masa si invers, fapt consemnat in fisa psihopedagogica;
- j) asigura servicii de asistenta psihopedagogica copiilor cu CES;
- k) asigura servicii de consiliere si asistenta psihopedagogica cadrelor didactice de la clasa unde este inscris copilul cu CES si care furnizeaza programe de educatie remediala/sprijin pentru invatare;
- l) propune inscrierea copiilor cu CES intr-o clasa superioara celei absolvite fara a depasi clasa corespunzatoare varstei cronologice, in cazul in care, in urma evaluarii, nivelul achizitiilor curriculare dobandite este superior ultimei clase absolvite - numai pentru copiii transferati din invatamantul de masa in invatamantul special si care au repetat o clasa doi ani scolari.

Sectiunea a 6-a

Incheierea planurilor care cuprind beneficiile, serviciile si interventiile pentru copilul cu dizabilitati si/sau CES si familie si inchiderea cazului

Art. 83. - (1) Planul de abilitare-reabilitare se incheie odata cu expirarea certificatului de incadrare in grad de handicap, iar planul de servicii individualizat se incheie odata cu expirarea certificatului de orientare scolară si profesională.

(2) Inchiderea cazului are loc odata cu expirarea certificatului, dar poate avea loc si in urmatoarele situatii:

- a) schimbarea domiciliului in alt judet/sector al municipiului Bucuresti;
- b) tranzitia la viata de adult;
- c) refuzul parintilor/reprezentantului legal de a colabora cu autoritatile abilitate pentru incadrarea in grad de handicap si/sau implementarea unui plan de abilitare-reabilitare;
- d) la cererea parintilor/reprezentantului legal in cazurile de incadrare in grad de handicap;
- e) in situatia in care parintii/reprezentantul legal nu mai solicita reevaluarea complexa in cazurile de incadrare in grad de handicap;
- f) decesul copilului.

Art. 84. - (1) In situatia in care se schimba domiciliul copilului in alt judet/sector al municipiului Bucuresti, parintii/reprezentantul legal sunt obligati sa anunte la SPAS de la domiciliul actual, inainte de mutare, schimbarea domiciliului si noua adresa. Aceasta indatorire li se comunica inca de la depunerea cererii.

(2) SPAS notifica SEC/SEOSP, in a carui evidenta se afla copilul, cu privire la schimbarea domiciliului copilului si noua adresa.

(3) SEC transfера dosarul copilului in original la DGASPC pe a carui raza teritoriala se afla noul domiciliu al copilului. SEOSP transferea dosarul copilului in original la CJRAE/CMBRAE pe a carui raza teritoriala se afla noul domiciliu al copilului.

(4) DGASPC/CJRAE/CMBRAE mentionate la alin. (3) notifica SPAS pe a carui

raza teritoriala se afla noul domiciliu al copilului pentru a fi luat in evidenta.

Art. 85. - (1) Cand copilul implineste 18 ani, SEC transfera cazul de incadrare in grad de handicap la SECPAH, odata cu o copie a ultimului dosar de reincadrare in grad de handicap.

(2) Dupa transfer, se numeste un nou manager de caz pentru tinerii din familie si se mentine acelasi manager de caz pentru tinerii din sistemul de protectie speciala.

Art. 86. - Responsabilitatile principale ale angajatilor SEC in aplicarea managementului de caz pentru copiii cu dizabilitati trebuie sa se regaseasca in fisele de post si sunt prezентate in anexa nr. 18.

Sectiunea a 7-a
Organizarea si functionarea COSP

Art. 87. - (1) Atributiile COSP sunt urmatoarele:

- analyzeaza documentele primite de la SEOESP si decide asupra orientarii scolare si profesionale a elevilor/copiilor cu CES, respectiv ale copiilor fara CES, nedeplasabili din motive medicale;
- emite certificatele de orientare scolară si profesională, la propunerea SEOESP din cadrul CJRAE/CMBRAE;
- colaboreaza cu DGASPC, cu institutiile de invatamant, cu parintii, cu asociatiile persoanelor cu dizabilitati, cu reprezentanti ai administratiei publice locale si societati civile, cu cabinete medicale, in scopul orientarii copiilor cu CES in concordanta cu particularitatile lor individuale.

(2) COSP elaboreaza proceduri de lucru privind activitatea sa in termen de 90 de zile de la aprobatia prezentului ordin.

Art. 88. - Orientarea/Reorientarea scolară si profesională va fi realizata, de regula, cel mult odata pe an si cel putin odata pe nivel de invatamant sau la expirarea valabilitatii certificatului de orientare scolară si profesională, la cererea parintilor/reprezentantului legal, precum si ori de cate ori este nevoie.

Art. 89. - (1) COSP se intruneste bilunar in sedinte ordinare si ori de cate ori este necesar in sedinte extraordinare.

(2) COSP este legal constituita in prezenta majoritatii membrilor sai.

(3) Convocarea sedintelor se face de catre secretarul comisiei, iar in absenta acestuia, de catre directorul CJRAE/CMBRAE.

(4) Convocarea se face in scris cu cel putin 3 zile inainte de data sedintei si cuprinde in mod obligatoriu ordinea de zi a acesteia.

(5) Prezenta membrilor COSP la sedinta este obligatorie. In cazul in care un membru al COSP absenteaza de la sedinte de doua ori consecutiv, fara motive temeinice, consiliul judetean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti, in urma informarii realizate de presedintele COSP, va fi cel care va propune sanctionarea celui in cauza. Punerea in aplicare a sanctiunii se va face de catre institutia din care face parte cel sanctionat.

(6) Sedintele COSP nu sunt publice. COSP poate admite sa fie de fata si alte persoane decat cele chemate, daca apreciaza ca prezenta lor este utila.

(7) Salarizarea membrilor comisiei se stabileste in regim de plata cu ora sau de indemnizatie de sedinta.

Art. 90. - (1) COSP va elibera certificatul de orientare scolară si

profesionala in 3 exemplare originale: un exemplar pentru parinti/reprezentant legal, un exemplar pentru unitatea de invatamant nominalizata in planul de servicii individualizat pentru furnizarea serviciilor educationale, un exemplar pentru SEOSP. Modelul certificatului de orientare scolară și profesională este prezentat în anexa nr. 19.

(2) Secretarul COSP transmite certificatele în termen de 5 zile de la eliberarea acestora conform unor proceduri de lucru, incluzând mijloacele de comunicare și limitarea deplasărilor familiei.

(3) Valabilitatea certificatului de orientare scolară și profesională este de minimum un an scolar sau până la finalizarea nivelului de invatamant pentru care a fost orientată.

(4) Prevederile certificatului de orientare scolară și profesională sunt executorii.

(5) Unitatea de invatamant are obligativitatea de a nu face publice informațiile din certificatul de orientare scolară și profesională atât în cadrul unității, cât și în afara acesteia. Încalcarea confidențialității se sanctionează conform legislației în vigoare.

Art. 91. - (1) Eventualele contestații privind orientarea scolară și profesională se depun în termen de 5 zile lucrătoare de la data luării la cunoștință sub semnatura certificatului de orientare scolară și profesională la SEOSP din cadrul CJRAE/CMBRAE.

(2) În termen de 5 zile de la înregistrarea contestației, președintele COSP informează în scris conducerea ISJ/ISMB.

(3) În vederea soluționării contestației, inspectorul scolar general al ISJ/ISMB emite o nouă decizie de constituire a unei comisii de soluționare a contestației. Comisia de contestații are aceeași structură prevăzută la art. 9 alin. (3).

(4) Din comisia de contestații nu pot face parte aceeași membri care au realizat initial orientarea scolară și profesională.

(5) În comisia de contestații, inspectorul scolar pentru invatamantul special poate fi înlocuit de un alt inspector scolar din cadrul ISJ/ISMB, iar președintele comisiei va fi coordonatorul centrului județean de asistență psihopedagogică.

(6) Comisia de contestații are obligația să soluționeze contestația în termen de 30 de zile de la data depunerii și are următoarele posibilități:

a) în cazul în care admite contestația, emite un alt certificat de orientare scolară și profesională, incetând valabilitatea certificatului anterior;

b) în cazul în care respinge contestația, pastrează valabilitatea certificatului emis de COSP.

(7) Decizia comisiei de contestații privind orientarea scolară și profesională poate fi atacată doar în justiție.

Sectiunea a 8-a

Colaborarea dintre sistemul educational și cel al protecției drepturilor copilului în domeniul încadrării în grad de handicap și al orientării scolare și profesionale a copiilor cu dizabilități și/sau CES

Art. 92. - (1) Pentru copiii care necesită atât încadrare în grad de handicap, cât și orientare scolară/profesională este obligatorie colaborarea între SEC și managerul de caz, pe de o parte, și SEOSP, pe de alta parte, precum și între CPC și COSP.

(2) Modalitățile de colaborare între CPC și COSP, precum și între

SEC/managerul de caz si SEOESP sunt incluse in protocolul de colaborare intre consiliul judetean/local de sector, DSP si ISJ/ISMB pentru implementarea prezentului ordin.

Art. 93. - Colaborarea dintre SEC/managerul de caz si SEOESP vizeaza cel putin urmatoarele aspecte:

- a) evaluarea educationala si psihoeducationala pentru copiii nedeplasabili si cei care provin din familii cu venituri insuficiente;
- b) revizuirea planului de abilitare-reabilitare ocasionata de introducerea serviciilor psihoeducationale aprobate de COSP;
- c) depunerea fisei de evaluare psihoeducationala pentru copiii cu dizabilitati si CES pentru care se solicita orientare scolară pentru prima data la COSP odata cu dosarul de la CPC;
- d) asigurarea schimbului de informatii, organizarea de sesiuni de informare-formare in vederea imbunatatirii activitatii;
- e) transmiterea trimestriala la SEC/DGASPC de informatii nominale privind copiii orientati scolar si profesional, conform unei fise de monitorizare emise de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului si Adoptie, denumita in continuarea ANPDCA, fisa elaborata impreuna cu Ministerul Educatiei Nationale si Cercetarii Stiintifice;
- f) transmiterea trimestriala la SEOESP de informatii nominale privind copiii incadrati in grad de handicap, conform fisei de monitorizare prevazute la lit. e).

Art. 94. - (1) Colaborarea dintre CPC si COSP vizeaza cel putin urmatoarele aspecte:

- a) pentru toti copiii incadrati in grad de handicap care urmeaza sa fie orientati scolar/profesional, dosarul de la CPC este valabil si pentru COSP;
- b) dupa caz, managerul de caz inmaneaza parintilor/reprezentantului legal o copie a dosarului pentru a-l depune la COSP sau CPC transmite o copie a dosarului la COSP, copile fiind certificate conform cu originalul de catre CPC;
- c) organizarea si programarea sedintelor CPC si COSP se face astfel incat numarul de deplasari ale parintilor/ reprezentantului legal sa fie cat mai mic, de exemplu sedinte stabilite de comun acord, in aceeasi zi s.a.;
- d) asigurarea schimbului de informatii, organizarea unor sesiuni comune de informare-formare s.a., in vederea imbunatatirii activitatii.

(2) Responsabilitatile COSP:

- a) sa audieze parintele/reprezentantul legal, daca parintii/reprezentantul legal doresc acest lucru;
- b) sa audieze copilul numai in situatii bine fundamentate si motivate, expuse in convocare;
- c) sa aplice criteriile de orientare scolară si profesională, in situatiile in care parintii/reprezentantul legal si-a exprimat dezacordul fata de recomandarea SEOESP/cadrului didactic pentru forma de scolarizare sau daca COSP nu este de acord cu recomandarea;
- d) sa avizeze planul de servicii individualizat;
- e) analizeaza dosarele copiilor si stabileste existenta/absenta CES;
- f) emite certificate de orientare scolară si profesională pentru copiii cu CES si aproba planul de servicii psihoeducationale.

(3) Orientarea scolară si profesională se poate face intr-o unitate de invatamant de masa care nu aplica principiile de design universal sau adaptare rezonabila si/sau care nu are inscrisi copii cu dizabilitati si/sau CES si planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat include obligatoriu masurile de sprijin pentru promovarea educatiei incluzive.

Art. 95. - (1) Colaborarea dintre DGASPC si ISJ/ISMB cuprinsa in protocolul de colaborare dintre consiliul judetean/local de sector, DSP si

ISJ/ISMB pentru implementarea prezentului ordin vizeaza cel putin urmatoarele aspecte:

- a) evaluarea complexa a copiilor nedeplasabili si a celor care provin din familii cu venituri insuficiente;
- b) realizarea hartii cu servicii specializate;
- c) colaborarea dintre SEC/managerul de caz si SEOS;
- d) asigurarea schimbului de informatii necesar imbunatatirii activitatii;
- e) solutionarea cazurilor de incalcare a dreptului la educatie;
- f) intocmirea statisticilor in domeniu, conform fisei de monitorizare trimestriala prevazute la art. 93 lit. e).

(2) Fisa de monitorizare cuprinde toti copiii cu dizabilitati si/sau CES prevazuti la art. 2.

Capitolul IV

Responsabilitatile principale ale autoritatilor administratiei locale si centrale in domeniul protectiei drepturilor copilului cu dizabilitati si/sau CES

Art. 96. - Responsabilitati comune ale autoritatilor care asigura evaluarea copiilor cu dizabilitati si/sau CES:

- a) sa asigure resursele umane, financiare si instrumentale necesare evaluarii, cu precadere in comunitate, bazat pe principiul „resursa urmeaza copilul”;
- b) sa asigure dreptul si asistenta adaptata pentru copiii cu dizabilitati pentru a-si putea exprima liber opinile;
- c) sa se asigure ca, in urma evaluarii si deciziilor consecutive acesteia, copilul nu este separat de parintii sai pe criterii de dizabilitate, fie a copilului, fie a unuia sau ambilor parinti, daca nu sunt indeplinite conditiile prevazute de lege in acest sens.

Art. 97. - (1) Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, prin intermediul ANPDCA si Autoritatii Nationale pentru Persoanele cu Dizabilitati, Ministerul Sanatatii si Ministerul Educatiei Nationale si Cercetarii Stiintifice asigura impreuna instruirea de formatori in domeniul dizabilitatii si/sau CES, precum si al aplicarii prevederilor prezentului ordin. Formatorii pot fi cadre didactice universitare sau profesionisti cu certificat autorizat de formator, conform legislatiei in vigoare.

- a) Materialele de formare se elaboreaza de un grup de lucru format din personal de specialitate desemnat din cadrul ministerelor semnatare.
  - b) Formatorii vor fi desemnati de ministerele semnatare ale prezentului ordin, DGASPC, DSP si ISJ/ISMB. Formatorii din cadrul organizatiilor si institutiilor din societatea civila vor fi selectati de ministerele semnatare ale prezentului ordin.
  - c) Cheltuielile de organizare a desfasurarii sesiunilor de instruire a formatorilor sunt suportate de catre institutiile din care provin acestia.
- (2) DGASPC este responsabila cu organizarea sesiunilor de instruire a personalului SEC, SPAS si CPC, prin intermediul formatorilor instruiti din randul propriului personal sau din afara institutiei.
- (3) DGASPC este responsabila cu informarea profesionistilor care lucreaza cu copiii cu dizabilitati si/sau CES din serviciile private cu privire la aplicarea prevederilor ordinului prezent.
- (4) DSP este responsabila cu organizarea sesiunilor de instruire a medicilor de familie, a medicilor de specialitate pediatrie, neurologie pediatrica, psihiatrie pediatrica si neuropsichiatrie infantila si a

psihologilor clinicieni din unitatile sanitare, prin intermediul formatorilor instruiți din randul propriului personal sau din afara institutiei.

(5) DSP este responsabila cu informarea asistentilor medicali comunitari, mediatorilor sanitari, medicilor de specialitate, altii decat cei mentionati la alin. (4), din unitatile sanitare publice si private pentru copii, asistentilor sociali din unitatile sanitare pentru copii cu privire la aplicarea prevederilor prezentului ordin.

(6) ISJ/ISMB este responsabil cu organizarea sesiunilor de instruire a personalului SEOESP, COSP si al comisilor interne de evaluare continua, prin intermediul formatorilor instruiți din randul propriului personal sau din afara institutiei.

(7) ISJ/ISMB este responsabil cu informarea cadrelor didactice care lucreaza cu copiii cu dizabilitati si/sau CES cu privire la aplicarea prevederilor prezentului ordin.

(8) Consiliul judetean/local de sector suporta cheltuielile de organizare a sesiunilor mentionate la alin. (2) si (4). ISJ/ISMB suporta cheltuielile de organizare a sesiunilor mentionate la alin. (6).

Art. 98. - (1) Consiliile judetene si locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti asigura formarea continua a personalului SPAS cu privire la aplicarea prevederilor prezentului ordin si domeniul protectiei drepturilor copilului cu dizabilitati si/sau CES.

(2) Prefecturile sprijina informarea continua a SPAS prin activitatea de informare periodica a personalului consiliilor locale.

Capitolul V **Dispozitii finale**

Art. 99. - (1) Consiliile judetene/locale de sector, DSP si ISJ/ISMB vor duce la indeplinire prevederile prezentului ordin.

(2) Consiliile judetene/locale de sector, DSP si ISJ/ISMB incheie un protocol de colaborare pentru punerea in aplicare a prezentului ordin in termen de 6 luni de la intrarea in vigoare a prezentului ordin.

(3) Protocolul mentionat la alin. (2) vizeaza cel putin urmatoarele aspecte:

- a) procedurile speciale pentru evaluarea complexa a copiilor nedeplasabili si a celor provenind din familiile cu venituri insuficiente;
- b) procedurile interinstitutionale de colaborare intre CPC si COSP, intre SEC/managerul de caz si SEOESP si intre DGASPC si ISJ/ISMB;
- c) modalitatile de infiintare a serviciilor necesare copiilor cu dizabilitati si/sau CES, inclusiv de interventie timpurie;
- d) informarea profesionistilor care interactioneaza cu copiii cu dizabilitati si/sau CES cu privire la prevederile prezentului ordin;
- e) formarea continua a profesionistilor care interactioneaza cu copiii cu dizabilitati si/sau CES, in mod particular a membrilor CPC si COSP, a personalului SEC si SEOESP, a personalului SPAS si a medicilor de familie.

Art. 100. - (1) DGASPC judeteana are obligatia de a disemina prezentul ordin tuturor SPAS-urilor, astfel incat familiile cu copii cu dizabilitati sa fie, la randul lor informate, in termen de 3 luni de la publicarea in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) DGASPC transmite la ANPDCA, la un an de la publicarea in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, un raport privind aplicarea prezentului ordin in judetul/sectorul in care activeaza, colectand informatii de la SPAS, alte comportamente implicate ale DGASPC, CPC, inspectoratele scolare, SEOESP, COSP,

directiile de sanatate publica si, dupa caz, de la alte institutii implicate.

Art. 101. - La data intrarii in vigoare a prezentului ordin se abroga:

a) Ordinul secretarului de stat al Autoritatii Nationale pentru Protectia Copilului si Adoptie, ministrului educatiei si cercetarii, ministrului sanatatii si familiei si al presedintelui Autoritatii Nationale pentru Persoanele cu Handicap [nr. 18/3.989/ 416/142/2003](#) privind aprobarea Ghidului metodologic pentru evaluarea copilului cu dizabilitati si incadrarea intr-un grad de handicap, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 538 din 25 iulie 2003;

b) Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului [nr. 6.552/2011](#) pentru aprobarea Metodologiei privind evaluarea, asistenta psihopeducationala, orientarea scolară si orientarea profesionala a copiilor, a elevilor si a tinerilor cu cerinte educationale speciale, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 45 din 19 ianuarie 2012.

Art. 102. - (1) Anexele nr. 1-19 fac parte integranta din prezentul ordin.

(2) Instructiunile de completare a anexelor nr. 3, 6, 11, 12 si 17 vor fi aprobate prin decizie a presedintelui ANPDCA.

(3) Instructiunile de completare a anexelor nr. 9, 10, 13, 15, 17 si 19 vor fi aprobate prin ordin al ministrului educatiei nationale si cercetarii stiintifice.

(4) Instructiunile de completare a anexelor nr. 7 si 8 vor fi aprobate prin ordin al ministrului sanatatii.

Art. 103. - Prezentul ordin se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Ministrul muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice,

Dragos-Nicolae Pislaru

Ministrul sanatatii,
Vlad Vasile Voiculescu

Ministrul educatiei nationale si cercetarii stiintifice,

Mircea Dumitru

ANEXA Nr. 1

LISTA actelor normative cu incidenta in domeniul drepturilor copiilor cu dizabilitati si/sau CES

1. Constitutia Romaniei, republicata
2. Conventia cu privire la drepturile copilului, adoptata de Adunarea generala a Organizatiei Natiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, ratificata prin Legea [nr. 18/1990](#), republicata, cu modificarile ulterioare
3. Conventia privind drepturile persoanelor cu dizabilitati, adoptata la New York de Adunarea Generala a Organizatiei Natiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisa spre semnare la 30 martie 2007 si semnata de Romania la 26

septembrie 2007, ratificata prin Legea [nr. 221/2010](#), cu modificarile ulterioare

4. Legea [nr. 272/2004](#) privind protectia si promovarea drepturilor copilului, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

5. Legea asistentei sociale [nr. 292/2011](#), cu modificarile ulterioare

6. Legea educatiei nationale [nr. 1/2011](#), cu modificarile si completarile ulterioare

7. Legea [nr. 277/2010](#) privind alocatia pentru sustinerea familiei, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

8. Legea [nr. 263/2007](#) privind infiintarea, organizarea si functionarea creselor, cu modificarile si completarile ulterioare

9. Legea [nr. 95/2006](#) privind reforma in domeniul sanatatii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

10. Legea [nr. 448/2006](#) privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

11. Legea [nr. 466/2004](#) privind Statutul asistentului social, cu modificarile ulterioare

12. Legea [nr. 213/2004](#) privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica, infiintarea, organizarea si functionarea Colegiului Psihologilor din Romania, cu modificarile ulterioare

13. Legea sanatatii mintale si a protectiei persoanelor cu tulburari psihice [nr. 487/2002](#), republicata

14. Hotararea Guvernului [nr. 161/2016](#) pentru aprobarea pachetelor de servicii si a Contractului-cadru care reglementeaza conditiile acordarii asistentei medicale, a medicamentelor si a dispozitivelor medicale in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate pentru anii 2016-2017, cu modificarile si completarile ulterioare

15. Hotararea Guvernului [nr. 1.252/2012](#) privind aprobarea Metodologiei de organizare si functionare a creselor si a altor unitati de educatie timpurie anteprescolara

16. Hotararea Guvernului [nr. 49/2011](#) pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea si interventia in echipa multidisciplinara si in retea in situatiile de violenta asupra copilului si de violenta in familie si a Metodologiei de interventie multidisciplinara si interinstitutionala privind copiii exploatați si aflati in situatii de risc de exploatare prin munca, copii victime ale traficului de persoane, precum si copiii romani migranti victime ale altor forme de violenta pe teritoriul altor state

17. Hotararea Guvernului [nr. 268/2007](#) pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificarile si completarile ulterioare

18. Hotararea Guvernului [nr. 1.251/2005](#) privind unele masuri de imbunatatire a activitatii de invatare, instruire, compensare, recuperare si protectie speciala a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerinte educative speciale din cadrul sistemului de invatamant special si special integrat

19. Hotararea Guvernului [nr. 788/2005](#) pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica, infiintarea, organizarea si functionarea Colegiului Psihologilor din Romania, cu completarile ulterioare

20. Hotararea Guvernului [nr. 1.437/2004](#) privind organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului

21. Hotararea Guvernului [nr. 1.434/2004](#) privind atributiile si Regulamentul-cadru de organizare si functionare ale Directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

22. Ordinul ministrului educatiei nationale [nr. 3.071/2013](#) privind

aprobarea Continutului educativ pentru interventie timpurie anteprescolara destinat copiilor cu deficiente senzoriale multiple/surdocecitate

23. Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 5.573/2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare a invatamantului special si special integrat

24. Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 5.574/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educational pentru copiii, elevii si tinerii cu cerinte educationale speciale integrati in invatamantul de masa, cu modificarile ulterioare

25. Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 5.575/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind scolarizarea la domiciliu, respectiv infiintarea de grupe/clase in spitale

26. Ordinul ministrului muncii, familiei si protectiei sociale nr. 1.106/2011 pentru constituirea registrelor electronice privind persoanele cu handicap

27. Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 3.851/2010*) cu privire la aprobarea reperelor fundamentale in invatarea si dezvoltarea timpurie a copilului de la nastere la 7 ani

*) Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 3.851/2010 nu a fost publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

28. Ordinul ministrului sanatatii nr. 1.222/2010 privind aprobarea ghidului de practica medicala pentru specialitatea reabilitare medicala, cu modificarile ulterioare

29. Ordinul secretarului de stat al Autoritatii Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului nr. 286/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice privind intocmirea Planului de servicii si a Normelor metodologice privind intocmirea Planului individualizat de protectie

30. Ordinul secretarului de stat al Autoritatii Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea standardelor minime privind managementul de caz in domeniul protectiei drepturilor copilului

31. Ordinul secretarului de stat al Autoritatii Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului nr. 95/2006 pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului si serviciile publice de asistenta sociala/persoane cu atributii de asistenta sociala, in domeniul protectiei drepturilor copilului

32. Ordinul ministrului sanatatii si familiei nr. 197/2003 privind organizarea si functionarea comisiilor medicale de orientare scolar-profesionala

ANEXA Nr. 2

Cadrul conceptual privind evaluarea functionarii, dizabilitatii si CES la copii

1. Aspecte generale privind evaluarea functionarii, dizabilitatii si CES la copii

Evaluarea este un proces complex, continuu, dinamic, de cunoastere si estimare cantitativa, calitativa si ecologica a particularitatilor dezvoltarii si a capacitatii de invatare a copilului. Acest proces nu se rezuma la o activitate constatativa si statica, ci sugereaza elemente de

prognoza si aspecte dinamice pentru programe de interventie care sa maximizeze potentialul de dezvoltare si invatare al copilului evaluat.

Evaluarea presupune colectarea de informatii cat mai complete, prin metode cat mai diverse si din surse cat mai diferite, coroborarea si interpretarea tuturor datelor colectate, identificarea, formularea si rezolvarea de probleme in scopul orientarii deciziilor si interventiilor.

Evaluarea dinamica estimeaza potentialul de invatare al copilului in scopul folosirii acestuia ca suport in formarea abilitatilor necesare dezvoltarii sale plenare. Acest tip de evaluare inlocuieste evaluarea statica, in care se punea accent pe ceea ce nu poate face efectiv copilul, pe dificultatile pe care le are acesta, corelativ cu varsta data, si nu pe capacitatatile sale de dezvoltare. Evaluarea dinamica, holistica si ecologica, specifica abordarii sociale a dizabilitatii, identifica si descrie complet copilul, respectiv stabileste si elementele pozitive - punctele tari - din dezvoltarea copilului, ca si factorii contextuali facilitatori care vor constitui puncte de plecare in activitatea de abilitare si/sau reabilitare.

Evaluarea este intrinsec legata de factorul timp si de masurile de interventie si sprijin:

a) timpul necesar unei evaluari depinde de etapa si tipul de abordare, de multi alti factori, cum ar fi: varsta, gradul de maturizare a copilului, contextul familial si posibilele intarzieri de dezvoltare, cunoasterea cazului si altele. Cu deosebire in situatii de evaluare care conduc la decizii importante pentru copil, de exemplu incadrarea in grad de handicap sau orientarea scolară, este necesar un timp adevarat pentru colectarea tuturor informatiilor, din diverse surse si cu instrumente cat mai diferite, pentru coroborarea si interpretarea acestor informatii, in vederea fundamentarii corespunzatoare a deciziilor;

b) evaluarea trebuie sa fie obligatoriu urmata de masuri de interventie integrata pentru abilitare si/sau reabilitare in vederea incluziunii sociale.

Parcursul procesului comun, complementar de evaluare - interventie este urmatorul, in ordine cronologica:

- a) identificarea sau depistarea potențialei dizabilitati si/sau CES;
- b) diagnoza/concluziile evaluarii si prognoza;
- c) decizia si orientarea catre servicii si alte evaluari;
- d) planificarea serviciilor de abilitare si/sau reabilitare, alte servicii de interventie si sprijin;
- e) implementarea planului;
- f) monitorizarea si reevaluarea.

Obiectivul general al evaluarii copilului cu dizabilitati vizeaza identificarea nivelului de functionare, ca rezultat al interactiunii dintre un copil cu anumite conditii de sanatate cu facilitatorii si barierile din mediu, inclusiv atitudinile.

Rezultatele evaluarii stablesc in esenta nevoile individuale de sprijin si interventie pentru abilitare si/sau reabilitare, in scopul maximizarii sanselor de dezvoltare ca finta umana, de dobandire a autonomiei personale si de incluziune sociala a copilului.

In evaluare exista trei abordari majore, prin raportare la standarde, repere si contextul individual. In functie de situatia particulara a copilului, evaluatorul opteaza pentru una sau mai multe abordari.

Tipuri de abordare in evaluare

A. Evaluarea prin raportare la standarde/norme

Evaluarea prin raportare la standarde/norme masoara performantele unui copil intr-o anume arie de dezvoltare, avand ca referinta un standard stabilit prin testarea unui esantion reprezentativ pentru copii. Un exemplu ilustrativ este testarea coeficientului de intelectuala.

Pentru a include in evaluare si alte perspective asupra dezvoltarii

individuale a fiecarui copil, de exemplu, perspectiva holistica, specialistii apeleaza din ce in ce mai mult si la acele abordari care nu se mai bazeaza exclusiv pe teste si raportare la standarde. Motivatia este ca acest tip de abordare poate conduce la etichetarea copiilor cu dizabilitati ca fiind copii cu deficiente sau anormali, reproducand stereotipurile culturale ale dizabilitatii.

Acest tip de abordare este adekvat pentru a determina:

- a) o intarziere sau o neconcordanta fata de respectivul standard;
- b) alegerea sprijinului si a serviciilor de interventie necesare.

B. Evaluarea prin raportare la repere/criterii

Evaluarea prin raportare la repere de dezvoltare sau criteriala este utilizata pentru a determina punctele forte si punctele slabe ale unui copil, nu prin a-l compara cu alti copii, ci prin raportare la un set de deprinderi prestabilite si validate, presupuse a fi esentiale pentru dezvoltarea plena a copilului.

Avantajul acestei abordari consta in utilitatea ei ca instrument de documentare a progresului realizat de copil, stabilind eficienta interventiilor si pregatind terenul pentru insusirea unor deprinderi ulterioare. Un exemplu al acestui tip de abordare il constituie evaluarea prin raportare la curriculum, care foloseste obiectivele curriculare ca baza de evaluare, respectiv ce anume se preda la clasa. Accentul se pune, in cea mai mare masura, pe deprinderile de studiu teoretic si de citit. Astfel, activitatile curriculare functioneaza ca obiective ale instructiei, dar si ca evaluari care privesc stadiul si progresul.

Evaluarea prin raportare la repere de dezvoltare sau criteriala prezinta aceeaasi problema ca si precedentul tip de abordare, respectiv stabileste norme de dezvoltare care nu permit masurarea unui proces de dezvoltare individual, unic si divers.

Acest tip de abordare este adekvat pentru:

- a) a determina punctele forte si deprinderile copilului;
- b) a identifica nevoile acestuia;
- c) a elabora planuri de interventie si sprijin; de exemplu, folosind o grila de observare - cum mananca, cum urca sau coboara scarile - evaluatorul poate observa ca acel copil nu poate sa coboare, deci toata interventia se va baza pe ce trebuie sa faca profesionistul astfel incat copilul sa invete sa coboare.

C. Evaluarea prin raportare la contextul individual

Evaluarea prin raportarea copilului la contextul individual masoara progresul copilului pe parcursul procesului sau unic de dezvoltare si invatare. Evaluările pornesc de la a recunoaste ca orice copil se modeleaza prin interactiunea dintre aspectele biologice si cele de mediu, precum si prin ceea ce asteapta de la viata si viitorul sau persoanele cu care interactioneaza.

Evaluările se fac in contextul particular de viata si in functie de calitatile unice ale copilului. Nu se urmareste numai simpla evaluare a copilului, ci si calitatea relatiilor acestuia cu ceilalți, modul in care dezvoltarea sa este influentata si modelata de familie, scoala, servicii de sprijin, comunitate, precum si de valorile culturale, legile si politice sociale dominante.

Acest tip de abordare ofera posibilitati de depasire a problemelor expuse anterior, insa chiar si acesta poate fi restrictiv daca setul initial de obiective este stabilit prin raportare la standarde sau la criterii, si nu la abilitatile si potentialul unic al copilului.

Acest tip de abordare este adekvat pentru:

- a) a determina in ce masura interventiile ajuta copilul sa isi dezvolte potentialul individual;
- b) a ajusta interventiile pentru a satisface cel mai bine nevoile

copilului;

- c) a implica familia si comunitatea in luarea deciziei privind necesitatea, tipul si eficienta interventiei;
- d) a determina modul in care comunitatea a monitorizat familia si aceasta este multumita de respectiva interventie;
- e) a imbunatati comunicarea cu parintii si colaborarea acestora cu profesionistii.

Demersul evaluativ in cazul copiilor cu dizabilitati parurge trei mari etape, care sunt obligatorii pentru toti specialistii ce interactioneaza cu copiii: evaluarea initiala, continua si finala.

Evaluarea initiala, constatativa, cu valoare prognostica, are urmatoarele obiective:

- a) identificarea, inventarierea, clasificarea, diagnosticarea;
- b) stabilirea capacitatii si a nivelului de performante sau a potentialului actual al copilului;
- c) estimarea sau prognoza dezvoltarii ulterioare, bazata pe potentialul individual si integrat al copilului;
- d) stabilirea incadrarii in grad de dizabilitate/handicap si/sau forma de scolarizare;
- e) stabilirea parametrilor programului de interventie personalizata.

Evaluarea initiala este valabila pentru toate domeniile de evaluare - sociala, medicala, psihologica si educationala - si specifica in functie de fiecare domeniu in parte. In consecinta, acest concept nu se suprapune integral peste evaluarea initiala, ca etapa a managementului de caz.

Evaluarea continua sau formativa evidentaaza nivelul actual si potential al dezvoltarii pe parcursul interventiei si urmareste initierea si monitorizarea unor programe de antrenament, exersare si/sau interventie specifica. Ea nu este centrata pe deficit, ci evidentaaza ceea ce stie si ce poate copilul, ce deprinderi si abilitati are intr-o anumita etapa a dezvoltarii sale si ce urmeaza sa se dezvolte.

Evaluarea finala sau sumativa are urmatoarele obiective:

- a) estimarea eficacitatii interventiei sau a programului;
- b) modificarea planului sau a programului, in raport de constatari;
- c) reevaluarea copilului si reconsiderarea deciziei.

2. Aspecte generale ale metodologiei de evaluare a copilului cu dizabilitati si/sau CES

Evaluarea copilului cu dizabilitati si/sau CES este realizata de catre profesionisti din mai multe sisteme - social, medical si educational - care lucreaza in retea sau in echipe multidisciplinare. In functie de nivelul si modalitatea de implicare a profesionistilor, evaluarea se realizeaza:

- a) in cadrul retelei de profesionisti;
- b) in cadrul echipelor multidisciplinare care asigura o parte din evaluările necesare;
- c) in cadrul echipelor multidisciplinare care asigura evaluarea complexa.

Reteaua de evaluare complexa este compusa din profesionistii care contribuie la evaluare si isi exprima punctul de vedere specializat in intalniri/consultari, complementar si coordonat, in situatii si documente specifice. In componenta retelei intra, de regula: asistentul social din comunitate, medicul de familie, psihopedagogul sau pedagogul, psihologul si, dupa caz, un medic specialist, un logoped, un kinetoterapeut si altii.

Evaluarea realizata in reteaua de profesionisti are drept obiectiv formularea unei diagnoze sau concluzii referitoare la situatia particulara a unui copil cu dizabilitati din perspectiva proprie, a fiecarui sistem, in vederea:

- a) proiectarii si aplicarii unor masuri si interventii specifice si de sprijin din perspectiva profesionistului in cauza;
- b) indrumarea spre profesionisti din acelasi sistem sau alte sisteme

pentru completarea evaluarii;

c) reluarea evaluarii ori de cate ori este necesar, conform evolutiei situatiei copilului. Un exemplu in acest sens este situatia unui medic de specialitate care examineaza clinic si paraclinic copilul, stabileste un diagnostic complet, recomanda un tratament specific si indrauma familia la alti specialisti, la Comisia pentru Protectia Copilului sau la autoritatile si institutiile scolare.

Echipele multidisciplinare care pot realiza evaluarea copilului cu dizabilitati si/sau CES se regasesc in cadrul unor centre de diagnostic si tratament, centre de sanatate mintala, centre de dezvoltare, servicii de interventie precoce, scoli si CIEC. Obiectivul acestei evaluari il reprezinta formularea unei diagnoze si a unor elemente de proghoza, in vederea aplicarii unei terapii si interventii specifice, precum si, dupa caz, indrumarea spre alte niveluri de evaluare si expertiza.

In momentul in care un specialist se afla in situatia de a evalua un copil cu posibile dizabilitati, acesta trebuie sa stie de la inceput ca demersul sau nu poate fi izolat, ci complementar cu al altor specialisti si corelat cu actiuni de pe alte niveluri de evaluare. Astfel, se abordeaza si se analizeaza urmatoarele aspecte, ca domenii de evaluare: sociale, medicale, psihologice si educationale - care se intreprind si se completeaza.

In vederea stabilirii calitatii si gradului functionarii, evaluarea copilului cu dizabilitati si/sau CES include:

a) interpretarea unitara a rezultatelor evaluarii initiale medicale, psihologice, educationale si sociale;

b) investigatii suplimentare pentru a stabili calitatea activitatilor copilului si evidențierea limitarilor in activitate, precum si participarea copilului la viata societatii, a comunitatii in care traieste, cu alte cuvinte, implicarea sa in situatiile vietii reale; in acest caz, trebuie evidentiate restrictiile de participare. Cand se evaluateaza fiecare domeniu al activitatii si participarii, trebuie precizate: capacitatea, performanta si corelarea a ceea ce face cu ceea ce poate face, nivelul pe care il poate atinge si asteptarile educationale si sociale de la acesta.

Capacitatea reprezinta nivelul de functionare cel mai ridicat pe care o persoana il poate atinge probabil, la un moment dat, in unul dintre domeniile care privesc activitatea si participarea prevazute de CIF-CT. Capacitatea se masoara intr-un mediu uniform sau standard si reflecta, astfel, capacitatea adaptata la mediu a individului. Evaluarea capacitatii reprezinta, de fapt, stabilirea potentialului biopsihic al copilului respectiv, tinand cont de limitele specifice dizabilitatii, precum si de actiunea mediului si a educatiei.

Performanta reprezinta modul in care actioneaza persoanele in mediul lor curent, aducand astfel in discutie aspectul implicarii acestora in situatiile de viata.

Evaluarea capacitatii si a performantei se realizeaza de catre specialistii si actorii relevanti din viata copilului, in cadrul unui proces complex de cunoastere a copilului, atat in mediul sau de viata obisnuit, cat si in conditii de testare. Evaluarea capacitatii, ca si a performantei reprezinta un proces care are loc in contextul antrenarii copilului in educatie, in activitati de abilitare si/sau reabilitare si compensare. Acest proces presupune raportare la criterii si raportare la individ.

In perspectiva dinamica, profesionistii urmaresc evaluarea progresului in abilitare si/sau reabilitare, compensare si educatie. Aceasta se realizeaza prin raportare la obiectivele vizand compensarea si abilitarea/reabilitarea, precum si la cele educationale, obiective stabilite in urma actului de evaluare. Evaluarea progresului presupune comparatia intre starea initiala si cea finala si poate viza:

a) raspunsul la interventia de abilitare si reabilitare;

- b) progresele in dobândirea autonomiei personale și sociale;
- c) progresele în limitarea efectelor secundare ale deficienței/afectării și în prevenirea secundară și terțiară;
- d) progresele în compensare, intra- sau intersistemice; antrenarea potențialului restant; stagnarea, regresul - cauze, evoluții și altele.

Evaluarea capacitatii, performantei si progresului solicitata atat prezenta specialistilor, cat si parteneriatul cu parintii.

Actorii implicați în evaluare sunt: parintii/reprezentantul legal al copilului, alte persoane din familie, medicii de familie, medicii de specialitate, asistentii sociali, cadrele didactice - în funcție de nivelul si de tipul de scolaritate - psihologii, profesionistii care intervin în abilitare, reabilitare si compensare, membrii comisiilor de evaluare continua, persoanele angajate în viața rezidențială a unui copil s.a.

Metodele si instrumentele din domeniul evaluarii

Metodele si instrumentele din domeniul evaluarii se aplică atât în situații formale, de exemplu, în cadrul SEC/SEOSP, dar și informale, respectiv în situațiile concrete ale vietii copilului. Recomandări privind aplicarea acestora:

- a) instrumentele, de exemplu, fisile de observație, testele de evaluare s.a., vor fi selectate de profesionisti, în acord cu situația copilului în cauză și cu respectarea normelor profesionale deontologice;
- b) se recomandă utilizarea instrumentelor etalonate, dar se permite și utilizarea atentă a celor neetalonate pentru cazurile în care nu există teste etalonate;
- c) în anumite situații este necesară adaptarea unor teste la particularitățile copilului, de exemplu în situații de surdocecitate, în absența comunicării verbale s.a.;
- d) specialistii sunt încurajați să utilizeze mijloace de comunicare alternativă sau augmentativă, de exemplu: obiecte, lucruri concrete, fotografii sau desene, pictograme, ideograme, limbaje mimico-gestuale simple, Braille s.a.;
- e) trebuie acordată o atenție specială evaluării copiilor de varsta foarte mică;
- f) timpul de evaluare poate fi extins, în funcție de particularitățile copilului sau contextul sau de viață, de disponibilitatea profesionistilor și utilizarea instrumentelor de lucru;
- g) referitor la condițiile în care are loc evaluarea propriu-zisa, se recomandă ca fiecare locație, inclusiv cea în care se desfășoară activitatea CPC, să fie dotată cu sala de așteptare adaptată nevoilor copilului cu dizabilități, sali de joc și sali neutre.

ANEXA Nr. 3

Model plan de abilitare-reabilitare a copilului cu dizabilitati/ plan de abilitare-reabilitare si de tranzitie a copilului cu dizabilitati la viata de adult/plan de abilitare-reabilitare si de paliatie a copilului cu dizabilitati

- a) Numele și prenumele copilului
.....

b) CNP
 .....
 c) Mama
 .....
 d) Tata
 .....
 e) Reprezentantul legal al copilului
 .....
 f) Domiciliul
 .....
 g) Adresa de rezidenta
 .....
 h) Data realizarii/revizuirii planului
 .....
 i) Dosar nr. inregistrare la DGASPC ..... /Data
 .....
 j) Motivul revizuirii planului
 .....
 k) Managerul de caz
 .....
 l) Institutia din care provine
 .....
 m) Monitorizarea planului: Responsabilul de caz preventire
 ..... /SPAS ..... sau Persoana
 delegata
 ..... /Com
 partimentul sau serviciul din care provine
 .....

Date de contact

n) Asistentul personal (daca este cazul)
 .....
 o) Responsabilitatile principale ale asistentului personal
 .....

I. Beneficii de asistenta sociala* conform legislatiei (de la SPAS/AJPIS/altele) si ajutoare de la organizatii neguvernamentale

Tip	Cuantum	Institutia responsabila (date de contact)	Data de incepere	Perioada de acordare
a	b	c	d	e
A. Pentru copil				
B. Pentru familie				

--	--	--	--	--	--

II. Servicii*

Tipul	Institutia responsabila	Obiective generale	Data de incepere	Perioada de acordare	Persoana responsabila (date de contact)
a	b	c	d	e	f
A. Pentru copil					
1. Servicii de protectie a drepturilor copilului					
1.1. Servicii de zi (se specifica)					
1.2. Altele (se specifica)					
2. Servicii de sanatate					
2.1. Servicii de asistenta medicala primara					
2.1.1. Medic de familie					
2.1.2. Asistenta medicala comunitara					
2.1.3. Mediator sanitatar					
2.2. Servicii medicale de specialitate					
2.2.1. Servicii de interventie terapeutica timpurie					
2.2.2. Servicii de paliatie					
2.2.3. Altele (se specifica)					
3. Servicii educationale					
3.1. Educatie formala - forma si unitatea de invatamant (inclusiv educatie timpurie)					
3.2. Educatie nonformala					
3.2.1. Activitati extrascolare					
3.2.2. Educatie pentru sanatate					

Tipul	Institutia responsabila	Obiective generale	Data de incepere	Perioada de acordare	Persoana responsabila (date de contact)
a	b	c	d	e	f
3.2.3. Dezvoltarea					

depranderilor de viata independenta					
3.3. Altele (se specifica)					
4. Servicii de abilitare si reabilitare					
4.1. Unitati sanitare de reabilitare medicala					
4.2. Centre de recuperare/abilitare-reabilitare (licentiate)					
4.3. Servicii de abilitare si reabilitare din unitatile/ institutiile de invatamant					
4.4. Servicii de interventie timprue					
4.5. Altele (se specifica)					
B. Pentru familie					
1. Servicii de protectie a drepturilor copilului					
1.1. Centre de consiliere pentru parinti si copii (licentiate)					
1.2. Altele (se specifica)					
2. Servicii de sanatate si conexe					
2.1. Consiliere psihologica					
2.2. Altele (se specifica)					
3. Servicii educationale					
3.1. Educatie parentală					
3.2. Educatie pentru sanatate					
3.3. Altele (se specifica)					

III. Interventii*

Tipul	Institutia responsabila	Obiective generale	Data de incepere	Perioada de desfasurare	Persoana responsabila (date de contact)
a	b	c	d	e	f
A. Pentru copil					
1. Transport (se specifica)					
2. Sprijin pentru educatia incluziva (se specifica)					
3. Sprijin pentru tranzitie... (se specifica)					

4. Dezvoltarea abilitatilor apreciate cu calificator 1-4 pe lista criteriilor sociale si psihosociale de catre parinti/tutore/familie substitutiva/educator specializat					
5. Altele (se specifica)					
B. Pentru familie					
1. Transport					
2. Cazare					
3. Altele (se specifica)					

* Planificate pe baza nevoilor identificate si mentionate in documentele de evaluare si raportul de evaluare complexa.

Semnatura managerului de caz
sau
(in cazul unei alte propuneri de grad din partea comisiei fata de propunerea SEC)

Presedinte,
.....

Membri,
.....
.....

Semnatura parintelui/reprezentantului legal
.....

ANEXA Nr. 4

DGASPC judet/sector .....
Nr. inregistrare ...../data .....

Model cerere-tip pentru evaluare complexa si incadrare a copilului cu dizabilitati in grad de handicap/ acces la servicii de abilitare si reabilitare

Doamna/Domnule Director,
Subsemnatul(a),
....., domiciliat(a)
in ....., str.
..... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ....,
ap. ...., sectorul/judetul ..... , telefonul ..... ,
legitimat(a) cu ..... seria ..... nr. ...., in calitate de
parinte/reprezentant legal al copilului
....., nascut la
data de ....., CNP
....., solicit prin prezenta evaluarea
complexa si

incadrarea in grad de handicap a copilului meu sau
 acces la servicii de abilitare si reabilitare
Anexezi urmatoarele documente (se bifeaza):

o copie a actului de identitate al copilului (certificat de
nastere/carte de identitate);
 copii ale actelor de identitate ale parintilor/reprezentantului legal;
 o copie a documentului prin care se face dovada ca persoana care depune
cererea este reprezentantul legal al copilului (hotarare a instantei/hotarare
a comisiei pentru protectia copilului);
 ancheta sociala de la SPAS/DGASPC de sector;
 fisa medicala sintetica de la medicul de familie sau medicul curant din
unitatea specializata in ingrijiri paliative;
 certificatul medical tip A5 de la medicul de specialitate;
 copii ale documentelor medicale aditionale la certificatul medical de
tip A5 (scrisoare medicala, bilet de externare);
 fisa de evaluare psihologica de la psihologul atestat in psihologie
clinica (atunci cand este cazul);
 fisa psihopedagogica;
 o copie a certificatului de incadrare in grad de handicap in vigoare (la
reevaluare);
 o copie a certificatului de orientare scolară si profesională in vigoare
(atunci cand este cazul);
 alte documente in copie (se specifica).

Data

.....

Semnatura

.....

Doamnei/Domnului director general/executiv al DGASPC

ANEXA Nr. 5

CJRAE judet ..... /CMBRAE
Nr. inregistrare ..... /data .....

Model cerere-tip pentru evaluare complexa si orientare scolara/profesionala a copiilor cu dizabilitati si cerinte educationale speciale/copiilor cu cerinte educationale speciale

Doamna/Domnule Director,
Subsemnatul(a), ... ,
domiciliat(a) in ....., str.
..... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap.
...., sectorul/judetul ....., telefonul .....,
legitimat(a) cu ..... seria ..... nr. ...., in calitate de
parinte/reprezentant legal al copilului
....., nascut la data de
....., CNP ....., solicit prin
prezenta evaluarea complexa si orientarea scolara/profesionala a copilului
meu.

Anexezi urmatoarele documente (se bifeaza):

- o copie a actului de identitate al copilului (certificat de nastere/carte de identitate);
- copii ale actelor de identitate ale parintilor/reprezentantului legal;
- o copie a documentului prin care se face dovada ca persoana care depune cererea este reprezentantul legal al copilului (hotarare a instantei/hotarare a comisiei pentru protectia copilului);
- ancheta sociala de la SPAS/DGASPC de sector;
- fisa medicala sintetica de la medicul de familie;
- certificatul medical tip A5 de la medicul de specialitate;
- fisa de evaluare psihologica;
- fisa psihopedagogica;
- o copie a foii matricole/adeverinta care atesta inscrierea copilului in unitatea de invatamant;
- o copie a certificatului de orientare scolara/profesionala;
- alte documente in copie (se specifica).

Data

.....

Semnatura

.....

Doamnei/Domnului director al CJRAE/CMBRAE

ANEXA Nr. 6

Factorii de mediu - model anexa a anchetei sociale pentru copiii cu dizabilitati si/sau cerinte educationale speciale

Nr.	Cod CIF-CT	Factorii de mediu (se specifica sub fiecare denumire generica)	Bariere	Facilitatori
1		Produse sau tehnologii asistive/de sprijin disponibile		
a	e1151	de uz personal in viata cotidiana	-	+
b	e1201	pentru mobilitate si transport personal in interior si exterior	-	+
c	e1251	pentru comunicare	-	+
d	e1301	pentru educatie	-	+
e	e1351	pentru locul de munca	-	+
2		Mediu fizic accesibil		
a	e150	produse si tehnologii de proiectare si constructie a cladirilor de uz public	-	+
b	e160	produse si tehnologii de amenajare a terenurilor	-	+
3		Relatii intrafamiliale functionale		
a	e310	mediul familial imediat (persoanele care locuiesc cu copilul)	-	+
b	e315	familia extinsa	-	+
c1	-	atasament sigur	-	+
c2	-	atasament nesigur/dezorganizat	+	-
4		Abilitati parentale in raport cu dizabilitatea copilului		
a	-	acoperirea nevoilor de baza ale copiilor	-	+
b	-	protectia copilului impotriva violentei	-	+
c	-	sprijinirea dezvoltarii fizice si psihice a copilului	-	+
d	-	reprezentarea intereselor copiilor in comunitate	-	+
e	-	rezolvarea de probleme/crise	-	+
f	-	gestionarea propriilor frustrari si a furiei	-	+
5		Retea de sprijin al familiei		
a	e315	familia extinsa	-	+
b	e320	prietenii	-	+
c	e320	cunostinte, colegi, vecini si membri ai comunitatii	-	+
d	e330	persoane cu functii de conducere	-	+
e	e340	insotitori si asistenti personali	-	+
f	e355	profesionisti in domeniul sanatatii	-	+
g	e360	altri profesionisti	-	+
6		Atitudini pozitive fata de dizabilitate		
a	e410- e415	individuale ale membrilor familiei	-	+
b	e420- e425	individuale ale prietenilor, cunostintelor, colegilor, vecinilor si membrilor comunitatii	-	+
c	e430	individuale ale persoanelor cu functii de conducere	-	+

d	e440	individuale ale insotitorilor si asistentilor personali	-	+
e	e450- e455	individuale ale profesionistilor in domeniul sanatatii si din domenii conexe	-	+
f	e460	ale comunitatii/societatii	-	+
7	-	Servicii disponibile	-	+
8	-	Accesul la servicii	-	+

ANEXA Nr. 7

Consultatie bilant anual nr./data .....

**Model fisa medicala sintetica pentru copiii cu dizabilitati
si/sau cerinte educationale speciale**

Numele si prenumele copilului
.....

Data nasterii
.....

Diagnosticul complet (formulat in baza bilantului anual si a certificatelor medicale actuale)

	Stadiul actual al bolii cronice (se bifeaza)
1.	☐ debut ☐ evolutiv ☐ stabilizat ☐ terminal
2.	☐ debut ☐ evolutiv ☐ stabilizat ☐ terminal
.....	

Anamneza* (redata sintetic):
.....

* Antecedentele patologice si cele heredocolaterale se completeaza prima data si ulterior daca se adauga altele.

Examen clinic (redat
sintetic):.....

Concluzii si recomandari:

1. Tratament recomandat de medicul de familie (pentru afectiunile intercurente obiectivate de bilantul anual) .....

.....
.....
2. Tratamente recomandate de medicul/medicii de specialitate si urmatoare de copil

.....
.....
3. Rezultatul tratamentelor recomandate (complianța la tratament, gradul de satisfacție al copilului și al familiei, motive expuse de familie când nu s-a urmat tratamentul recomandat s.a.)

.....
.....
4. Copilul
 este monitorizat pentru boala cronică (fără certificat de încadrare în grad de handicap)
 este monitorizat pentru dizabilitate (certificat de încadrare în grad de handicap)

5. Copilul este deplasabil/nu este deplasabil/necesa transport specializat**

**Pentru evaluarea medicală de către medicul de specialitate.

Documente atașate (dacă este cazul): rezultate analize și investigații paraclinice recomandate de medicul de familie cu ocazia bilantului anual

Semnatura și parafă medicului de familie

ANEXA Nr. 8

Unitatea sanitara/Cabinet individual .....

Nr. înregistrare ...../Data

.....

Model fisa de evaluare psihologică în vederea încadrării în grad de handicap, a orientării scolare și profesionale și a planificării beneficiilor, serviciilor și intervențiilor pentru copilul cu dizabilități și/sau cerințe educationale speciale*

*) Recomandari de completare în paranteze.

Numele si prenumele copilului .....
.....
Data nasterii .....
I. Diagnostic medical ..... , conform
documentului medical .....
II. Psihodiagnostic:
.....
.....

Sectiunea 1

Evaluarea personalitatii copilului

(pentru fiecare arie evaluata se vor mentiona obligatoriu
metodele de evaluare utilizate, de exemplu: observatia clinica,
interviul, chestionarul, testelete, scalele si scorurile obtinute)

a) Procesele psihice:

Aria senzoriala (de exemplu: Bateria de Evaluare NeuroPsihologica pentru copii 3-12 ani - NEPSY, Scala de Inteligenta Wechsler pentru Copii - editia a patra - WISC-IV)

• Dezvoltarea senzoriala:

- integritatea sau afectarea senzoriala (descriere) .....;
- prezenta deficienelor remarcate (verificate sau declarate)
  - Perceptia .....
  - Dezvoltarea psihomotricitatii - descriere in functie de varsta si afectare:
    - Motricitatea fina: descrierea posibilitatii de realizare a gesturilor fine si precise cu privire la:
      - apucarea, culesul, eliberarea, aruncatul, ajungerea la un obiect
      - manipularea unilateral sau bilateral
      - lateralitatea dominanta .....
    - Motricitatea grosiera: descriere cu privire la:• ortostatism, deficiente de statica si mers, probleme de echilibru
      - deficiente de coordonare
      - deplasarea (se realizeaza cu sau fara sprijin/ajutor, pe ce distante se realizeaza prin forte proprii)
      - deplasarea cu mijloacele de transport publice se realizeaza cu insotitor sau autonom .....
      - Reprezentarea

.... Aria logica (de exemplu, NEPSY)

• Gandirea (inclusiv nivelul operational) - se apreciaza continutul operational raportat la varsta cronologica:

- stadiul operational

.... - potentialul actual al copilului - ce stie sa faca, ce poate sa faca:

- recunoaste/denumeste obiecte

- grupeaza obiectele/dupa ce criterii
- .....
- cunoaste schema faciala/corporala
- .....
- indica/denumeste/deosebeste culorile
- .....
- stie sa numere singur sau cere ajutor
- .....
- recunoaste simboluri (cifre, imagini, caractere, litere, cuvinte)
- .....
- capacitatea de a lua decizii singur
- .....
- capacitatea de a emite ipoteze
- .....
- capacitatea de a face fata responsabilitatilor
- .....
- capacitatea de a face fata situatiilor de criza si/sau stresului zilnic/obisnuit
- .....
- capacitatea de a-si organiza timpul propriu in desfasurarea programului
- .....
- capacitatea de a finaliza o sarcina simpla, singur sau cu ajutor
- .....
- capacitatea de a finaliza o sarcina complexa, singur sau cu ajutor
- .....
- orientarea temporo-spatiala
- .....
- Memoria:
- tipul memoriei
- .....
- capacitatea mnezica
- .....
- Atentia:
- stabilitate
- .....
- concentrarea
- Motivatia:
- tip
- .....
- modalitate specifica de manifestare
- .....
- Imaginatia:
- dezvoltarea in raport cu varsta cronologica
- .....
- continut, utilitate si utilizare
- .....
- Aria vointei:
- modalitate de manifestare si context
- .....
- forma negativa de manifestare
- .....
- b) Activitatatile psihice:Limbajul si comunicarea - deficiente/tulburari ale limbajului si comunicarii care afecteaza stabilirea relatiilor cu mediul:
- modul in care comunica sau se exprima copilul in relatiile interumane/cu mediul
- vocabularul: activ, pasiv, dezvoltare
- .....

- insusirea vorbirii/intarzierea limbajului (fonetic, lexical, semantic, grammatical) .....
  - dificultati de pronuntie
- .....
- tulburari instrumentale (scris/citit/calcul mental simplu/complex, rezolvarea de probleme simple/complexe) .....
  - utilizeaza in comunicare limbajul semnelor (dupa caz)
- .....
- utilizeaza in comunicare limbajul Braille (dupa caz)
- .....
- intlege un mesaj simplu si/sau complex, rostit si/sau scris
- .....
- comunica cu/prin receptarea de imagini/desene/fotografii
- .....
- Jocul (observatie clinica)
- .....
- Invatarea (de exemplu, NEPSY)
- .....
- Munca (de exemplu, observatia clinica, WISC-IV)
- .....
- Creativitatea
- .....
- Concluzii:
    - Nivelul de dezvoltare intelectuala (testul/proba psihologica folosita)
      - Varsta de dezvoltare
      - Coeficientul de dezvoltare
    - Nivelul dezvoltarii psihomotricitatii
- .....
- c) Insusirile psihice:
    - Trasaturi de temperament (de exemplu, observatia clinica)
- .....
- Deprinderi/aptitudini, interese, aspiratii (de exemplu, observatia clinica): evidențierea potentialului individual
- .....
- Atitudini/comportament:
    - manifestari, preocupari
- .....
- probleme de comportament, reactivitatea copilului
- .....
- prezenta/absenta stereotipiilor comportamentale, gestuale si/sau verbale
- .....
- prezenta comportamentului hiperkinetic
- .....
- alte tulburari de comportament

Caracter

d) Aria afectivitatii:

- controlul emotiilor (stabilitate/instabilitate, maturitate/imaturitate)
- tip de atasament (dependentă/autonomie)
- capacitatea de adaptare emotională la context de viață (conform vîrstei)
- patologia afectivitatii: crize, anxietate, depresie, blocaj, agitație psihomotorie etc.
- sentimente, pasiuni

.....

.

Sectiunea a 2-a

Comportamentul social adaptativ

a) A. Relatiile intrafamiliale (coroborat cu fisa de evaluare socială) - existența parintilor, implicarea acestora și relationarea cu aceștia

.....

b) Existența fratilor, implicarea acestora și relationarea cu aceștia

.....

c) Persoana de referință pentru copil

.....

d) Raportarea acestora (a-d) la copil

.....

e) Comportamentul copilului în familie față de membrii familiei (relația cu parintii, frații, alte persoane relevante)

.....

f) Atitudinea copilului față de sine

.....

g) Agresivitate/autoagresivitate

.....

h) Capacitatea copilului de adaptare la mediu și persoane

.....

i) Proiectul de viitor al copilului

• Gradul de autonomie (deprinderi de autoservire, igienă personală, îmbrăcăre/dezbrăcăre, gradul de dependență și/sau independentă față de o altă persoană, control sfincțierian etc.)

.....

• Gradul de maturitate

.....

• Influența parintilor asupra dezvoltării copilului

.....

j) Capacitatea de a face efort și rezistență la efort

Sectiunea a 3-a
Integrarea socială

- a) Relatia cu scoala (din discutiile cu copilul, parintii si, dupa caz, evaluarea pedagogica de la cadrul didactic)
- .....
  - b) Existenta unor relatii de prietenie
  - .....
    - c) Implicarea copilului in activitati extracurriculare (de exemplu, activitati sportive, de creatie) .....
    - d) Apartenenta la alte grupuri sociale (de exemplu, culte religioase)
  - .....
    - Concluzie: Nivelul maturizarii psihosociale

Sectiunea a 4-a
Alte observatii clinice relevante

.....
.....

Sectiunea a 5-a
Profilul psihologic

.....
.....

Sectiunea a 6-a
**Recomandari pentru planul de abilitare-reabilitare a copilului
(cu precizarea obiectivului specific in cazul serviciilor)**

- a) Grup de suport/socializare pentru copil
- .....
  - b) Servicii de logopedie pentru copil/alte servicii de specialitate
  - .....
    - c) Terapii ocupationale pentru copil
    - .....
      - d) Tipul de psihoterapie necesara abilitarii-reabilitarii copilului
      - .....
        - e) Reevaluarea psihologica si data reevaluarii
        - .....
          - f) Evaluare psihiatrica
          - .....
            - g) Suspiciune abuz

- .....
- h) Consiliere psihologica/Grup de suport pentru parinti
  - .....
  - i) Tipul de terapie pentru parinti
  - .....
  - j) Alte recomandari
- .....

Data evaluarii
clinician

Semnatura si parafa psihologului

ANEXA Nr. 9

Antet unitatea de invatamant

Nr. inregistrare:

..... / .....

Aprobat

Directorul

unitatii de invatamant

**Model fisa psihopedagogica pentru elevul cu dizabilitati
si/sau cerinte educationale speciale**

I. Date personale:

Numele si prenumele:

Data nasterii:

Domiciliul:

Unitatea de invatamant:

Grupa/Clasa:

II. Date familiale:

a) Date despre parinti/reprezentant legal:

Tatal - numele si prenumele:

.....

..... - ocupatia: .....

locul de munca: .....

Mama - numele si
prenumele: .....

..... - ocupatia: ..... locul
de munca: .....

Reprezentant legal - numele si prenumele:

.....
- ocupatia: ..... locul
de munca: .....
b) Structura si componenta familiei:
Tipul familiei:
 monoparentala prin: statut initial, deces, divort, separatie
 legal constituita
 alte
situatii.....

.....
Frati/surori (numar frati/surori, varsta,
statut/ocupatie):.....
c) Alte situatii relevante pentru evolutia copilului:
 parinti plecati in
strainatate:.....

.....
 crescut de rude de gradul II, III:
.....
 in protectie speciala:
.....
 alte situatii:.....

.....
d) Atmosfera si climatul familial:
 raporturi armonioase, de intrelegere intre parinti/intre parinti si copii
 raporturi punctate de conflicte mici si trecatoare
 dezacorduri puternice in familie, conflicte frecvente
 familie destramata sau pe cale de destramare
 alte situatii:.....

.....
Atitudinea parintilor/reprezentantului legal fata de scoala si fata de
problemele de educatie ale copilului:.....

III. Starea de sanatate:

a) Starea generala de sanatate

.....
b) Mentiuni medicale importante pentru procesul de invatamant:.....

IV. Evaluare psihopedagogica:

a) Dezvoltare psihomotorie (coordonare motorie, schema corporala,
lateralitate, structuri perceptiv-motrice, orientare spatiotemporală/Repere
fundamentale in invatarea si dezvoltarea timpurie a copilului de la nastere
pana la 7 ani):

Alte particularitati (deficiente si conduite
specifice): .....

b) Procesele cognitive si stilul de munca:

Gandirea:

- Intelege notiuni:
 simple
 complexe

- Defineste notiuni:

- simple
- complexe

- Opereaza cu notiuni:

- simple
- complexe

- Intelege relatiile cauza-efect:

- da
- nu

Alte particularitati ale gandirii:

.....
Memoria:

Formele memoriei:

- de scurta durata
- de lunga durata
- vizual
- auditiva
- mixta

Alte particularitati ale memoriei:

.....
Limbaj si comunicare:

Vocabular:

- redus
- mediu dezvoltat
- bogat

Exprimare orala:

- nu comunica oral
- greoale
- incorecta gramatical
- clara, corecta

Tulburari de limbaj:

.....
.....
Alte particularitati ale limbajului:

.....
Atentia:

- tulburari de atentie
- nu prezinta tulburari de atentie

Alte particularitati (concentrare, stabilitate, volum etc.):

.....
Motivatia de invatare:
 extrinseca

intrinseca

Alte particularitati:

.....
.....
Receptivitatea, participarea si implicarea:
 participa activ, cu interes

interes inegal, fluctuant

pasiv

greu de antrenat

inegal, absent

Alte particularitati:

c) Relatii sociale:

sociabil, comunicativ retras, izolat, putin comunicativ

turbulent

agresivitate verbală

agresivitate fizica

Alte particularitati:

d) Nivelul achizitiilor scolare (deprinderi, interese):

Deprinderi de citit:

total absente slabă bună foarte bună

Deprinderi de scris:

total absente slabă bună foarte bună

Deprinderi de calcul:

total absente slabă bună foarte bună

Abilitati sau interese speciale:

Alte particularitati:

V. Rezultate scolare si extrascolare ale elevului

a) Discipline la care a obtinut rezultate deosebite:

b) Rezultate deosebite obtinute in activitati extrascolare:

c) Factori explicativi ai reusitei scolare/dificultatilor intampinate pe parcursul programului scolar: .....

VI. Traseul educational:

Programe educationale la varsta anteprescolara (cresa, gradinita, centre de zi cu componenta educationala):

Denumirea institutiei:

Perioada:

Observatii:

Programe educationale la varsta prescolara (gradinita, centre de zi cu componenta educationala):

Denumirea institutiei:

Perioada:

Observatii:

.....
Pregatirea scolară (unități de învățământ de masa, unități de învățământ special/special integrat):

Denumirea instituției:

Perioada:

Observații:

Promovat în anul anterior:

DA NU

Activități de sprijin anterioare și prezente, inclusiv extrascolare (terapii în centre/clinici, în grădiniță sau școală):

.....
.....
Comportamentul în timpul activităților scolare anterioare și prezente:

.....
.....
Observații și recomandări, inclusiv privind forma de scolarizare:

Intocmit,

Cadrul didactic

Numele și prenumele:

Functia (educator-puericultor/profesor invățământ prescolar/profesor invățământ primar/diriginte/consilier scolar/profesor itinerant și de sprijin)

Semnatura

Data întocmirii

ANEXA Nr. 10

Nr. .... / .....

Model fisa de evaluare psihoeducationala pentru copiii cu cerinte educationale speciale

Nume, prenume copil/elev:

.....
.....

Data nasterii:

.....
.....
.....

Unitatea de invatamant:

.....
.....
.....

Clasa: .....

I. Dezvoltare psihosenzoriala (intarziere/dezvoltare normala):

.....
II. Dezvoltare psihomotorie (intarziere/dezvoltare normala):

.....

III. Dezvoltare cognitiva (se precizeaza testul/proba psihologica folosita)

a) QI = ...

b) Gandirea (stadiul dezvoltarii gandirii):

.....
c) Memoria:

.....
d) Atentia:

- stimulii perturba/nu perturba activitatea

- concentrata/fluctuanta

- durata: scurta/medie/lunga

e) Imaginatia:

.....
f) Limbajul si comunicarea:

- vocabular (nivel de dezvoltare: inexistent/slab/mediu/bun):

.....
- intelegere privind sensul cuvintelor, situatiilor, persoanelor (slab/mediu/bun): .....

- capacitatea de expresie (inexistent/slaba/medie/buna):

.....
- dificultati de lexie (da/nu):

.....
- dificultati de calcul (da/nu):

.....
- dificultati de scriere

(da/nu): .....

.....
IV. Nivelul achizitiilor scolare (conform varstei si standardelor curriculare specifice):

.....
V. Stil de lucru in realizarea sarcinilor:

.....
VI. Motivatia (tipul si factori stimulanti):

.....
VII. Vointa (prezenta/absenta autoreglajului, prezenta/absenta efortului voluntar):

.....
VIII. Aflectivitate (prezenta/absenta emotiilor, dispozitie, sentimente

etc.):

.....
.....
IX. Comportamentul: (normal specific
varstei/agresivitate/instabilitate/hiperactivitate/cu reactii dezadaptative
etc.)

a) comportamentul la clasa:

b) comportamentul in afara clasei (in spatiul scolar):

c) comportamentul in spatiul social (in afara scolii):

X. Personalitate:

a) Temperament:

.....
.....
b) Caracter (atitudinea fata de sine, atitudinea fata de ceilalți,
atitudinea fata de
sarcini):.....

.....
.....
XI. Aptitudini (logico-matematice/lingvistice/artistice/sportive etc. - se
va preciza masura in care acestea sunt valorificate in activitatile
scolare):

.....
.....
XII. Creativitate:

.....
.....
XIII. Integrarea socioafectiva in colectivitate
(receptivitate/reactivitate emotionala):

.....
.....
XIV. Bariere identificate in mediul scolar

.....
.....
XV. Orientarea scolara si profesionala (optiunile copilului/elevului,
arieile de interes ale acestuia, asteptarile parintilor, recomandarile
cadrului didactic, nevoi educationale suplimentare):

.....
.....
Recomandari:

.....
.....
Intocmit:

.....
.....
Semnatura .....

Data .....

**Model certificat de incadrare a copilului
cu dizabilitati in grad de handicap**

Consiliul Judetean ..... /Consiliul Local al
Sectorului ..... Bucuresti
Comisia pentru protectia copilului
Nr. inregistrare ..... /Data .....

Copilul (nume si prenume) ..... , fiul/fiica lui
(nume si prenume tata) ..... si al/a lui (nume
si prenume mama) ..... , nascut la data de
....., in localitatea ..... , judetul/sectorul
....., domiciliat in ..... , str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et.
...., ap. ...., judetul/sectorul ..... , act de identitate
....., seria ...., nr. ...., CNP
....., se incadreaza in gradul de handicap (se
bifeaza): grav cu asistent personal/grav/accentuat/mediu/usor
cod grad handicap* (se bifeaza): 11/12/13/14/2/3/4/5 conform hotararii CPC
nr. ..... /data ..... prin
aprobarea/respingerea raportului de evaluare complexa nr.
..... /data ..... , eliberat de
....., cu recomandarile prevazute in
(se bifeaza): planul de abilitare-reabilitare/planul individualizat de
protectie din anexa.

* Coduri cuprinse in Ordinul ministrului muncii, familiei si protectiei
sociale [nr. 1.106/2011](#) privind constituirea registrelor electronice privind
persoanele cu handicap.

Prezentul certificat este valabil (se bifeaza): 6/12/24 luni/pana la data
de ..... de la data eliberarii.

Prezentul certificat s-a intocmit in doua exemplare.

Titularul prezentului certificat beneficiaza de toate drepturile si
accesibilitatile prevazute de Legea [nr. 448/2006](#), republicata, cu
modificarile si completarile ulterioare, corespunzator gradului de handicap
stabilit. Certificatul obliga toate persoanele si autoritatatile la respectarea
lui in concordanta cu prevederile legislatiei in vigoare.

Presedinte,

Membrii,

.....

Nr. inregistrare raport ..... /Data
.....
Dosar nr. ..... /Data inregistrarii
.....

executiv/general DGASPC

Aprob.
Director

Model raport de evaluare complexa a copilului cu dizabilitati

**Sectiunea I
Date de identificare**

A. Copil

a) Numele si prenumele copilului:

.....

b) CNP:

.....

c) Data nasterii:

.....

d) Domiciliul:

.....

e) Adresa de rezidenta:

.....

f) Religie:

.....

g) Etnie:

.....

.....
B. Parinti/Reprezentant legal

a) Numele si prenumele mamei

.....

b) Numele si prenumele tatalui

.....

c) Numele si prenumele reprezentantului legal

.....

d) Hotararea privind reprezentantul legal nr.

....., emisa de .....

e) Numele si prenumele persoanei care a solicitat evaluarea de incadrare
in grad de handicap ..... si relatia
acesteia cu copilul

.....

**Sectiunea II
Date relevante din evaluarea sociala**

- a) situatia familiala: alti membri ai familiei, situatia sociala a familiei, climatul familial, situatia juridica a copilului
- b) reteaua sociala/legatura cu comunitatea
- c) situatia economica
- d) educatia copilului/copiilor
- e) locuinta (situatia locativa)
- f) satisfacerea nevoilor medicale (starea de sanatate)
- g) istoricul familial relevant
- h) descrierea problemei (actuale) a copilului/familiei
- i) facilitatorii si barierele identificate

Concluziile si recomandarile asistentului social din SEC pentru planul de abilitare-reabilitare:

.....
.....

Semnatura asistentului social din SEC

**Sectiunea III
Date relevante din evaluarea medicala**

- a) conditia de sanatate care contribuie la dizabilitate, inclusiv cod boala (CIM 10)
- b) starea actuala de sanatate
- c) alte probleme de sanatate
- d) starea de sanatate a familiei
- e) consultul suplimentar, daca este cazul - motivatie si date relevante

Concluziile si recomandarile medicului din SEC coroborate cu ale medicului de familie si ale medicului de specialitate pentru planul de abilitare-reabilitare:

.....
.....

Semnatura medicului din SEC

**Sectiunea IV
Date relevante din evaluarea psihologica**

- a) personalitatea copilului
- b) nivelul de dezvoltare intelectuala
- c) nivelul dezvoltarii psihomotricitatii
- d) relatiile intrafamiliale

- e) nivelul maturitatii psihosociale
  - f) profilul psihologic
  - g) consultul suplimentar, daca e cazul - motivatie si date relevante
- Concluziile si recomandarile psihologului din SEC coroborate cu ale psihologului care a evaluat copilul pentru planul de abilitare-reabilitare:
- .....
.....

Semnatura psihologului din SEC

Sectiunea V
Date relevante din evaluarea educationala

.....
.....

Concluziile si recomandarile SEOSP/cadrului didactic coroborate cu ale psihopedagogului din SEC pentru planul de abilitare-reabilitare/Concluziile si recomandarile psihopedagogului din SEC coroborate cu ale cadrului didactic care lucreaza cu copilul pentru planul de abilitare-reabilitare

.....
.....

Semnatura psihopedagogului din SEC

Sectiunea VI
**Rezultatele aplicarii criteriilor biopsihosociale
pentru incadrarea in grad de handicap**

- a) calibratorul deficientei/afectarii functionale stabilit de medicul (si psihologul) din SEC prin aplicarea criteriilor medicale (medico-psihologice)
- .....
- b) calibratorul limitarilor de activitate si al restrictiilor de participare stabilit de asistentul social din SEC sprijinit de restul echipei prin aplicarea criteriilor psihosociale
- .....
- c) calibratorul final [prin corelarea lit. a) cu lit. b)]
- .....

Sectiunea VII
Concluzii

- a) copilul prezinta/nu prezinta dizabilitati obiectivate prin aplicarea criteriilor biopsihosociale
- b) nevoile copilului si ale familiei sunt acoperite integral/partial prin planul de abilitare-reabilitare

c) deficitul de servicii si interventii si actiunile intreprinse de SEC pentru solutionare

**Sectiunea VIII
Recomandari**

- a) Gradul de handicap propus: usor/moderat/accentuat/grav
- pentru gradul grav, asistentul personal propus, daca este cazul
.....
- cod grad handicap* (se bifeaza): 11/12/13/14/2/3/4/5
- cod tip handicap* (se bifeaza): 1/2/3/4/5/6/7/8/9/10

.....
* Coduri cuprinse in Ordinul ministrului muncii, familiei si protectiei sociale nr. 1.106/2011 privind constituirea registrelor electronice privind persoanele cu handicap.

b) Termenul de valabilitate al certificatului de incadrare in grad de handicap propus .....

c) Beneficiile, serviciile si interventiile necesare pentru copil, familie si persoanele apropiate acestuia (vezi proiectul planului de abilitare-reabilitare atasat): pentru copilul pentru care s-a formulat propunere de grad de handicap/pentru copilul pentru care sa solicitat acces la servicii de abilitare si reabilitare si prezinta dizabilitati/pentru copilul exclusiv orientat scolar si profesional pentru care s-a solicitat acces la servicii de abilitare si reabilitare.

d) Nu se propune grad de handicap.

Mentiuni:

- a) parintii/reprezentantul legal sunt de acord/nu sunt de acord cu propunerea gradului
b) parintii/reprezentantul legal sunt de acord/nu sunt de acord cu proiectul planului de abilitare-reabilitare.

Anexe:

- a) Ancheta sociala;
- b) Fisa medicala sintetica;
- c) Certificatul medical tip A5;
- d) Fisa de evaluare psihologica, atunci cand este cazul;
- e) Fisa psihopedagogica;
- f) Fisa activitati si participare;
- g) Proiectul planului de abilitare-reabilitare;
- h) alte documente relevante.

Data

Semnatura managerului de caz

Semnatura sefului SEC

Nr. .... / .....

**Model raport sintetic de evaluare al Serviciului de evaluare
si orientare scolară și profesională din cadrul CJRAE/CMBRAE
cu privire la evaluarea și orientarea scolară
și profesională a copilului/elevului**

Numele și prenumele copilului:

.....
CNP
.....

.....
Adresa de domiciliu/de rezidență: str. .... nr.,
bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., localitatea
....., sectorul/județul .....

Grad de handicap: .....
Diagnostic: .....

.....
Prezentul raport a fost realizat în baza cererii dnei/dlui
....., în calitate de parinte/reprezentant legal,
înregistrata la SEOSP cu nr. .....

Având în vedere:

Concluziile rezultate în urma evaluării sociale:

.....
.....
Concluziile rezultate în urma evaluării medicale:

.....
.....
Concluziile rezultate în urma evaluării psihologice:

.....
.....
Concluziile rezultate în urma evaluării educationale:

.....
.....
Concluziile rezultate în urma evaluării psihoeducationale, realizată în
cadrul SEOSP:

prezintă CES nu prezintă CES

.....
.....
si

Rezultatele aplicării criteriilor de orientare scolară și profesională,
SEOSP din cadrul CJRAE/CMBRAE recomandă orientarea scolară și profesională a
copilului/elevului cu cerințe educationale speciale către:

Unitatea de învățământ: învățământ de masă individual grupă
clasa cu profesor itinerant și

de sprijin

invatamant special

Nivelul:.....

Regim: zi internat saptamanal internat semestrial

Scolarizare: la domiciliu in grupe/clase in spital

Mentinere in gradinita peste varsta legala de inscriere in clasa prezentatoare

Alte situatii:

.....

.....

Pentru nivel liceal/profesional special:

Filiera: .....

Profil: .....

Domeniu: .....

Specializare: .....

Propunere pentru valabilitatea orientarii scolare si profesionale:

.....

.....

Mentiuni:

a) parintii/reprezentantul legal sunt de acord/nu sunt de acord cu propunerea de orientare scolară și profesională;

b) parintii/reprezentantul legal sunt/este de acord/nu sunt de acord cu proiectul planului de servicii individualizat.

Anexe:

a) Ancheta sociala;

b) Fisa medicala sintetica;

c) Certificatul medical tip A5;

d) Fisa de evaluare psihologica;

e) Fisa psihopedagogica;

f) Fisa de evaluare psihoeducationala;

g) copia planului de abilitare-reabilitare, atunci cand este cazul;

h) copia proiectului planului de servicii individualizate (la reorientare);

i) alte documente relevante.

Membrii SEOSP:

.....

.....

.....

.....

ANEXA Nr. 14

**Criteriile de orientare scolară și profesională
pentru copiii cu cerinte educationale speciale**

- a) acordarea de prioritate integrarrii in invatamantul de masa;
- b) optiunea copilului si a parintilor/reprezentantului legal;
- c) recomandari ale profesionistilor implicati in evaluare;
- d) selectarea unitatii de invatamant de masa se face conform normelor in vigoare pentru copiii fara CES;
- e) integrarea individuala in clasa prevaleaza in raport cu integrarea in clase speciale in cadrul invatamantului special integrat;
- f) scolarizarea la domiciliu prevazuta de Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 5.575/2011 sa fie disponibila pentru toti copiii nedeplasabili, indiferent de domiciliul acestora: in familie, la tutore, cu masura de protectie speciala la rude, familii substitut sau servicii rezidentiale;
- g) infiintarea de grupe/clase prevazuta de Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului si sportului nr. 5.575/2011 sa fie disponibila si pentru copiii din centrele de tip hospice;
- h) frecventarea invatamantului la domiciliu sa fie limitata in timp, urmarindu-se permanent progresul copilului in vederea reorientarii in invatamantul de masa.

ANEXA Nr. 15

Model plan de servicii individualizat pentru copiii cu cerinte educationale speciale

Numele si prenumele copilului/elevului

.....

Mama

.....

Tata

.....

Reprezentantul legal al copilului

.....

Data nasterii .....

Domiciliul

.....

Unitatea de invatamant la care este inscris

.....

Certificat de orientare scolara si profesionala nr. .... din

..... emis de .....

Data realizarii/revizuirii planului de servicii individualizat

.....

Responsabilul de caz servicii educationale

.....

Drepturi/Beneficii de asistenta sociala pentru copiii cu CES (prevazute de Legea nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare)

.....

..

Servicii psihoeducationale pentru copilul cu CES

Tipul de serviciu/interventie	Institutia responsabila	Obiective	Data de incepere	Perioada de acordare a serviciului	Persoana responsabila de acordare a serviciului (date de contact)
Servicii educationale					
Servicii de asistenta psihopedagogica prin cadrul didactic itinerant si de sprijin					
Servicii de consiliere si orientare scolara					
Servicii de terapie logopedica/terapia tulburarilor de limbaj					
Servicii de terapie educationala*					
Servicii de kinetoterapie*					
Asigurare transport la unitatea de invatamant					
Masuri de sprijin pentru educatia incluziva**					

*Doar in cazul elevilor inscrisi in unitati de invatamant special.

**Doar in cazul elevilor inscrisi in unitati de invatamant de masa.

ANEXA Nr. 16

Nr. inregistrare/data .....

Model contract cu familia copilului cu dizabilitati si/sau CES

Incheiat astazi, ..., intre:

Doamna/Domnul ....., in calitate de primar/director executiv/director al primariei/DGASPC/unitatii de invatamant ....., adresa institutiei .....

si
Doamna/Domnul ....., in calitate

de parinte/reprezentant legal al copilului .....
nascut la data de ....., domiciliat in
.....
....., pentru care CPC a decis incadrare in gradul de handicap
grav/accentuat/mediu/usor in temeiul Hotararii nr. ....
la data de ..... sau
pentru care DGASPC a aprobat un plan de abilitare-reabilitare, anexa a
raportului de evaluare complexa nr.
...../data..... sau pentru care COSP a decis
orientarea scolara sau
profesionala..... in temeiul
certificatului de orientare scolara si profesionala
nr...../data.....

I. Scopul contractului:

Asigurarea indeplinirii obiectivelor prevazute in planul de abilitare-
reabilitare/planul de servicii individualizat.

II. Obligatiile partilor:

II.A. DGASPC, prin managerul de caz/SPAS, prin RCP/unitatea de invatamant
....., prin responsabilul de caz servicii
psihoeducationale

....., se obliga la
urmatoarele:

a) sa asigure si sa faciliteze accesul copilului si familiei la
beneficiile, serviciile si interventiile prevazute in planul de abilitare-
reabilitare/planul de servicii individualizat, anexa la prezentul contract;

b) sa monitorizeze indeplinirea obiectivelor din planul de abilitare-
reabilitare/planul de servicii individualizat;• prevederi exclusive pentru
contractul cu DGASPC/unitatea de invatamant:

c) sa revizuiasca planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii
individualizat atunci cand este cazul si copilul nu necesita, totodata,
revizuirea incadrarii in grad de handicap, respectiv a orientarii
scolare/profesionale inainte de expirarea termenului legal;• prevederi
exclusive pentru contractul cu SPAS:

d) sa sesizeze managerului de caz modificarile situatiei copilului ce
impun revizuirea planului de abilitare-reabilitare si/sau reevaluarea
incadrarii in grad de handicap;

e) sa sprijine parintele pentru indeplinirea procedurilor de reevaluare a
incadrarii in grad de handicap cu cel putin 60 de zile inainte de expirarea
perioadei de valabilitate specificate in certificatul de incadrare anterior;

f) sa puna la dispozitia parintilor formularile/tipizatele necesare
completarii dosarului pentru reevaluare;

g) sa programeze depunerea dosarului la DGASPC si intalnirea cu SEC, dupa
caz;

h) sa transmita prin fax/e-mail documente solicitante familiei sau SPAS de
catre SEC/managerul de caz in cursul reevaluarii;• prevederi exclusive pentru
contractul cu unitatea de invatamant:

i) sa sesizeze SEOSP modificarile situatiei copilului ce impun modificarea
planului de servicii individualizat si/sau orientarea scolara sau
profesionala.

II.B. Parintele/Reprezentantul legal se obliga:

a) sa asigure participarea copilului la activitatile prevazute in planul
de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat (sa il
pregateasca, sa il duca la timp etc.);

b) sa colaboreze cu profesionistii responsabili din planul de abilitare-
reabilitare/planul de servicii individualizat;

c) sa colaboreze cu managerul de caz/RCP/responsabilul de caz servicii
psihoeducationale in scopul monitorizarii planului de abilitare-

reabilitare/planului de servicii individualizat si indeplinirii prevederilor prezentului contract;

d) sa anunte managerului de caz/RCP/responsabilului de caz servicii psihopeducationale orice problema, criza, schimbare care poate conduce la schimbarea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat si reevaluarea incadrarii in grad de handicap/reorientarea scolară sau profesională înainte de termenul legal;

e) sa pastreze toate documentele copilului intr-un dosar;• prevederi exclusive pentru contractul care are drept anexa planul de abilitare-reabilitare:

f) sa utilizeze beneficiile de asistenta sociale primite exclusiv pentru copil/cu scopul pentru care au fost date, punand la dispozitia DGASPC/SPAS documentele justificative la solicitare;

g) sa solicite reevaluarea incadrarii in grad de handicap cu cel putin 60 de zile inainte de expirarea perioadei de valabilitate specificate in certificatul de incadrare anterior;

h) sa participe la programele de transfer de deprinderi pentru parinti in vederea abilitarii-reabilitarii copilului (daca sunt in plan);

i) sa efectueze activitatile ce ii revin pentru acasa din programele de transfer de deprinderi pentru parinti conform indicatiilor terapeutului (daca sunt cuprinse in plan);

j) sa participe la activitatile si serviciile care il vizeaza in mod direct (daca sunt in plan).

III. Durata contractului

Prezentul contract intra in vigoare de la data semnarii lui si se incheie pe perioada de implementare a planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat.

IV. Clauze finale

a) Orice modificare adusa prezentului contract se face prin acordul ambelor parti, prin notificare directa.

b) In caz de nerespectare a prevederilor din prezentul contract, se va apela la mediere. Daca medierea esueaza, contractul va fi reziliat si intreg procesul de planificare se va relua.

c) Falsul in declaratii sau in inscrisuri se pedepseste conform art. 326 din Codul penal.

d) Planul de abilitare-reabilitare/Planul de servicii individualizat constituie anexa si parte integranta a prezentului contract.

Prezentul contract s-a incheiat in doua exemplare, cate unul pentru fiecare parte.

Semnatura primar/director executiv/director

.....
Semnatura manager de caz/RCP/responsabilul de caz servicii psihopeducationale

.....
Semnatura parinte/parinti/reprezentant legal al copilului

Nr. inregistrare raport ...../data
.....
Dosar nr. ...../data inregistrarii
.....

Aprob.
Sef ierarhic/Directorul
unitatii de invatamant

Avizat
CIEC/consiliu profesoral
(numai pentru
copiii cu CES)

Model raport de monitorizare

Sectiunea I
Date de identificare

- a) Numele si prenumele copilului
.....
b) CNP .....

Sectiunea II
**Date relevante privind activitatea asistentului personal
(se completeaza numai pentru copiii incadrati in
gradul grav de handicap care au asistent personal)**

- a) Activitatea asistentului personal se desfasoara in interesul superior
al copilului, in acord cu fisa postului.sau
b) Dificultati intampinate in desfasurarea activitatii asistentului
personal .....
c) Solutii de remediere da/nu
.....

Sectiunea III
**Date relevante privind receptionarea si utilizarea
beneficiilor cuprinse in planul de abilitare-reabilitare**

- a) Beneficiile ..... sunt receptionate si utilize in
interesul superior al copilului.sau
b) Beneficiile sunt receptionate si nu sunt utilize in interesul
superior al copilului .....
c) Dificultati intampinate in receptionarea si utilizarea beneficiilor
.....

d) Solutii de remediere da/nu

Sectiunea IV

Date relevante privind serviciile cuprinse in planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat

a) Serviciile ..... pentru copil/familie sunt furnizate in termenii stabiliți de profesionistul responsabil.

b) Se observa progres/stagnare in normele admise in situatia copilului ..... sau

c) Dificultati intampinate in furnizarea serviciilor

d) Se observa stagnare indelungata/regres in situatia copilului

e) Solutii de remediere da/nu

Sectiunea V

Date relevante privind interventiile cuprinse in planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat

a) Interventiiile ..... pentru copil/familie sunt furnizate in termenii stabiliți de profesionistul responsabil.

sau

b) Dificultati intampinate in furnizarea interventiilor

c) Solutii de remediere da/nu

Sectiunea VI

Gradul de satisfactie a beneficiarului si familiei sale privind progresele copilului si modul de implementare a planului, precum si alte date relevante

Sectiunea VII

Concluzii

a) Procesul de abilitare si reabilitare a copilului decurge conform planului, cu/fara solutii de remediere.

b) Procesul de abilitare si reabilitare a copilului intampina dificultati care necesita revizuirea planului motivat de

c) Este necesara o noua incadrare in grad de handicap/orientare scolara si profesionala inainte de expirarea termenului legal, motivata de .....
.....
d) Obiectivele planului au fost atinse in totalitate/partial/nu au fost atinse in termenul propus.
e) Obiectivele planului au fost atinse in termenul propus/inainte de termenul propus.
f) Alte concluzii
.....
.....

Sectiunea VIII
Recomandari

a) Mantinerea planului si reevaluare in data de/perioada .....
.....
Termen de solutionare ..... pentru profesionisti responsabili .....
.....
sau
b) Propunere/Decizie de revizuire a planului
c) Propunere/Decizie de revizuire a contractului cu familia sau
d) Propunere de reevaluare complexa
e) Reluarea demersurilor de reevaluare complexa, conform termenului legal
f) Decizie de incepere a monitorizarii postservicii pentru perioada .....
.....
g) Alte recomandari
.....
.....
Anexe:
a) Documente primite de la parinti .....
.....
b) Rapoarte de implementare de la profesionisti .....
.....
c) Rapoarte de vizita .....
.....
d) Plan revizuit
e) Contract cu familia revizuit
f) Alte documente relevante
.....

Data .....
Semnatura managerului de caz/RCP/responsabilul de caz servicii psihoeducationale
.....

**Responsabilitatile principale ale angajatilor SEC in aplicarea
managementului de caz pentru copiii cu dizabilitati**

A. Responsabilitatile principale ale asistentului social:

- a) verifica continutul informatiilor din ancheta sociala si, daca este cazul, solicita informatii si/sau documente suplimentare de la RCP care a efectuat evaluarea sociala, precum si de la copil si parinti/reprezentantul legal;
- b) comunica parintilor/reprezentantului legal care sunt documentele lipsa din dosarul depus initial de acestia;
- c) efectueaza evaluarea initiala si sociala in situatia in care primaria nu are SPAS si nu are incheiate acorduri in acest sens, daca indeplineste concomitent si rolul de manager de caz sau la solicitarea managerului de caz; aceasta responsabilitate poate fi indeplinita de oricare alt asistent social angajat al DGASPC de sector, prin fisa postului;
- d) indruma activitatea persoanei cu competente in domeniul asistentei sociale cu studii medii in situatia in care primaria nu are incheiate acorduri in acest sens, daca indeplineste concomitent si rolul de manager de caz sau la solicitarea managerului de caz; aceasta responsabilitate poate fi indeplinita de oricare alt asistent social angajat al DGASPC, prin fisa postului;
- e) sprijina activitatea RCP din SPAS, daca indeplineste concomitent si rolul de manager de caz sau la solicitarea managerului de caz; aceasta responsabilitate poate fi indeplinita de oricare alt asistent social angajat al DGASPC, prin fisa postului;
- f) indeplineste rolul de RCP din DGASPC de sector pentru copiii cu dizabilitati, daca este cazul; aceasta responsabilitate poate fi indeplinita de oricare alt asistent social angajat al DGASPC, prin fisa postului;
- g) indeplineste rolul de manager de caz atunci cand este numit de directorul general/executiv al DGASPC;
- h) asigura informarea, asistenta si consilierea sociala a parintilor/reprezentantului legal al copilului pe parcursul procedurilor;
- i) aplica criteriile sociale si psihosociale din domeniile 6 si 9 din Fisa de activitati si participare;
- j) furnizeaza informatiile necesare managerului de caz/completeaza raportul de evaluare complexa in zona sa de competenta si semneaza; aceasta responsabilitate implica si formularea de propuneri privind beneficiile, serviciile sociale si interventiile necesare a fi introduse in plan, in baza documentelor verificate si a discutiilor cu copilul si parintii/reprezentantul legal;
- k) colaboreaza cu managerul de caz pe tot parcursul derularii managementului de caz.

B. Responsabilitatile principale ale medicului:

- a) verifica continutul documentelor medicale si, daca este cazul, solicita informatii si/sau documente suplimentare de la medicii implicați in procesul de evaluare si DSP, precum si de la copil si parinti/reprezentantul legal;
- b) decide necesitatea consultului medical suplimentar, daca este cazul;
- c) mentine legatura cu DSP, alte institutii medicale si unitati sanitare, inclusiv Colegiul Medicilor din Romania;
- d) informeaza parintii/reprezentantul legal cu privire la procedurile de obtinere a documentelor medicale si serviciile de abilitare-reabilitare medicala;
- e) aplica criteriile medicale;
- f) elibereaza adeverinte prin care se specifica gradul

deficientei/afectarii functionale a copiilor pentru care se propune masura de plasament intr-un serviciu rezidential specializat, conform exceptiei prevazute la art. 64 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;

- g) aplica criteriile medicopsihologice impreuna cu psihologul din SEC;
- h) aplica criteriile sociale si psihosociale din domeniile 4 si 5 din Fisa de activitati si participare;
- i) indeplineste rolul de manager de caz numai daca este angajat la DGASPC cu contract individual de munca si este numit de directorul general/executiv al DGASPC;
- j) furnizeaza informatiile necesare managerului de caz/completeaza raportul de evaluare complexa in zona sa de competenta si semneaza; aceasta responsabilitate implica si formularea de propuneri privind serviciile medicale si de abilitare-reabilitare medicala, indiferent de sistemul care le furnizeaza - protectia drepturilor copilului, sanatate sau educatie - necesar a fi introduse in plan in baza documentelor verificate si a discutiilor cu copilul si parintii/reprezentantul legal.

C. Responsabilitatile principale ale psihologului:

- a) verifica continutul fisei de evaluare psihologica, inclusiv prin consultarea Registrului unic al psihologilor cu drept de libera practica, si, daca este cazul, solicita informatii si/sau documente suplimentare de la psihologul care a efectuat evaluarea, precum si de la copil si parinti/reprezentantul legal;
- b) efectueaza evaluarea psihologica si completeaza fisa de evaluare psihologica, daca indeplineste conditiile prevazute de Hotararea Guvernului [nr. 1.437/2004](#); aceasta responsabilitate poate fi indeplinita de oricare alt psiholog angajat al DGASPC care indeplineste aceste conditii, prin fisa postului;
- c) decide necesitatea consultului psihologic suplimentar, daca este cazul;
- d) aplica criteriile medicopsihologice impreuna cu medicul din SEC;
- e) aplica criteriile sociale si psihosociale din domeniile 2, 3 si 7 din Fisa de activitati si participare;
- f) indeplineste rolul de manager de caz numai daca este angajat la DGASPC cu contract individual de munca si este numit de directorul general/executiv al DGASPC;
- g) furnizeaza informatiile necesare managerului de caz/completeaza raportul de evaluare complexa in zona sa de competenta si semneaza; aceasta responsabilitate implica si formularea de propuneri privind serviciile de abilitare-reabilitare psihologica si interventiile de ordin psihologic privind etapele de tranzitie din viata copilului necesar a fi introduse in plan in baza documentelor verificate si a discutiilor cu copilul si parintii/reprezentantul legal.

D. Responsabilitatile principale ale psihopedagogului:

- a) verifica continutul fisei psihopedagogice si al certificatului de orientare scolara si profesionala si, daca este cazul, solicita informatii si/sau documente suplimentare de la profesionistii care au efectuat evaluarea educationala si orientarea scolara/profesionala, cadrele didactice care lucreaza direct cu copilul, precum si de la copil si parinti/reprezentantul legal;
- b) mentine legatura cu unitatile de invatamant, CIEC, SEOSP, COSP si ISJ/ISMB;
- c) aplica criteriile sociale si psihosociale din domeniile 1 si 8 din Fisa de activitati si participare;
- d) indeplineste rolul de manager de caz numai daca este angajat la DGASPC cu contract individual de munca si este numit de directorul general/executiv al DGASPC;
- e) furnizeaza informatiile necesare managerului de caz/completeaza

raportul de evaluare complexa in zona sa de competenta si semneaza; aceasta responsabilitate implica si formularea de propuneri privind serviciile educationale suplimentare necesar a fi introduse in plan in baza documentelor verificate si a discutiilor cu copilul si cu parintii/reprezentantul legal; serviciile educationale formale sunt propuse de SEOSP sau cadrul didactic care lucreaza direct cu copilul.

E. Responsabilitatile principale ale sefului SEC:

- a) planifica intalnirile cu copilul si parintii/reprezentantul legal, impreuna cu personalul SEC, si anunta parintii/reprezentantul legal;
- b) coordoneaza demersurile echipei SEC cu cele ale managerilor de caz din afara SEC;
- c) mediaza colaborarea SEC si a parintilor/reprezentantului legal cu ceilalti angajati ai DGASPC implicati in managementul de caz, de exemplu cand este nevoie de transport pentru evaluarea medicala de specialitate si/sau psihologica;
- d) coordoneaza demersurile echipei SEC cu cele ale echipei/echipelor mobile pentru copiii cu dizabilitati;
- e) mediaza colaborarea dintre SEC si SEOSP, precum si intre SEC si SECPAH;
- f) face demersurile necesare pentru utilarea echipei SEC cu instrumentele si echipamentele necesare desfasurarii activitatii;
- g) semneaza raportul de evaluare complexa pentru fiecare copil in parte, alaturi de managerul de caz;
- h) mentine legatura cu ceilalti sefi SEC din tara si cu ANPDCA in vederea gasirii de solutii metodologice pentru imbunatatirea activitatii SEC;
- i) asigura un sistem de formare de initiere pentru personalul nou-angajat in SEC;
- j) transmite comportamentului de monitorizare datele privind copiii cu dizabilitati, in acord cu fisa de monitorizare emisa de ANPDCA;
- k) intocmeste raportul anual al SEC care cuprinde propuneri documentate privind infiintarea de servicii sociale de interes local si servicii specializate pentru copiii cu dizabilitati, pe care il inainteaza directorului general/executiv al DGASPC pentru a fi inclus in raportul anual al DGASPC; propunerile mentionate anterior sunt aduse la cunostinta consiliului judetean/al sectorului municipiului Bucuresti, a CPC si a ANPDCA in vederea gasirii de solutii de finantare.

ANEXA Nr. 19

ANTET

Centrul Judetean de Resurse si de Asistenta Educationala
...../
Centrul Municipiului Bucuresti de Resurse si de Asistenta Educationala

**Model certificat de orientare scolară și profesională pentru
copiii cu cerinte educationale speciale sau pentru copiii fără
cerinte educationale speciale, nedeplasabili din motive
medicale nr. ....../data .....**

Copilul/Elevul/Tanarul

.....
mama ....., tatal .....,
nascut la data de ....., in localitatea ....., judetul ....., domiciliat in ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., judetul/sectorul ...., posesor al B.I./C.I. seria nr. ...., CNP ...., avand:
 cu cerinte educationale speciale:
a) deficiente/afectari
b) gradul de handicap
.....
c) tulburari/dificultati de invatare fara cerinte educationale speciale, nedeplasabil din motive medicale

Este orientat/reorientat pentru:

Unitatea de invatamant: invatamant de masa individual grupa clasa
 cu profesor itinerant si de sprijin

invatamant special

Nivelul: .....

Regim: zi internat saptamanal internat semestrial

Scolarizare: la domiciliu in grupe/clase in spital

Mentinere in gradinita peste varsta legala de inscriere in clasa pregatitoare

Alte

situatii: .....

..... Pentru nivel liceal/profesional special: Filiera:

..... Profil: .....

Domeniu: .....

Specializare: .....

Conform raportului sintetic de evaluare nr. .... /data

....., eliberat de serviciul de evaluare si orientare scolara si profesionala, cu recomandarile prevazute in planul de servicii individualizat anexat.

Prezentul certificat este valabil pana la .....

Prezentul certificat s-a intocmit in ..... exemplare.

Prezentul certificat poate fi contestat in 5 zile de la luarea la cunostinta la CJRAE/CMBRAE.

Presedinte Comisia de orientare scolara si profesionala,

.....
.....

Membrii,

.....
.....

